

Crkvena kulturalna dobra

10

analecta

Ured za kulturna dobra

Godišnjak za kulturu i
crkvena kulturna dobra

2012./2013./2014.

TEMA BROJA:

DIJECEZANSKI MUZEJ
U ZAGREBU (DM)

Iz sadržaja:

- › Juraj Kolarić: *Dijecezanski muzej u Zagrebu (DM)*
- › Restauriranje umjetnina iz DM-a u Zagrebu u suradnji s Ministarstvom kulture Republike Hrvatske i s Restauratorskim zavodoma
- › Dislokacija dijela umjetnina iz Dijecezanskog muzeja (DM) u Zagrebu
- › Juraj Kolarić: *Novi Odbor Zagrebačke nadbiskupije za obnovu katedrale*
- › S. Lina Slavica Plukavec: *Priori vranski u zagrebačkoj katedrali*

Ured za kulturna dobra
Godišnjak za kulturu i crkvena kulturna dobra

Izdavač / Issuing Body

Zagrebačka metropolija: Bjelovarsko-križevačka, Sisačka i Varaždinska biskupija
Nadbiskupski duhovni stol
Ured za kulturna dobra

Glavni urednik / Editor

JURAJ KOLARIĆ

Odgovorni urednik / Editor in Chief

VLADIMIR STANKOVIĆ

Izvršni urednik / Managing Editor

VLADIMIR STANKOVIĆ

Uredničko vijeće / Editorial Board:

MILAN BEŠLIĆ, MILJENKO DOMIJAN, MIJO GABRIĆ, JURAJ KOLARIĆ,
SILVIJE NOVAK, NEDJELJKO PINTARIĆ, PETAR SELEM, VLADIMIR STANKOVIĆ,
IVAN ŠAŠKO, STANKO ŠPOLJARIĆ, STJEPAN VEČKOVIĆ

Adresa uredništva / Address:

Ured za kulturna dobra
JURAJ KOLARIĆ, PREDSTOJNIK
TOMICA PLUKAVEC, TAJNIK
10 001 Zagreb, Kaptol 31, pp 553
tel. ++385/ 1/ 48 94 846
E-mail: kulturna-dobra@zg-nadbiskupija.hr

Tisak / Printed by:

Grafika MARKULIN, Lukavec

ISSN 1334-2452

Rukopisi, fotografije i knjige dostavljeni uredništvu se ne vraćaju
Porpisani tiskani prilozi odražavaju mišljenje autora, a ne uredništva.

Crkvena
kulturna
dobra

analecta

ISSN 1334-2452
UDK 262

Godišnjak Ureda za kulturna dobra
Zagrebačke nadbiskupije

Crkvena
Kulturna
Dobra
Analecta

10

GOD. 10 (2012., 2013., 2014.)
STR. 1-152
ZAGREB

CRKVENA KULTURNA DOBRA – ANALECTA

KAZALO

RIJEČ UREDNIKA	5
----------------------	---

TEMA BROJA

Dijecezanski muzej u Zagrebu (DM) ..7	
Naručiteljica i čuvarica najznačajnijih umjetničkih djela	7
Osnivanje Dijecezanskog muzeja u Zagrebu (1939.)	10
Prestanak djelovanja DM-a	13
Preseljavanje umjetnina na razne lokacije	13
Inventar Dijecezanskog muzeja u Zagrebu	18
Zbirke u fundusu Dijecezanskog muzeja	19
Predmeti pokretne sakralne baštine iz Dijecezanskog muzeja predaju se u vlasništvo novonastalih biskupija: Požeške, Varaždinske, Sisačke i Bjelovarsko-križevačke biskupije	20
Nacionalne i međunarodne izložbe na kojima je sa svojim umjetninama sudjelovao Dijecezanski muzej Zagrebačke nadbiskupije od 1971. do 2015. godine	21

AKTUALNA TEMA

I. Restauriranje umjetnina iz DM-a u Zagrebu u suradnji s Ministarstvom kulture Republike Hrvatske i Restauratorskim zavodom	29
Obnova Petretićeva Božjeg groba	31
Bogatstvo liturgijskog ruha	32
Riznica i zagrebačka katedrala u suvremenim medijima	33
II. Dislokacija dijela umjetnina iz Dijecezanskog muzeja (DM) u Zagrebu	35
1. Dislocirani dijecezanski muzej u Požegi (DDM Požega)	35
2. Dislocirani dijecezanski muzej u Varaždinu (DDM Varaždin)	40
3. Dislocirani Dijecezanski muzej u Sisku (DDM Sisak)	49
4. Dislocirani Dijecezanski muzej u Bjelovaru (DDM Bjelovar)	55

III. Odredbe Nadbiskupskoga duhovnog stola.....	66
1. Sporazum između zagrebačkog nadbiskupa, požeškog biskupa i varaždinskog biskupa (20. ožujka 2003.)	66
2. Sporazum između zagrebačkog nadbiskupa, sisačkog biskupa i bjelovarsko-križevačkog biskupa (28. svibnja 2011.).....	68

DOGAĐANJA

Kronologija Ureda za kulturna dobra u 2012. godini.	71
Kronologija Ureda za kulturna dobra u 2013. godini.	80
Kronologija Ureda za kulturna dobra u 2014. godini.	89

OBLJETNICE

Hermann Bollé (Köln, 18. X. 1845. – Zagreb, 17. IV. 1926.), povodom 170. obljetnice rođenja	103
Gradio ili sudjelovao u gradnji u Zagrebu	105
Drugdje u Hrvatskoj	107
Izvan Hrvatske.....	108
Projekti zagrebačke urbane opreme	109

DODATAK

Juraj Kolarić:

 Novi odbor Zagrebačke nadbiskupije za obnovu katedrale... 111

S. Lina Slavica Plukavec

 Priori vranski u zagrebačkoj katedrali..... 117

DOPISI ČITATELJA

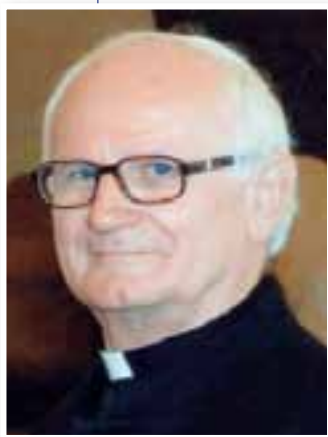
 Metropolitanska zbirka dr. Đure Kokše
 143 |

 Duborezi hrvatske povijesne baštine.....
 148 |

ADRESE

 ustanova za zaštitu i obnovu kulturnih dobara u RH.....
 149 |

RIJEČ UREDNIKA

Deseti i jubilarni broj *Godišnjaka za kulturu i crkvena kulturna dobra* zbog nagomilanih materijalnih i tehničkih razloga izlazi kao trobroj i obuhvaća zbiivanja na crkvenom kulturnom i sakralnom prostoru Zagrebačke metropolije koja su se događala u 2012., 2013. i 2014. godini. Zbog čega se je uredništvo odlučilo na taj korak, ima više razloga! Ponajprije, ugovorima između zagrebačkog ordinarija s novonastalim biskupijama u Požegi, Varaždinu, Sisku i Bjelovaru odlučeno je da se umjetnine iz Dijecezanskog muzeja Zagrebačke nadbiskupije, skupljene s područja novonastalih biskupija, vrate u njihove biskupije, kao temelj za buduće dijecezanske muzeje

novonastalih biskupija. Zamisao je bila hvalevrijedna i slijedila je staru kršćansku tradiciju prema kojoj se »filia« (kći), a u ovom slučaju, nova biskupija, nastala na području dosadašnje biskupije, »majke« (mater), mogla koristiti materijalnim i duhovnim postignućima svoje »majke« od koje se je »odcijepila«! Tako su navedene »kćeri« Zagrebačke nadbiskupije »naslijedile« i dio sakralne baštine koji je nastajao na području sadašnjih njihovih biskupija, a što im je Zagrebačka nadbiskupija »velikodušno« ustupila. Međutim, prema državnim zakonima, to nije bilo tako jednostavno. Naime, rješenjem nekadašnje Narodne Republike Hrvatske Konzervatorski zavod u Zagrebu je 1. VII. 1955. godine (broj: 1155/1955.), na temelju *Zakona o zaštiti spomenika kulture i prirodnih rijetkosti* proglasio spomenikom kulture i Dijecezanski muzej u Zagrebu, stavivši ga »pod zaštitu države«. Tim rješenjem, kako se navodi, »proglašeni su spomenicima kulture svi predmeti koji se danom ovog rješenja nalaze u zbirakama pojedinih muzeja, kao i oni, koji će naknadno biti u te zbirke uvršteni. Pozivaju se stoga svi muzeji, da prema mogućnostima dostave ovom Zavodu popise inventara zbirka, a koncem svake godine popis predmeta koji su tokom godine uvršteni u zbirke.« Prema toj odluci, Dijecezanski muzej u Zagrebu, kao zaštićeno kulturno dobro, mora ostati cjelovit i nijedan se predmet iz tako zaštićene zbirke ne smije otuđiti, odnosno prenijeti u koju drugu ustanovu. Nakon dugih rasprava i savjetovanja našlo se je rješenje da se zadovolji zakonu a da se umjetnine nastale na području novih biskupija ustupe, odnosno vrate tim biskupijama, ali kao jedinstvena zbirka, te da se prostori u kojima

će biti smještene te umjetnine nazovu »dislocirani dijecezanski muzeji« u Požegi, Varaždinu, Sisku i Bjelovaru. Tako je sačuvana cjelovitost Dijecezanskog muzeja u Zagrebu i omogućeno je da se dio umjetnina ustupi navedenim biskupijama, koje će navedene umjetnine voditi pod nazivom »dislocirani dijecezanski muzej«.

Drugo, temeljem sporazuma između zagrebačkog nadbiskupa i navedenih biskupija trebalo je iz Dijecezanskog muzeja u Zagrebu izdvojiti umjetnine, identificirati ih i popisati, što je zahtijevalo velik napor i puno vremena. Sve je to obavljeno u relativno kratku vremenu, zahvaljujući naporima s. Line Plukavec, čuvarice Riznice zagrebačke katedrale, i Tomice Plukavca, tajnika Ureda za kulturna dobra Zagrebačke nadbiskupije. Rezultat toga odgovornog i napornog rada s popisom umjetnina koje se vraćaju navedenim biskupijama donosimo u rubrici AKTUALNA TEMA.

U rubrici DOGAĐANJA donosimo kronologiju Ureda za kulturna dobra Zagrebačke nadbiskupije za godine 2012., 2013. i 2014. godine, a u rubrici OBLJETNICE obilježavamo obljetnicu rođenja Hermanna Bolléa (1845.), jednog od najvećih arhitekata Hrvatske, koji je ne samo sagradio i obnovio mnogo crkava, obnovio zagrebačku katedralu, porušenu od potresa 1880. godine, već se istaknuo i svojom društvenom, kulturnom i pedagoškom djelatnošću.

U rubrici DODATAK donosimo članak s. Line Plukavec o vranskim priorima čije se skulpture nalaze u zagrebačkoj katedrali, a jedan od njih, Petar Berislavić (1450. –1520.), svojim je junaštvom u borbi protiv Osmanlija pribavio Hrvatskoj naziv »predziđe kršćanstva«. U istoj rubrici donosimo imena članova novog Odbora Zagrebačke nadbiskupije za obnovu katedrale, kao i novog Nadzornog odbora.

Na kraju *Godišnjaka* donosimo, u rubrici DOPISI ČITATELJA, nekoliko zanimljivih priloga, kao i adrese ustanova za zaštitu i obnovu kulturnih dobara.

Juraj Kolarić,
glavni urednik

JURAJ KOLARIĆ

DIJECEZANSKI MUZEJ U ZAGREBU (DM)

Naručiteljica i čuvarica najznačajnijih umjetničkih djela

Katolička Crkva je u svojoj dugogodišnjoj povijesti bila naručiteljica i čuvarica najznačajnijih umjetničkih djela. Drugi vatikanski sabor u konstituciji *Sacrosanctum concilium* (SC), od 4. prosinca 1963., ističe da se sakralna umjetnost i bogoštovni predmeti ubrajaju »među najplemenitije djelatnosti ljudskog duha«, a »osobito religiozna umjetnost i njezin vrhunac, sakralna umjetnost« (SC, 122). Tijekom dugih stoljeća Crkva je »brižljivo čuvala umjetničko blago«, zbog čega konstitucija potiče mjesne biskupe ili ordinarije, da se brinu za svetu umjetnost i da »pomno paze da se ne otuđe i ne rasprše bogoštovni predmeti ili dragocjena djela koja služe kao ukras Božje kuće« (SC, 126).

Briga za očuvanje kulturnih dobara i sakralne baštine ima u Katoličkoj Crkvi u Hrvata dugu tradiciju. U svijetu se je početkom XIX. stoljeća

pojaviła pojačana skrb za čuvanje kulturne baštine, a što je utjecalo i na tadašnje hrvatske prilike. Tajnik Društva umjetnosti u Zagrebu i arhivist dr. Ivan Bojničić (1858. – 1925.) predložio je 1885. godine hrvatskoj javnosti da se osnuje »crkveni muzej«, koji će pridonositi većem poznavanju crkvene umjetnosti i čuvanju crkvenih spomenika kulture koji se čuvaju u zbirkama pojedinih biskupija, dok bi u Zagrebu, kao središtu metropolije, trebalo osnovati »kršćanski muzej«, u kojem bi se čuvala umjetnička djela hrvatske crkvene baštine.¹

Potrebu da se sačuva i javnosti dolično prezentira hrvatska kulturna baština, posebice je istaknuo Prvi hrvatski katolički sastanak u Zagrebu, održan 3., 4. i 5. rujna 1900. godine, na kojem su utjecajni katolički klerici i laici razmišljali kako bi se, po primjeru katolika iz raznih europskih zemalja, ujedinjeni angažirali u obrani vjere i Katoličke Crkve. Prvi put u povijesti Hrvatske okupili su se na jednom mjestu biskupi Hrvatske, Slavonije, Istre, Dalmacije, Bosne i Hercegovine, a poseban je ton cijelomu skupu davao đakovački biskup Josip Juraj Strossmayer, koji je te godine slavio pedesetu obljetnicu svoga biskupovanja i koji je unatoč svojih 85 godina još uvijek djelovao kao agilna i vitalna osoba.² Kongres se odvijao u četiri sekcije, koje su raspravljale o različitim temama: I. sekcija – Katolički pokret, karitativna društva; II. sekcija – odnošaj države spram Crkvi, katolička štampa; III. sekcija – socijalno pitanje; IV.

¹ Vidi *CKD*, 1 (2003.), 9 – 10.

² JURAJ KOLARIĆ, Prvi hrvatski katolički sastanak 1900. godine, u *Hrvatska – članci, radnje, rasprave*, br. 1 (travanj 1994.), str. 46 – 64.

sekcija – uzgoj, crkvena umjetnost, lijepa knjiga.

Sekciji koja je govorila o temi »crkvena umjetnost« predsjedao je fra Augustin Čengić, izvjestitelj je bio dr. Luka Jelić, a bilježio je Stjepan Niemčić.³ Nakon duge i zanimljive rasprave sudionici sastanka prihvatili su rezoluciju *Crkvena umjetnost*, u kojoj su naglasili potrebu praktične i teorijske naobrazbe o kršćanskim starinama i o umjetnosti te izrazili želju da se »pri svakoj hrvatskoj bogosloviji« osnuje posebna stolica kršćanskih starina i

umjetnosti i da se taj predmet predaje i u srednjim školama, a izražena je i želja da se u crkvenim zavodima: bogoslovijama, muškim i ženskim samostanima, osnuju slikarske i kiparske škole, škole za crkvenu glazbu i umjetno vezenje, u kojima bi se odgajao umjetnički pomladak. **U biskupijama treba nadzor nad crkvenim umjetninama povjeriti stručnjacima koji će voditi brigu o gradnji i popravcima crkvenih spomenika. Potrebno je također izraditi dijecezanske crkvene inventare (našastare) i »uvažiti karakterističnost hrvatske crkvene arhitekture natječajnim oglasima«.**

Novi poticaj za čuvanje umjetnina došao je od Svete Stolice 1. prosinca 1925. godine, u obliku okružnice svim biskupijama da čuvaju crkvene umjetnine i da vode brigu o njihovom doličnom smještaju. Slijedeći te naputke, Prva sinoda Zagrebačke nadbiskupije, održana od 24. do 28. kolovoza 1925. godine, odredila je u VII. poglavlju svojih zaključaka snažan poticaj očuvanju »sv. predmeta«. Iako se riječ »crkveni muzej« ne spominje, ipak odredbe da »sv. stvari« **»treba oprezno čuvati u sakristiji, eventualno u župskom stanu, ili u kojem drugom sigurnom mjestu«** te da se **»o njima imađe sastaviti i čuvati točan Imovnik«** rječito govore o potrebi osnivanja muzeja za sakralnu umjetnost, gdje će sakralni predmeti biti pohranjeni i brižno čuvani.⁴ Osim toga u šestom dijelu, pod naslovom *Sveta mjesta i sveto vrijeme* (str. 212 – 215),

³ STJEPAN KORENIĆ, *Prvi hrvatski katolički sastanak*, Zagreb, 1900., str. 178 – 193.

⁴ Vidi *Prva sinoda nadbiskupije zagrebačke*, Zagreb, 1925., str. 117 – 118.

Sinoda određuje da se »prigodom novogradnje, kao i prigodom popravka crkve, izmjene oltara, propovjedaonice, crkve, ruha, kipova, slika itd. treba saslušati **mnijenje vještaka** gledom na oblik, koji je kršćanskom predajom prihvaćen i gledom na pravila crkvene umjetnosti (k. 1164)«. U tu svrhu Sinoda je ustanovila »**odbor od pet lica**«, kojemu će biti zadaća »da pomaže Nas i Naše nasljednike savjetom u poslu gradnje, dotično obnove crkve i kapela Naše nadbiskupije«. Odbor se sastojao od tri svećenika stručnjaka za crkvenu umjetnost i od dvojice laika arhitekta koji zastupaju katolički svjetonazor i odlikuju se ćudorednim životom: mons. Janko Barle, dr. Svetozar Rittig, dr. Dragutin Kniewald te arhitekt Martin Pilar i prof. Ćiril Iveković. Sinoda je odredila da se bez znanja i odobrenja nadbiskupa i odbora ne smiju »prodavati ili baciti iz crkve stare predmete, naročito oltare, kipove, slike itd.« Postupak za gradnju i obnovu crkvenih objekata i nacrti morali su se dostaviti spomenutom odboru, a nakon njegova mišljenja nadbiskup je o predmetu donosio odluku. Očito je da su sinodalci bili svjesni da su mnoge umjetnine stradale zbog preuređenja i obnove crkava, koje su se obavljale u duhu tadašnjeg historicizma. Tako je ukinut i običaj spaljivanja dotrajalih i oštećenih oltara, kipova i slika te posvećenih predmeta na Veliku subotu, kako se, navodno, ne bi ti posvećeni predmeti obeščaćivali. Tad su mnoge crkve nabavljale tzv. tirolce ili namještaj kod mjesnih majstora bez ikakvih kriterija, dok su se na drugoj strani »rješavale« starih i vrijednih umjetnina.

Osnivanje Dijecezanskog muzeja u Zagrebu (1939.)

Zagrebački nadbiskup bi. Alojzije Stepinac utemeljio je 14. kolovoza 1935. Povjerenstvo za crkvenu umjetnost, sa zadaćom da se osnuje Dijecezanski muzej u Zagrebu. Tako je A. Stepinac oživotvorio kako smjernice Prvog katoličkog sastanka u Zagrebu iz 1900. godine, tako i inicijativu Svete Stolice te odluke Prve sinode Nadbiskupije zagrebačke iz 1925. godine. U Povjerenstvo su bili imenovani slijedeći članovi: Janko Barle, Stjepan Korenić, Dragutin Kniewald, Miho Barada i Matija Ivšić. Istom odlukom nadbiskup je donio i statut Povjerenstva. Nakon tri godine intenzivnog rada Povjerenstva nadbiskup je 27. veljače 1939. osnovao Dijecezanski muzej u Zagrebu, a organizatorom Muzeja bio je imenovan **Kamilo Dočkal** (30. XII. 1879. – 7. VIII. 1963.), teolog, povjesničar i violinist. K. Dočkal je rođen u Brodeku, kraj Prerova, u Češkoj, teologiju je studirao u Zagrebu, a doktorirao je u Beču 1906. godine. Na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu predavao je povijest, pastoralno bogoslovlje, homiletiku i katehetiku. Pisao je o istočnim kršćanskim crkvama i o općem crkvenom saboru u Ferrari i Firenci,

zbog čega ga smijemo uvrstiti među naše utjecajnije unionističke i kontroverzističke teologe prije pojave ekumenizma. U rukopisu je ostavio *Građu za povijest pavlinskih samostana u Hrvatskoj*, kao i istraživanja povijesti hrvatskih zavoda u Bologni i Beču. Sviranje violine učio je kod Vatroslava Humla, a svirao je u Društvenom orkestru Hrvatskog glazbenog zavoda. K. Dočkal je pisao i glazbene kritike.

Prvostolni kaptol zagrebački darovao je za sjedište Muzeja kuriju na Kaptolu 28. Dijecezanski muzej započeo je svojim djelovanjem 20. srpnja 1939., a njegovim prvim ravnateljem bio je imenovan Kamilo Dočkal. Ravnatelj muzeja K. Dočkal i suradnik DM-a Stanko Senečić počeli su

diljem Zagrebačke nadbiskupije nakon toga skupljati umjetnine i umjetničke predmete. Zagrebački nadbiskup Alojzije Stepinac odobrio je 10. prosinca 1940. statut Dijecezanskoga muzeja, a Muzej je zagrebačkoj i hrvatskoj javnosti otvorio svoja vrata 8. studenoga 1942. godine najsvečanijim otvorenjem, o čemu svjedoči sačuvana spomen-knjiga Dijecezanskog muzeja, koja je upisala zadnje posjetitelje 14. rujna 1972. godine.

Naime, s dolaskom komunističkih vlastodržaca i rušenjem Nezavisne Države Hrvatske kurija na Kaptolu 28, gdje je bio smješten Dijecezanski muzej, bila je u procesu tzv. nacionalizacije 1947. godine oduzeta Zagrebačkoj nadbiskupiji, a u njezine dvorišne prostore bili su naseljeni stanari. Iz tih prostora morale su biti uklonjene sve umjetnine, koje su bile smještene u hodnike Nadbiskupskog bogoslovnog sjemeništa u Zagrebu, Kaptol 29. Manji dio eksponata sačuvan je u samoj Znikinoj kuriji, ali bez mogućnosti da kulturna hrvatska javnost posjećuje Dijecezanski muzej. Tako je Dijecezanski muzej praktički prestao postojati.

Tijekom polustoljetne povijesti Dijecezanskog muzeja više je osoba ugradilo svoj požrtvovni rad u njegovo djelovanje i opstanak te u očuvanje njegova raspršenog fundusa. Nakon smrti K. Dočkala, 1963. godine, ravnateljem je bio imenovan **Franjo Kuharić** (1965. – 1969.), tadašnji pomoćni biskup zagrebački, a nakon njegova promaknuća za zagrebačkog nadbiskupa ravnateljem je bio imenovan **Milutin Juranić**, prebendar prvostolne crkve zagrebačke (1969. – 1971.), a od 1971. godine, službu ravnatelja DM-a vršio je kanonik **Antun Ivandija** (1971. – 1984.). **Stjepan Kožul** najprije je imenovan 1984. godine čuvarom DM-a, a onda je 1987. godine imenovan ravnateljem. Od 14. srpnja 1999. godine do danas službu ravnatelja Dijecezanskog muzeja vrši **Juraj Kolarić**, koji je ujedno imenovan i predstojnikom Ureda za kulturna dobra Zagrebačke nadbiskupije. Ravnatelj uz pomoć s. Line Plukavec, prve tajnice Ureda za crkvena kulturna dobra, i njezine nasljednice Valerije Macan te aktualnog tajnika Tomice Plukavca, nastoji ne samo

sačuvati cjelovitost Dijecezanskog muzeja, već njegov bogat kulturni sadržaj djelotvorno prezentirati hrvatskoj i svjetskoj kulturnoj javnosti.⁵

Prestanak djelovanja DM-a

Sjedište Dijecezanskog muzeja u kuriji na Kaptolu 28 (Znikina kurija) bilo je 1971. godine preuređeno za Dom nemoćnih svećenika, zbog čega su muzejski predmeti iz kurije bili preseljeni na razna spremišta ili su bili pohranjeni u raznim kurijama, a najveći dio u zgradi Nadbiskupskog bogoslovnog sjemeništa u Zagrebu, na Kaptolu 29. U razdoblju Domovinskog rata (1991. – 1995.) umjetnine iz DM-a bile su pohranjivane na raznim lokacijama, a početkom 2003. godine jedan je dio umjetnina bio pohranjen u »stakleniku« Nadbiskupskog dvora.

Preseljavanje umjetnina na razne lokacije

Iseljavanje umjetnina iz Znikine kurije značilo je zatvaranje Dijecezanskog muzeja i prestanak svih njegovih djelatnosti. Posljedice tog **prvog iseljavanja** Muzeja bile su dalekosežne i za eksponate katastrofalne. Jedan dio umjetnina bio je premješten u prostore Arhiva Prvostolnog kaptola Zagrebačkog, u kuriju na Kaptol 27, drugi dio završio

⁵ O povijesti Dijecezanskog muzeja, vidi STJEPAN KOŽUL, Dijecezanski muzej u Zagrebu, u *Tkalčić*, 2 (1998.), str. 211 – 236; JURAJ KOLARIĆ, Riječ urednika, u *CKD*, *Analecta* 1 (2003.), str. 9 – 13; VALERIJA MACAN, Dijecezanski muzej Zagrebačke nadbiskupije, u *CKD*, *Analecta* 4 (2006.), str. 15 – 22.

je na hodnicima Nadbiskupskog bogoslovnog sjemeništa, na Kaptolu 29, treći dio našao je svoje »utočište« na zidovima i hodnicima Nadbiskupske palače i Nadbiskupskog duhovnog stola, na Kaptolu 31, četvrti dio bio je smješten u Riznici zagrebačke katedrale, peti dio završio je u vili Šalda u Selcu, kraj Crikvenice, a šesti, manji dio, bio je smješten u kurijama kanonika na Kaptolu i prebendara na Novoj Vesi. Za najveći broj umjetnina takav premještaj je značio dugogodišnje propadanje umjetnina izloženih nemogućim atmosferskim prilikama i neprilikama, vlazi, prašini, hladnoći i raznim oštećenjima. Prigodom početka obnove Nadbiskupskog dvora 1984. godine nadbiskup Franjo Kuharić je predložio tadašnjem ekonomu Zagrebačke nadbiskupije i Nadbiskupskog duhovnog stola Milanu Balenoviću da se u potkrovlju nadbiskupske palače oslobodi prostor za smještaj većeg broja umjetnina iz Dijecezanskog muzeja. Tako je došlo do još jednog preseljenja ili **»drugog velikog preseljenja«** umjetnina u neprimjeren, ali ipak suh, tavanski prostor Nadbiskupskog dvora. Međutim, veliki broj umjetnina ostao je i dalje u hodnicima i na zidovima Nadbiskupskog dvora i Bogoslovije.

»Treće veliko preseljenje« umjetnina Dijecezanskog muzeja uslijedilo je početkom Domovinskog rata 1991. godine. Na prijedlog dr. Đurđice Cvitanović i pod nadzorom Marija Brauna, iz Hrvatskoga restauratorskog zavoda, umjetnine iz spremišta u Nadbiskupskom duhovnom stolu, na Kaptolu 31, bile su smještene u podrumsko spremište u Gradskoj vijećnici, na Gornjem gradu u Zagrebu. Nakon izložbe *Sveti*

trag, koja je bila 1994. godine otvorena povodom prvog pohoda pape Ivana Pavla II. Zagrebu i Hrvatskoj, umjetnine Dijecezanskog muzeja izlagane na spomenutoj izložbi i one iz spremišta u Gradskoj vijećnici, bile su preseljene 1995. godine u spremište na Šalati, u zgradi Međubiškupijskog sjemeništa, Voćarska cesta 106, u Zagrebu.⁶

»**Četvrto veliko preseljenje**« umjetnina Dijecezanskog muzeja dogodilo se je 2002. godine, kada su slike iz Vijećnice bile preseljena u privremeni prostor, tzv. »staklenik« u Nadbiskupskom vrtu, u Branjugovoj ulici 1. U tom prostoru djelovale su prije toga časne sestre Majke Terezije. U spomenuti prostor bile su preseljene 2004. godine i umjetnine iz Nadbiskupskog bogoslovnog sjemeništa

Jedan dio skulptura iz Dijecezanskog muzeja nalazio se je još uvijek u spremištu Vijećnice. U suradnji s Hrvatskim restauratorskim zavodom započeo je 2006. godine povrat i tih umjetnina. Nakon što su skulpture bile sanirane od djelatnika Hrvatskog restauratorskog zavoda, bile su prenesene u »staklenik« Nadbiskupskog vrta.

»**Peto veliko preseljenje**« umjetnina iz »staklenika« u Branjugovoj ulici 1 u sporednu, dvorišnu zgradu Katoličkog bogoslovnog fakulteta, u Vlaškoj ul. 38, dogodilo se je inicijativom ravnatelja Dijecezanskog muzeja i predstojnika Ureda za kulturna dobra Zagrebačke nadbiskupije dr. Jurja Kolarića, koji je 22. siječnja 2007. posjetio Ministarstvo kulture i s ministrom Božom Biškupićem dogovorio postupak prese-

⁶Vidi S. KOŽUL, nav. dj., str. 219.

ljenja. Određene su dvije nove lokacije: podrum uz kulu Nebojan, na Kaptolu 31, i Vlaška ulica br. 38, odnosno dvorište Palmotićeve 3. Istovremeno su se vodili razgovori i o mogućem natječaju za arhitektonsko – urbanističko uređenje Kaptola, kojim bi se riješio i prostor za smještaj triju kapitalnih objekata kulture Zagrebačke nadbiskupije: Dijecezanskog muzeja. Riznice zagrebačke katedrale i Kaptolskog (KAZ) i Nadbiskupskog arhiva (NAZ). U međuvremenu se radilo na hitnom premještanju umjetnina Dijecezanskog muzeja iz »staklenika«. Predstojnik Ureda za kulturna dobra Juraj Kolarić i ekonom Zagrebačke nadbiskupije Ivan Hren pregledali su prostor u dvorištu Katoličkog bogoslovnog fakulteta i u dvorištu Palmotićeve ul. br. 3 i odlučili se za prostor u dvorištu Palmotićeve ul. 3., jer je

taj prostor svojim obujmom najviše odgovarao smještaju umjetnina. Ministarstvo kulture Republike Hrvatske odredilo je kao koordinatora za konzerviranje umjetnina koje su se nalazile u »stakleniku« suradnicu u Ministarstvu Ranku Würth – Saračević, s kojom je dogovoren i postupak za inventarizaciju umjetnina iz Dijecezanskog muzeja. Ravnateljica Gradskog zavoda za zaštitu spomenika kulture i prirode Doris Kazimir i Ranka Würth – Saračević, iz Ministarstva kulture, obišle su 9. ožujka

2007. s tajnicom Ureda za kulturna dobra Valerijom Macan »staklenik« u Branjugovoj 1 i dvorišne prostore u Palmotićevoj ulici 3. Nakon toga započela je inventarizacija umjetnina u »stakleniku« uz pomoć djelatnika Ministarstva kulture Republike Hrvatske i Restauratorskog zavoda u Zagrebu i preseljenje inventariziranih i konzerviranih umjetnina iz »staklenika« u spremište u dvorišni prostor u Palmotićevoj 3. Preseljenje je bilo 29. ožujka 2007. godine.⁷

Dijecezanski muzej u Zagrebu još nema svoj »krov nad glavom«, nema niti prostor, niti mjesto u kojem bi mogao hrvatskoj i svjetskoj javnosti predstaviti svoje veliko kulturno blago i svoju sakralnu baštinu. Brojne slike, kipovi, namještaj, tekstil i razni predmeti nalaze se još uvijek u raznim većim ili manjim skladištima, u podrumskim prostorijama, ili su još uvijek povješane po zidovima

i uredima Nadbiskupskog duhovnog stola, kaptolskih i prebendarskih kurija i u prostorima Apostolske nuncijature. Svaki premještaj umjetnina brižljivo je zabilježen, ali su prigodom mnogobrojnih preseljenja izgubljeni inventarski brojevi i potpisi, što otežava identifikaciju umjetničkih predmeta. Nažalost, zbog prisiljenog »seljakanja« umjetnina, koje je

⁷ Usp. CKD, *Analecta* 5 (2007.), str. 147 – 148.

uslijedilo nakon nacionalizacije Znikine kurije, u kojoj je bio smješten Dijecezanski muzej 1939. godine, mnoge su umjetnine oštećene, a neke i zauvijek nestale! Odgovornost komunističkih vlasti za takvo stanje Dijecezanskog muzeja je nemjerljiva! Nadamo se da će u dogledno vrijeme Dijecezanski muzej u Zagrebu ipak dobiti »dozvolu za svoje trajno prebivalište u Zagrebu«, da bi mogao svijetu predstaviti svoje veliko kulturno blago, jer »što je daleko od očiju, daleko je i od srca«, govori narodna poslovice. Ipak, još uvijek vjerujemo u povijesno hrvatsko srce o kojem je pjevao Antun Gustav Matoš: »Dok je srca, bit će i Kroacije!«

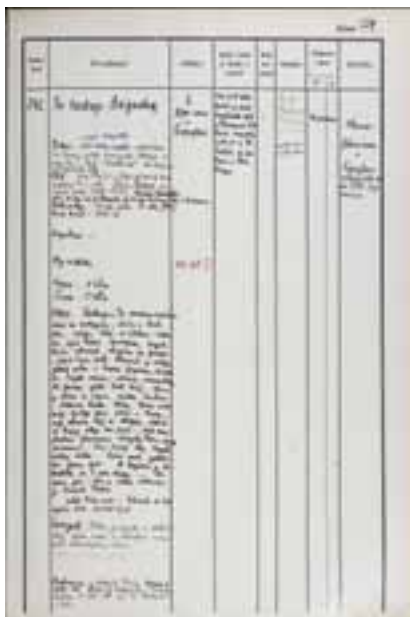
Inventar Dijecezanskog muzeja u Zagrebu

Prvi ravnatelj Dijecezanskog muzeja dr. Kamilo Dočkal registrirao je u glavnom inventaru DM-a 2299 umjetnina, ali je njihov broj poslije 1972. godine bio povećan. Od otvorenja DM-a do 1942. godine K. Dočkal je marljivo skupljao po župama Zagrebačke nadbiskupije umjetnine koje više nisu bile u liturgijskoj i sakralnoj funkciji, a niti su se čuvale na prikladnu mjestu. Svoj nesebičan rad na prikupljanju umjetnina K. Dočkal je opisao u nizu članaka koje je objavio u *Katoličkom listu* od 1940. do 1944. godine.⁸

Glavni inventar Dijecezanskog muzeja sastoji se od **pet svezaka** i sadrži osnovne podatke o svakoj umjetnini. Autor je unosio sljedeće podatke: naziv umjetnine, vrstu predmeta, autora, smjer i doba radnje, eventualne signature, tehniku i mjere te kratak opis umjetnine, kratku povijest umjetnine, podatke o njezinom podrijetlu i podatke o tome na koji način i kada je predmet ušao u Dijecezanski muzej. Autor je nadalje naveo vlasnika umjetnine, nabavnu cijenu ukoliko je postojala i njezin smještaj u Dijecezanskom muzeju. Ti dragocjeni podatci bili su tijekom godina djelomice nadopunjavani, tako da se velikom broju predmeta izgubio trag, zbog preseljenja. Nažalost, nove lokacije muzejskih predmeta nisu bile zabilježene u glavnom inventaru, što danas otežava identifikaciju pohranjenih umjetnina.

Kamilo Dočkal je umjetnine Dijecezanskog muzeja i fotografirao, a one su danas pohranjene u Nadbiskupskom arhivu (NAZ) i u Kaptolskom arhivu (KAZ) Zagrebačke nadbiskupije. Te fotografije djelomično su prenesene u digitalni oblik, a ostatak će biti učinjen ove godine. To je učinjeno da bi se omogućilo njihovo korištenje, a da se pritom ne oštećuju.

⁸ K. DOČKAL, Naš Dijecezanski muzej, u *Katolički list*, 91, 92 (1940.); 93, 94 (1942.); 94 (1943.); 95 (1944.)

Dijecezanski muzej posjeduje i svoju vlastitu knjižnicu, koja je pohranjena u Nadbiskupskom arhivu (NAZ), a koja je nastala za vrijeme ravnatelja K. Dočkala.

Tijekom vremena početni fundus Dijecezanskog muzeja u Zagrebu mijenjao je svoje brojčano stanje zbog toga što su mnoge osobe, kao npr. kanonici, svećenici ili vjernici, svoje umjetnine ostavljali oporučno Dijecezanskom muzeju, a neke su umjetnine bile i ukradene, dok se drugima izgubio svaki trag. Brojna preseljenja, posudbe fizičkim ili pravnim osobama i institucijama nisu bile evidentirane, zbog čega im se gubi svaki trag.

Zbirke u fundusu Dijecezanskog muzeja

Kao sastavni dio Dijecezanskog muzeja nalaze se slijedeće zbirke: **1) Malinova zbirka, 2) Zbirka Milutina Juranića, 3) Ostavština dr. Zdenke Sertić, 4) Ostavština – dar Podhorsky, 5) Fundus dr. Đure Kokše, 6) Ostavština kardinala Franje Kuharića i neke manje zbirke.**

Glavni inventar dr. K. Dočkala dobio je 1991. godine jedan vrlo vrijedan dodatak tadašnjeg ravnatelja DM-a dr. Stjepana Kožula, koji donosi reverse o primopredaji umjetnina i popis predmeta koji su naknadno ušli u inventar Dijecezanskog muzeja.

Ured za kulturna dobra Zagrebačke nadbiskupije uputio je 12. veljače 2002. zagrebačkom nadbiskupu Josipu Bozaniću dopis s prijedlogom

da se pristupi osnivanju župnih muzeja. Smatramo potrebnim upozoriti na taj dopis zbog njegove ponovne aktualnosti, a što bi moglo pobuditi zanimanje naše kulturne javnosti za »uspavane« pokušaje da se bogato kulturno i sakralno nasljeđe Dijecezanskog muzeja u Zagrebu konačno smjesti u prostore koji će biti dostojni čuvari velike sakralne i kulturne baštine Zagrebačke nadbiskupije.

Predmeti pokretne sakralne baštine iz Dijecezanskog muzeja predaju se u vlasništvo novonastalih biskupija: Požeške, Varaždinske, Sisačke i Bjelovarsko-križevačke biskupije

Kao što je poznato, papa Ivan Pavao II. je 5. srpnja 1997. godine umirovio zagrebačkog nadbiskupa, kardinala Franju Kuharića i za novog zagrebačkog nadbiskupa imenovao krčkog biskupa Josipa Bozanića, koji je 4. listopada 1997. preuzeo upravu Zagrebačke nadbiskupije. Istim dekretom od 5. srpnja 1997. papa je, dismembracijom područja Zagrebačke nadbiskupije, osnovao dvije nove biskupije: Požešku i Varaždinsku, a biskupima je imenovao dr. Antuna Škvorčevića za Požešku biskupiju i Marka Culeja za Varaždinsku biskupiju.

Papa Benedikt XVI. je dekretom od 5. prosinca 2009. utemeljio Sisačku i Bjelovarsko-križevačku biskupiju dismembracijom Zagrebačke nadbiskupije, a za biskupe novih biskupija je imenovao: dr. Vladu Košića za Sisačkog biskupa i dr. Vjekoslava Huzjaka za biskupa Bjelovarsko-križevačke biskupije.

Novonastale biskupije sklopile su sa zagrebačkim nadbiskupom sporazum u kojem je predviđeno »vraćanje«, odnosno »predaja« predmeta pokretne sakralne baštine iz Dijecezanskog muzeja u Zagrebu u vlasništvo navedenih biskupija. Sporazum između nadbiskupa zagrebačkog te biskupa požeškog i biskupa varaždinskog sklopljen je u Zagrebu 20. ožujka 2003. godine i u članku 6. određuje: »Predmeti pokretne sakralne baštine predane u Dijecezanski muzej u Zagrebu prigodom njegova osnutka ili su pohranjene u Muzej do 5. srpnja 1997. godine s područja Požeške i Varaždinske biskupije vraćaju se u vlasništvo tim biskupijama«. Potpisnici su sporazuma: Josip Bozanić, nadbiskup zagrebački, Marko Culej, biskup varaždinski, Antun Škvorčević, biskup požeški, Josip Mrzljak, pomoćni biskup zagrebački, Vlado Košić, pomoćni biskup zagrebački.

Sporazum između Zagrebačke nadbiskupije, sisačkog biskupa i bjelovarsko-križevačkog biskupa sklopljen je u Zagrebu 28. siječnja 2011. godine i u članku 9. se određuje: »Predmeti pokretne sakralne baštine s područja Sisačke biskupije i Bjelovarsko-križevačke biskupije, koji su predani u Dijecezanski muzej u Zagrebu prigodom njegova osnutka ili pohranjene u Muzej do 5. prosinca 2009. godine, predaju se u vlasništvo novonastalih biskupija. Potpisnicu su sporazuma: kardinal Josip Bozanić, nadbiskup zagrebački, Vlado Košić, biskup sisački, Vje-

koslav Huzjak, biskup bjelovarsko-križevački, Valentin Pozaić, pomoćni biskup zagrebački, Ivan Šaško, pomoćni biskup zagrebački, Mijo Gorski, pomoćni biskup zagrebački

Protiv tih sporazuma prosvjedovao je usmeno i pismeno prof. dr. sc. Juraj Kolarić, predstojnik Ureda za kulturna dobra Zagrebačke nadbiskupije i ravnatelj Dijecezanskog muzeja, smatrajući ih nelegalnim cijepanjem pokretne i nepokretne baštine Dijecezanskog muzeja u Zagrebu, koji je proglašen zaštićenim kulturnim dobrom. Prosvjedu se je pridružio i Restauratorski zavod u Zagrebu prosvjednim dopisom ravnatelja Ferdinanda Medera. (Vidi kopiju odluke da je DM zaštićeno kulturno dobro i dopis ravnatelja Restauratorskog zavoda.) Ti prosvjedi nisu imali nikakav odjek, a niti je na njih pismeno odgovoreno. U međuvremenu se je pristupilo ostvarivanju odluka iz potpisanih sporazuma. Požeškoj biskupiji umjetnine su vraćane u nekoliko navrata, dok je za Varaždinsku, Sisačku i Bjelovarsko-križevačku biskupiju izvršen popis umjetnina koje je potrebno vratiti, ali se tomu još nije pristupilo zbog dvaju razloga. Prvo, umjetnine Dijecezanskog muzeja su uskladištene i konzervirane i njihova dekonzervacija zahtijeva premještaj u novi prostor kojim Dijecezanski muzej još ne raspolaže. Drugo, navedene biskupije još nisu osigurale adekvatan prostor kamo bi se, prema muzejskim propisima, predmetne umjetnine mogle smjestiti.

Nacionalne i međunarodne izložbe na kojima je sa svojim umjetninama sudjelovao Dijecezanski muzej Zagrebačke nadbiskupije od 1971. do 2015. godine

1971. *Izložba Madona iz fundusa Dijecezanskog muzeja u Zagrebu, povodom VI. Međunarodnog mariološkog kongresa, Zagreb, 6. i 8. VIII. 1971.* Dijecezanski muzej, Zagreb, 1971.
1983. *Riznica zagrebačke katedrale*, Zagreb, MTM, 1983. (Katalog izložbe *Riznica zagrebačke katedrale*, Zagreb, Muzejski prostor (danas Galerija »Klovićevi dvori«), 31. 3. – 15. 9. 1983.)
- Riznica zagrebačke katedrale*, Zagreb 1983., (Katalog izložbe *Riznica zagrebačke katedrale*, Zagreb, Muzejski prostor (danas Galerija »Klovićevi dvori«), 31. 3. – 15. 3. 1983.)
- Sto godina Strossmayerove galerije 1884. – 1984.*, Zagreb, MTM, 1984. (Katalog izložbe *Sto godina Strossmayerove galerije 1884. – 1984.*, Zagreb, Muzejski prostor (danas Galerija »Klovićevi dvori«), 17. 5. – 17. 8. 1984.)
- Pisana riječ u Hrvatskoj*, Zagreb, Muzejski prostor, 1986. (Katalog izložbe *Pisana riječ u Hrvatskoj*, Zagreb, Muzejski prostor (danas Galerija »Klovićevi dvori«), 28. 10. 1985. – 23. 2. 1986.)

- Riznica zagrebačke katedrale*, Zagreb 1987. (Katalog izložbe *Riznica zagrebačke katedrale* Zagrebačka katedrala, 5. 7. – 2. 8. 1987.)
1987. 1988. Prigodni ciklostilni vodiči za izložbu koja je 1987. i 1988. održana u dvorani bogoslovnog sjemeništa na Kaptolu 29 (navod prema: Kožul 1998., str. 227)
1989. Izložba *Ususret Metropolitanskoj galeriji*, Zagreb, Muzejski prostor (danas Galerija »Klovićevi dvori«) 18. 3. – 30. 4. 1989. Katalog izložbe nije objavljivan.
1989. *Kultura pavlina u Hrvatskoj 1244. – 1786.* Zagreb, Globus – Muzej za umjetnost i obrt, 1989. (Katalog izložbe *Kultura pavlina u Hrvatskoj 1244. – 1786.*, Zagreb, Muzej za umjetnost i obrt, 12. 5. 1989. – 31. 10. 1989.)
1991. *Tisuću godina hrvatske skulpture*, Zagreb, Muzejsko – galerijski centar, Muzejski prostor, 1991. (Katalog izložbe *Tisuću godina hrvatske skulpture*, Zagreb, Muzejski prostor (danas Galerija »Klovićevi dvori«), ožujak/lipanj 1991.)
1994. *Sveti trag – Devetsto godina umjetnosti Zagrebačke nadbiskupije 1094. – 1994.* (Zagreb, Muzej Mimara, 1994. (Katalog izložbe *Sveti trag*, Zagreb, Muzej Mimara, 10. 9. – 31. 12. 1994.)
- Dvorski minijaturist Juraj Julije Klović*, Zagreb, Muzejsko-galerijski centar Klovićevi dvori, 1998. (Katalog izložbe *Dvorski minijaturist Juraj Julije Klović*, Zagreb, Muzejsko-galerijski centar »Klovićevi dvori«, 12. – 28. 9. 1998.)
1999. – 2000. *Croati – cristianesimo, cultura arte*, Zagreb, Galerija »Klovićevi dvori«, 1999. (Katalog izložbe *Croati – cristianesimo, cultura, arte*, Citta del Vaticano, Musei Vaticani – Biblioteca Apostolica Vaticana, Salone Sistino, 28. 10. 1999. – 15. 1. 2000.)
- Historicizam u Hrvatskoj, 2 vol.*, Zagreb, Muzej za umjetnost i obrt, 2000. (Katalog izložbe *Historicizam u Hrvatskoj*, Zagreb, Muzej za umjetnost i obrt, 17. 2. – 28. 5. 2000.)
2005. *Gabriel Jurkić. Od secesije do impresije*, Zagreb, Galerija »Klovićevi dvori«, 2005. (Katalog izložbe *Gabriel Jurkić. Od secesije do impresije*, Zagreb, Galerija »Klovićevi dvori«, 2. 2. – 17. 4. 2005.)
2005. *Prvih pet stoljeća hrvatske umjetnosti*, Zagreb, Galerija »Klovićevi dvori«, 2008. (Katalog izložbe *Prvih pet stoljeća hrvatske umjetnosti*, Zagreb, Galerija »Klovićevi dvori«, 19. 9. – 26. 11. 2006.)
2005. *Sigismundus Rex et Imperator*, Budapest, Szépművészeti Múzeum – Musée national d'histoire eî d'art, Luxembourg, 2006. (Katalog izložbe *Sigismundus Rex et Imperator*, Budapest, Szépművészeti

Múzeum, 18. 3. – 18. 6. 2006.; Musée national d'histoire et d'art, Luxembourg, 13. 7. – 15. 8. 2006.).

2006. *Vladimir Kirin (1894. – 1963.) Retrospektiva*, Zagreb, Galerija »Klovičevi dvori«, 2006. (Katalog izložbe *Vladimir Kirin (1894. – 1963.) Retrospektiva*, Zagreb, Galerija »Klovičevi dvori«, 19. 12. 2006. – 11. 2. 2007.)

2007. *Novi prostor Stepinčeva muzeja*. Tijekom procesa za beatifikaciju bl. Alojzija Stepinca, u vrijeme zagrebačkog nadbiskupa Franje Kuharića, inicijativom tadašnjeg pomoćnog zagrebačkog biskupa mons. Jurja Jezerinca i darovima njegovih velikodušnih dobročinitelja u prizemlju istočnog krila Nadbiskupskog dvora uređena je Spomen-zbirka iz ostavštine bl. Alojzija Stepinca i svečano otvorena 7. veljače 1995. godine. Osim brižno čuvanih predmeta kojima se blaženik osobno koristio, iz Riznice zagrebačke katedrale prvi su put izloženi i predmeti koje ni sam blaženik nije uspio za života vidjeti niti dodirnuti. Tako je osim njegova pastirskog štapa, koji mu je izradio njegov prijatelj i rođak Janko Matko za biskupsko ređenje 1934. godine, te misnice, u čijem se ornatu može vidjeti dijeleći sakrament potvrde na svetkovinu Duhova u zagrebačkoj katedrali Marijina uznesenja i oko same katedrale, prvi put je izložena i kardinalska grimizna odjeća, koju su mu darovali hrvatski iseljenici u Americi, a koju nikada nije vidio niti odjenuo, jer iz krašićkog zatočeništva nije mogao ići na svečanost primanja u Kardinalski zbor Katoličke Crkve. Stepinčevu kardinalsku odjeću je iz Rima donio tek kardinal Franjo Kuharić vraćajući se sa svečanosti primanja u Kardinalski zbor 1983. godine u Zagreb te je zauzimanjem mons. Vladimira Stankovića i mons. Antuna Ivandije pohranjena u Riznicu zagrebačke katedrale. Uporabni blaženikovi predmeti dopunjeni su i fotografijama i poslije njegove blažene, mučeničke smrti, zatim fotografijama dolazaka pape Ivana Pavla II. i pape Benedikta XVI. na njegov grob te dokumentacijom o svečanoj beatifikaciji u Mariji Bistrici 3. listopada 1998. godine.

Riznica Zagrebačke katedrale »Od vrta do neba« – izloženi su bistrički srebrni votivi, od 23. lipnja do 23. kolovoza 2007. godine, u Gornjoj Stubici, u sklopu simpozija europskih muzeja medicine održana u Zagrebu u lipnju 2007. u organizaciji HAZU-a, Odsjeka za povijest medicinskih znanosti, čiji su stručnjaci istražili korištenje ljekovitog bilja na području medicine i farmacije.

Čudesni svijet anđela, izložba u Etnografskom muzeju u Zagrebu, okupila je na blagdan Anđela čuvara, 2. listopada 2007. godine, mnoge

znatizeljnike, otkrivajući im tu nevidljivu snagu i Božju brigu za svakoga čovjeka. Uvijek prisutni pred Licem Božjim, raspoređeni u službe klanjanja i posredovanja između Trojstvenoga Boga i ljudi, nenavezani na prostor i vrijeme, čuvaju, anđeli prate i štite Katoličku Crkvu i svakog pojedinca. »Anđeli su svjetla, zapaljena na svjetlu koje nema početka«, piše Ivan Damaščanski. Tom izložbom im je omogućen susret na jednom mjestu iz raznih crkvi, muzeja i obiteljskih domova u svojoj raskoši.

2008. *Dominikanci u Hrvatskoj* za svoj skori 800. godišnji jubilej prikupili su svoju 800 – godišnju baštinu i prezentirali ju od 20. prosinca 2007. do 30. ožujka 2008. godine u Galeriji »Klovićevi dvori«. Iz ***Riznice zagrebačke katedrale*** bio je izložen humerale – naramenik bl. Augustina Kažotića, dominikanca, zagrebačkog i lučerskog biskupa. Naramenik je izvezen zlatnim te raznobojnim svilenim nitima, s polulikovima svetaca i svetica, a iz Lucere ga je darovao 1692. godine kao relikviju tadašnji beneventski nadbiskup, kardinal Maria V. Ursini, kasniji papa Benedikt XIII. (1724. – 1730.).

Sjaj domaćih majstora – srebro i metal od 1500. do 1930 – ih godina koji su bili objavljeni u raznim dokumentima i katalozima u Muzeju za umjetnost i obrt, koji se mogu povezati s domaćim majstorima (Juraj Kunić, Ferdinand Eberhard i drugi).

2009. U Muzeju Mimara bili su izloženi od 10. prosinca 2008. do kraja siječnja 2009. godine srednjovjekovni predmeti od bjelokosti iz zbirke, muzeja i riznica u Hrvatskoj, gdje je bio izložen i bjelokosni plenarij iz Riznice. Bjelokosni plenarij izložen je s bjelokosnim umjetninama, tim dragocjenim, luksuznim i zagonetnim primjercima iz ostalih muzeja u Hrvatskoj (Pula, Split, Trogir), kao i iz samog Muzeja Mimara, s posebnim podnaslovom: »Imaginarni svijet zagonetnih predmeta u bjelokosti« te su i objelodanjeni u popratnom katalogu izložbe.

2010. *Kolijevka Hrvatske kulture* u Dijecezanskom muzeju u Beču. Uz bjelokosni plenarij i romaničko raspelo iz Martinšćine te uz iluminirane kodekse iz Metropolitane, izložba je dokazala da je Hrvatska oblikovala Europu od samih početaka.

2011. *Raspeće sa svetcima* iz zagrebačke katedrale na izložbi u Klovićevim dvorima na temu *Tizian, Tintoretto, Veronese – veliki majstori renesanse*. Neki veliki talijanski majstori djelovali su u Hrvatskoj, a bilo je i velikih hrvatskih majstora koji su radili u Italiji, kao Franjo Vranjanin (Francesco Laurana) i drugi. Tako je na toj međunarod-

noj izložbi bila izložena slika *Raspeće sa svetcima* renesansnog slikara Gianfrancesca da Tolmezza (oko 1450. – 1511.), koja se je nalazila u Muzeju bl. Alojzija Stepinca. Sliku je za tadašnji oltar Sv. križa u zagrebačkoj katedrali naručio zagrebački biskup Luka (1500. – 1510.).

Hrvatska arhitektura 19. stoljeća i bečka Akademija likovnih umjetnosti. Hrvatski učenici F. Schmidta u Gliptoteci HAZU-a, Medvedgradska 2, s nacrtima iz Riznice zagrebačke katedrale i Nadbiskupijskog arhiva u Zagrebu. Autor izložbe je dr. Dragan Damjanović, profesor na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, koji temeljito istražuje to razdoblje.

2012. Izložba čipki iz Riznice zagrebačke katedrale u Etnografskom muzeju u Zagrebu povodom upisa vještina čipkarstva u Hrvatskoj na UNESCO-ovu listu nematerijalne baštine čovječanstva, na temu *Pohvala ruci – Čipkarstvo u Hrvatskoj*, od 13. rujna do 4. studenoga 2012. godine. Autorica izložbe je prof. Nerina Eckhel, inače unuka Bolléova suradnika Hektora Eckhela.

2013. Međunarodna izložba *Europa u doba Jagelovića* održana je od svibnja 2012. do lipnja 2013. godine na temu *Umjetnost i kultura Srednje Europe pod vladavinom dinastije Jagelovića 1386. – 1572.*, u organizaciji poljskih, čeških i njemačkih znanstvenika i u suradnji s Europskom unijom, nadležnim ministarstvima u muzejima gradova s bogatom kulturnom baštinom upisanih u UNESCO-ovu svjetsku baštinu: u Kutnoj Hori, u Češkoj, u Varšavi te u Potsdamu, u Njemačkoj.

Izložba u Kutnoj Hori, u Češkoj, u nekadašnjem isusovačkom kolegiju, a danas *Galerie Stredočeskeho kraje – GASK*, od 12. svibnja do kraja listopada 2012. godine održana je na temu *Srebro, rudarstvo i umjetnost oko 1500. godine*.

Za izložbu su posuđene liturgijske umjetnine iz Riznice zagrebačke katedrale koje su i danas u upotrebi za velikih svečanosti u zagrebačkoj katedrali: srebreni vrč O. Thuza (svake godine se koristi za obred pranja nogu na Veliki četvrtak), pastoral, kotlić za blagoslovljenu vodu sa škropilom te pacifikal biskupa Luke, s njegovim biskupskim grbom na svakom predmetu. Biskup Luka dao je tiskati i *Misal po zagrebačkom obredu* 1511. godine u Veneciji, s grbom kralja Vladislava II., pa je iz Metropolitanske knjižnice posuđen jedan primjerak tiskanog misala (M 26528 – 2) i rukopisni misal iz vremena O. Thuza, poznat i kao *Misal Jurja Topuskog* (MR 170).

Ista izložba o Jagelovićima održana je od početka studenoga 2012. do kraja siječnja 2013. godine u Varšavi, u *Muzeumu Narodowe*. Rizničke umjetnine su bile na okupu kao u nekom malom salonu unutar velikog muzeja, s velikim natpisom: »CHORWACJA – CROATIA«.

Na izložbi u Muzeju Cluny u Parizu posuđena je iz Riznice Timotejeva (Gyulajeva) mitra. U sklopu 14 – stoljetne kršćanske povijesti Hrvatska je kontinuirano potvrđivala svoju 900. godišnju povezanost s europskim središtima. Posebice se to odnosi na Pariz, gdje se tijekom povijesnih i kulturnih povezanosti ponovno aktivirala ta povezanost 1900. godine s velikom svjetskom izložbom, kada je H. Bollé izložio nacrt upravo dovršene neogotičke katedrale. Umjetnine iz Zagrebačke riznice često su bile izlagane tijekom 20. stoljeća za važne prigodne i tematske izložbe, s uvijek zanimljivim otkrićima, što je i dokumentirano u popratnim katalozima.

Od rujna 2012. do siječnja 2013. godine održan je Festival Hrvatske u Francuskoj – *Croatie, la Voici*, s raznovrsnim kulturnim projektima: Meštrovićeva djelatnost u Francuskoj, posebice suradnja s umjetnikom Rodinom. Predstavljani su i drugi umjetnici i znanstvenici, a bila je izložena i hrvatska glagoljska baština u Reimsu, gdje se i čuva glasoviti glagoljski evanđelistar na kojem su francuski kraljevi polagali prisegu sve do Francuske revolucije.

Musée de Cluny od listopada 2012. do siječnja 2013. godine, u nekađšnjem benediktinskom gostinju, u neposrednoj blizini Sorbone, izložena je Timotejeva (Gyulayeva) mitra iz Riznice zagrebačke katedrale.

Najsvečaniji katedralni misal bio je na izložbi *Julije Klović najveći miniaturist renesanse* u »Klovićevim dvorima« od 8. studenoga 2012. do 20. siječnja 2013. godine.

Sv. Stjepan kralj u Stolnom Biogradu (Székesfehérváru). Povodom 975. obljetnice smrti sv. Stjepana kralja (oko 975. – 1038.), relikvijar – poprsje sv. Stjepana kralja predstavljen je na izložbi od 31. kolovoza do 9. prosinca 2013. godine u Dijecezanskom muzeju u Stolnom Biogradu (*Székesfehérváru*), gdje je tretiran kao središnji eksponat, kao što je to naglasio sekešfehervarski biskup mons. Antal Spányi.

S obzirom na to da je na Cvjetnicu, 24. ožujka 2013. godine izložen obnovljeni, pozlaćeni kameni križ s vrha južnog zvonika, prije postavljanja na vrh zvonika, poput zanimljive izložbe, još je zanimljivije da je baš ispod toga križa, na 102. metru visine, bila smještena povelja prigodom dovršavanja zvonika u kolovozu 1898. godine.

Ona je pronađena tijekom obnove (29. studenoga 2013. godine) u kamenoj kapsuli, s oznakom »AD 1898«. U njoj se nalazila staklena kutija s tekstem na pergameni: »**Dao dobri Bog, kada iza vjekovah opet na javu dodje sadanja spomenica, da se tada nadju svi Hrvati kao dobri katolici, te slavan, složan i slobodan narod**«. Nedaleko od mjesta gdje je bila kamena kapsula, radnici su pronašli i ploču iz 1939. godine, kada je katedrala obnavljana izvana u vrijeme bl. Alojzija Stepinca.

2014. *Atlas mistike svjetla u Galeriji Modular* u Zagrebu, od 17. prosinca 2013. do 10. siječnja 2014. Vitraji zagrebačke katedrale, s visine do 25 metara, približeni su vjernicima pomoću umjetničkih fotografija zauzimanjem moderatora mons. Nedjeljka Pintarića i fotografa Zvonimira Atletića.

Nacrt vrha tornja zagrebačke katedrale s fotografijom H. Bolléa prati i 130. obljetnicu djelovanja najveće hrvatske osiguravateljske kuće – »Croatia osiguranja« izložbom kao vremeplovom tijekom trinaest desetljeća hrvatske povijesti, s postavom u atraktivnom prostoru tunela ispod Gornjeg grada, od studenoga 2014. do siječnja 2015. godine, u organizaciji povjesničara, stručnjaka i agencije »Brigada«, s autorom izložbe dr. Božom Skokom.

Fontanu na Kaptolu izgradio je Hermann Bolle u suradnji sa arhitektom F. Schmidtom 1882.

I. RESTAURIRANJE UMJETNINA IZ DM-A U ZAGREBU U SURADNJI S MINISTARSTVOM KULTURE REPUBLIKE HRVATSKE I RESTAURATORSKIM ZAVODOM

U Hrvatskom restauratorskom zavodu, pod ravnateljstvom Ferdinanda Medera, rješenjem Gradskog zavoda za zaštitu spomenika kulture i financijskim sredstvima Ministarstva kulture, tijekom 2011. i 2012. godine izvedeni su konzervatorsko-restauratorski radovi na čipkama iz Riznice zagrebačke katedrale, pod vodstvom Sandre Lučić Vujičić. Spomenute čipke su datirane i najviše su bile izlagane na izložbama. I dotada je HRZ obnavljao vrijedne rizničke tekstilne predmete, pod vodstvom Bernarde Franić, posebice za stalni postav u Muzeju bl. Alojzija Stepinca.

Čipka, inv. br. T 314, ukras je lanenoj albi, veličine 300 × 46 cm, koja je izvezena zlatnim nitima s motivima cvijeća te biskupskim grbom, inicijalima A.I.L.B.M. (Alexander Ignatius Libero Baro Mikulich) i godinom 1682.

Čipka je rađena tehnikom batića u lepoglavskoj radionici. Ukrasni umetak čipke, širine 14,5 cm, rađen je po uzoru na milanske predloške. Glavni motiv je gusti preplet s ukrasima u obliku zvjezdica i rupica. Čipka kao ukras donjeg ruba, širine je 13, 5 cm, u obliku cakni, s motivom mrežica u obliku nepravilnih četverokuta.

Čipka, T 319, iz 1720. godine, ukras je albi, veličine 320 × 66 cm.

Čipka je širine 9 cm, u obliku cakni s medaljonima, s osmerolatičnim cvijetom u središtu, te pokazuje karakteristike flamanske čipke.

Čipka, T 332, iz 1727. godine ukras je lanenog oltarnika izvezena svilenim i metalnim nitima, s motivima kvadratića i rombića, veličine 194 × 94 cm. Čipka je širine 8 cm i primjerak je belgijske čipke sa središtem u gradiću Valencienseu, a rađena na batiće, s osnovnim motivom kružnih – šesterokutnih oblika.

Osim restauratorsko-konzervatorskih radova na čipkama i pripadnom tekstilu, izvršene su **stručne analize i istraživanja i u Prirodoslovnom laboratoriju**, pod vodstvom voditelja Domagoja Mudronje i Margarete Klofutar, zatim stručnjakinje za čipke Mariane Stang, iz Njemačke. Radove i svu organizaciju vodila je Sandra Lučić Vujičić,

viši konzervator, s radnom grupom viših konzervatora – restauratora i fotografa: Marija Zupčić, Natalija Vasić, Jurica Škudar, Marta Budicin, te su sastavili i opširnu dokumentaciju o izvršenim analizama i konzervatorsko-restaratorskim radovima, uz preporuke i upute o čuvanju i izlaganju tako osjetljivih umjetnina.

Tekstilni odjel HRZ-a nastavlja i u vrijeme ravnatelja Marija Brauna obnavljati rizničke dalmatike s likovima četiri evanđelista, izvezene zlatovezom u Zagrebu, i grbom zagrebačkog biskupa A. I. Mikulića (1688. – 1694.). Ostalo je zapisano da je rad u Petretičevoj vezilačkoj radionici nastavio biskup A. I. Mikulić. Dosada je obnovljena već jedna dalmatika, a jedna (T 95 c) je otpremljena 26. kolovoza 2014. godine.

Osim radionica u Zagrebu HRZ je tijekom srpske agresije na Hrvatsku, kada su na meti bila Hrvatska kulturna baština i sve katoličko, uz pomoć pojedinih ustanova obnovio dvorac Batthyany u Ludbregu za restauratorske radionice i depo za ugrožene umjetnine na ratnim područjima. U prosincu 2014. godine obilježili su 20. obljetnicu uspješna rada prigodnom dokumentarnom izložbom i predavanjima s povijesnim pregledom nastanka i razvoja Centra te dosadašnjeg rada, u čemu je sudjelovao Tomica Plukavec, tajnik u Uredu za kulturna dobra Zagrebačke nadbiskupije.

Obnova najstarije banske zastave iz Riznice. Od 2009. do 2012. godine izvršeni su konzervatorsko-restauratorski radovi na najstarijoj sačuvanoj banskoj zastavi u Hrvatskoj, u »Atelieru Boschi« u Zagrebu.

Banska zastava s pripadajućim kopljem pripadala je hrvatskom banu Nikoli Bakaču Erdödyju (hrvatski ban 1680. – 1693.), koji je pokopan u zagrebačkoj katedrali, gdje je pohranjena i njegova ratna oprema i banska zastava.

Zastava, s inventarskim brojem T 173, izrađena je od crvene, svile- ne tkanine, u obliku lastavičjeg repa, veličine 69 × 82 cm, s izvezenim grbom hrvatskog bana Nikole Erdödyja na jednoj strani i grbovima Trojedne Kraljevine Hrvatske, Dalmacije i Slavonije na drugoj strani te sa srebrenim nitima i metalnim resicama oko cijele zastave.

Zastavu je sredstvima Ministarstva kulture konzervirala i restaurirala Rea Boschi Razić, koja se specijalizirala u glasovitom Konzervatorskom zavodu u Riggisbergu u Švicarskoj, s kojim je Riznica već surađivala povodom obnove Ladislavova plašta – kazule, iz 11. stoljeća, i humerala bl. Augustina Kažotića 1988. godine.

Nikola Bakač Erdödy, hrvatsko-slavonsko-dalmatinski ban i vojskovođa rodio se 1630. od roditelja Vuka I. Erdödyja i Barbare Turóczy. Školovao se u Grazu. Bio je kapetan Petrinje i Brkiševine (1661. –

1670.). Leopold I. imenovao ga je nakon tragedije Zrinskoga i Frankapana u Bečkom Novom Mestu namjesnikom banske časti 1674. godine, a tek 1680. hrvatskim banom. Godine 1682. branio je područje oko Koprivnice i Legrada od turskih nadiranja, a za turske opsade Beča svojom je vojskom na Muri zaustavljao turske prodore prema Beču 1683. Ujedno je sa zagrebačkim biskupom M. Borkovićem (1667. – 1687.) molio za pomoć papu Inocenta XI. (1676. – 1689.), koji je tada, kao i svi dotadašnji pape, odmah poslao potrebnu pomoć, na čemu su mu zahvalili Hrvatski sabor i ban Nikola. Uza stalnu obranu Hrvatske, Slavonije i Bihaća od Turaka, uspio je sa svojom prvom suprugom Ivanom Magdalenom Drašković postaviti novi oltar namjesto izgorjelog u crkvi sv. Katarine, raditi na tadašnjoj isusovačkoj crkvi na Ksaveru, dovesti franjevce u Kostajnicu i dr. Umro je 1693. godine u svom dvoru u Aranyosmarótu, u ugarskoj županiji Bars. Pokopan je u apsidi južne lađe u zagrebačkoj katedrali. Za svečani pogreb se pobrinuo Vitezović, a kipar I. Kommersteiner izradio mu je nadgrobni spomenik, uz koji je bila visjela njegova ratna oprema i banska zastava.

Obnova Petretićeva Božjeg groba

Kćeri Božje ljubavi na Novoj Vesi su u samostanskoj paramentskoj radionici (s. Jelena, s. Serafina i s. Julijana) obnovile bijelu svilu sa zlatovezom u dijelu Petretićeva Božjeg groba, kamo se stavlja Presveto za vrijeme obreda u Velikom tjednu, jer je bilo trošno i poderano, i vratile sve uređeno pred Božić 2012. godine.

Stručnjaci s Tekstilno-tehnološkog fakulteta u Zagrebu Kristina Šimić, Ivo Soljačić i Tanja Pušić istraživali su sastav tekstilnih i metalnih niti na rizničkom sakralnom ruhu.

Metalne niti ili srma koristile su se u Hrvatskoj u doba hrvatskog kraljevstva, što potvrđuju nalazi u starohrvatskim grobovima. Upotrebljavala se u dva osnovna oblika:

1. Samostalna metalna nit koja se sastojala od legura zlata, srebra ili bakra, a danas se najviše koristi aluminiij. Aluminijski srebrni sjaj može zamijeniti srebro, dok mu se posebnim postupkom može dodati nijansa zlata.
2. Tekstilna pređa koristi se u kombinaciji s jednom ili dvije metalne niti spiralno omotane oko osnovne tekstilne pređe, koja je činila jezgru ili srž srmene pređe. Tekstilna pređa je najčešće od svile ili lana, a može biti od vune ili pamuka.

Tekstil koji sadrži srmu predmet je kulturnog, društvenog i religioznog života. Tekstilu daje skupocjenost i poseban sjaj te djeluje svečano i izaziva poštovanje. Tekstil ukrašen srmom tkan je ručno, rjeđe strojno.

U početku se srma bogato i često koristila na liturgijskom ruhu, dajući sav sjaj i raskoš misnoj odjeći. Za izradu misnog ruha koristile su se tkanine koje su se specijalno tkale za tu svrhu i do kraja 17. stoljeća vodeću ulogu u proizvodnji svilenih tkanina u Europi imala je Italija. Krajem 17. stoljeća poznate su tkaonice u Engleskoj, Francuskoj (Lyonu) i zatim u Beču. Za izradu misnice koristile su se dvije vrste tkanine različite vrste izrade te se jedna vrsta koristila za osnovu, a raskošnija za aplicirane ukrase.

Bogatstvo liturgijskog ruha

Najstariji primjerak liturgijskog ruha s detaljima ukrašenim srmom je **Ladislavov plašt – kazula**, iz 11. stoljeća, zbog čega je svileni damast, tamne indigo boje, tkan u motivima šesterokuta posebno dragocjen.

Iz kraja 13. stoljeća je **humeral bl. Augustina Kažotića**. Bogato je izvezen raznobojnim svilenim i zlatnim nitima na lanenoj podlozi posebnom plošnom tehnikom, kojom se postigla iluzija dubine prostora pomoću različitih smjerova bodova, tzv. riblje kosti, kao i djelomičnom uporabom srebrnih niti.

Iz 14. stoljeća potječe **gotička mitra**, izvezena biserjem i pozlaćenim metalnim aplikacijama na ružičastom baršunu.

Zelena misnica od svilenog damasta ima ukrasne trake u obliku križa na leđnoj strani. Reljefni zlatovez i svilenim raznobojnim nitima rad je domaćeg majstora iz 1424. godine, s likovima svetaca na grimiznoj svili.

Pokrivalo od crvene svile izvezeno je svilenim, srebrnim i zlatnim nitima, sa simbolima evanđelista i Kristovim monogramom u sredini, koji su okruženi sitnim biserima. Cijelo pokrivalo je obrubljeno resama s crveno-zlatnim nitima, a domaći je rad 16. stoljeća.

Zagrebački biskup Petar Petretić (1648. – 1667.) utemeljio je **vezilačku radionicu**, iz koje ima u Riznici tekstilnih predmeta vrhunskog vezilačkog europskog umijeća. Biskup P. Petretić pozvao je veziljca Jakova Wolfganga Stolla, koji je radio u Petretićevoj radionici od 1655. do 1664. godine, koji je bio specijalist za figurativne ornamente budući da potječe iz tradicijske kiparske obitelji. Kombinacija vezilačkih tehnika te slikanjem na svili popraćena teološkim tekstovima iz *Svetog pisma* i crkvenih naučitelja na jedinstvenom Božjem grobu dokaz je da je idejni projektant bio vrhunski teolog, sam biskup P. Petretić. Osim toga Petretićeva radionica je nastavila raditi i kad J. W. Stoll nije više bio djelatnik u Zagrebu, a raskošni veziljski rad nastavio se i u vrijeme biskupa **A. I. Mikulića** (1688. – 1694.), s reljefnim zlatovezom.

Marija Terezija darovala je zagrebačkoj katedrali 1775. godine **misni ornat** od zlatnog i srebrenog brokata, koji su izvezle dvorske dame s motivima cvijeća raznih vezilačkih tehnika.

Zagrebački biskup **Maksimilijan Vrhovac** (1787. – 1827.) dao je izraditi misni ornat od ljubičastog, svilenog damasta, ukrašena srebrenim folijama.

Biskup **Aleksandar Alagović** (1829. – 1837.) dao je izraditi misnicu od bijelog atlasa, s položenim zlatnim vrpcama ukomponiranim u četverokute, što odaje kvalitetnu radionicu.

Zagrebački nadbiskup i kardinal Juraj Haulik (1837. – 1869.) pozvao je u Zagreb sestre milosrdnice, koje su otvorile radionicu za paramente, kao i školu za umjetničko vezenje, te se sve potrebno misno ruho izrađivalo u Zagrebu. One su osposobile nove učiteljice umjetničkog vezenja, što se nastavlja do danas.

Osim toga kardinal Haulik je utemeljio i Društvo za sveudiljno klanjanje, sa sjedištem kod sestara milosrdnica, koje su osim drugih aktivnosti skupljale trošno misno ruho, koje su obnavljale i konzervirale i zatim ga darivale siromašnim crkvama u Hrvatskoj i misijama, što je početak i današnjeg Hrvatskog restauratorskog zavoda, s Odjelom za tekstil.

Spomenuti stručnjaci Tekstilno-tehnološkog fakulteta svoja su istraživanja pod naslovom *Primjena metalnih niti – srme uklopljene u tekstilnu pređu na liturgijskom ruhu u Hrvatskoj od 11. do 20. stoljeća* objelodanili u časopisu *Tekstil*, časopisu za tekstilnu i odjevnu tehnologiju, 3 – 4 2013.

Za Uskrs 2013. godine rektor zagrebačke katedrale J. Kuhtić nabavio je novu posudu **za blagoslovljenu vodu**. Izradio ju je samoborski majstor po nacrtu mons. I. Šaška, pomoćnog zagrebačkog biskupa.

Riznica i zagrebačka katedrala u suvremenim medijima

Crkva medije naziva »čudesna sredstva« koja služe zajedništvu i napretku, kojima se širi radosna vijest. Crkveni mediji informiraju, formiraju, okupljaju i utvrđuju u vjeri, izazivaju radoznalost, ljepotu i zajedništvo. Osim što se povećao broj stranih turista, posebice iz Južne Koreje, rektor zagrebačke katedrale mr. Josip Kuhtić nastoji ju približiti putem suvremenih medija, kao što su film, televizija, fotografija, a posebice koncertima na katedralnim orguljama, jer je glazba snažan medij, koji oplemenjuje i povezuje nas međusobno i s transcendentnim.

Zagrebačka katedrala je najvažnija turistička atrakcija. Ona je najmlađa katedrala u neogotičkom stilu, koja se obnavlja izvana, ali se uvijek nanovo dotjeruje i iznutra. Snimatelji s TV-a »Jabuka« više puta daju svoj uradak snimljen u Riznici i katedrali, gdje je i naglašeno da osim što se sačuvani liturgijski predmeti uvijek koriste za velike svečanosti i za papine pohode, oni su i poželjni na velikim europskim prigodnim ili

tematskim izložbama. Osim toga zagrebačka katedrala je i pravo hodočasničko mjesto, puna topline, otkako u njoj čeka uskrsnuće mučenik bl. Alojzije Stepinac. No turisti i drugi posjetitelji nastoje otkriti i druge znamenitosti, ne tako dostupne, pa svoja razmišljanja katkad objave i u kojoj od tiskovina. Posebice su se iznenadili i uživjeli u relikviju Isusova križa, koja i jest velika dragocjenost, a koja je inače bila dostupna u obredima sve do II. vatikanskog sabora.

Petretićev Božji grob je snimljen u Muzeju Mimara za vrijeme izložbe *Sveti trag* i poslije se često daje za razmatranje gledateljstvu baš u Velikom tjednu. Inače i sama redateljica Mira Wolf o njemu meditira da takvo jedinstveno djelo nastaje gdje je čista priroda i gdje se sve posvećuje djelu koje uzdiže Bogu. Teolog pak kaže da je Božji grob himna Trojedinom Bogu, koji na čudesan način spašava čovječanstvo.

Više puta se ponavljala emisija od 27. studenoga 2013. pod nazivom *I to je Hrvatska*, prema scenariju Roberta Knjaza i urednice Snježane Nožinić, gdje su u povijesnim crtama prikazali zagrebačku katedralu, njezin vidljivi dio, kao i Riznicu i njezino blago. U zagrebačkoj katedrali spajaju se prošlost, sadašnjost i budućnost hrvatskog naroda.

II. DISLOKACIJA DIJELA UMJETNINA IZ DIJECEZANSKOG MUZEJA U ZAGREBU*

1. DISLOCIRANI DIJECEZANSKI MUZEJ U POŽEGI (DDM POŽEGA), 85 UMJETNINA

“Sv. Andrija, apostol”, DM 110,
19. st.

“Madona s Isusom na kugli
zemaljskoj”, DM 112, 19. st.

- 1) DM 39; **slika sv. Šimuna i Jude Tadeja** Ulje na platnu, doba radnje: 1845., slikar Ignaz Berger, vis.: 163, šir.: 94 cm. Iz župne crkve u Čagliću.
- 2) DM 110; **slika sv. Andrije apostola** Ulje na platnu, doba radnje: 1811., domaći crkveni slikar, 165 × 73 cm. Iz župne crkve u Sladojvcima.
- 3) DM 111; **slika sv. Barbare** Ulje na platnu, doba radnje: 1847., slikar Johann Gubič, 174 × 81 cm. Iz župne crkve u Sladojvcima.
- 4) DM 112; **slika Madone s Isusom na kugli zemaljskoj** Ulje na platnu, doba radnje: 1852., slikar Stanislav Hampl, 85 × 61 cm. Iz župne crkve u Sladojvcima.
- 5) DM 113; **slika Žalosnog Isusa** Ulje na platnu, doba radnje: početak 18. st., monaški poljski rad, 66 × 53 cm. Iz župne crkve u Suhopolju.
- 6) DM 114; **slika Žalosne Majke Božje** Ulje na platnu, doba radnje: početak 18. st., monaški poljski rad. Iz župne crkve u Suhopolju.
- 7) DM 122; **barokni relikvijar s moćima sv. Mavra mučenika** Barokni relikvijar, doba radnje: kraj 18. st., vis.: 31 cm. Iz Požege.
- 8) DM 123; **svjetiljka za vječno svjetlo** Posrebreni bakar, doba radnje: sredina 18. st., vis.: 20 cm. Iz župne crkve u Ferenčici.
- 9) DM 124; **navikula za tamjan** Posrebreni bakar, doba radnje: sredina 18. st., vis.: 13 cm. Iz župne crkve u Ferenčici.

- 10) DM 125; **četiri drvena visoka svijećnjaka** Drvo, doba radnje: sredina 18. st., vis.: 85 cm. Iz Požege.
- 11) DM 126; **dva drvena svijećnjaka, manja** Drveni svijećnjak, doba radnje: sredina 18. st., vis.: 71 cm. Iz Požege.
- 12) DM 127; **kip *Agnus Dei* – uskršno janje** Drvo, doba radnje: 19. st., dužina knjige 53 cm, vis. knjige i jaganjca 26 cm. Iz župne crkve u Ferenčici.
- 13) DM 128; **zidni kovni svijećnjak za križni put** Željezni svijećnjak, doba radnje: 1821., vis.: 20 cm. Iz Požege.
- 14) DM 129; **drveni zidni svijećnjaci** Drvo i kovna šipka, doba radnje: 1821., vis.: 12 cm. Iz Požege.
- 15) DM 130; **slika *Silazak Duha svetoga*** Ulje na platnu, doba radnje: 1804., slikar Joseph Ichicher von Esek, 280 × 190 cm. Iz Požege.
- 16) DM 131; **kip anđela** Drvo, doba radnje: 1777. Iz župne crkve u Ferenčici.
- 17) DM 176; **slika sv. Luke evanđelista** Ulje na platnu, doba radnje: 1762., slikar ?, 165 × 110 cm. Iz župne crkve u Lukaču.
- 18) DM 177; **slika sv. Stjepana kralja** Ulje na platnu, doba radnje: 1854., slikar Stanislav Hampl, 103 × 66 cm. Iz župne crkve u Lukaču.
- 19) DM 178; **slika *Obrezanje Gospodnje*** Ulje na platnu, doba radnje: 1863., slikar D. Dover, druga kopija, 103 × 66 cm. Iz župne crkve u Lukaču.
- 20) DM 355; **tri misna odijela** Doba radnje: sredina 19. st. Iz župne crkve u Staroj Gradiški.
- 21) DM 356; **tri misna odijela** Doba radnje: sredina 18. st. Iz župne crkve u Staroj Gradiški.
- 22) DM 357; **dalmatika** Doba radnje: oko 1760. Iz župne crkve u Staroj Gradiški.
- 23) DM 358; ***Corpus Christi, bez raspela*** Drvo, doba radnje: druga polovica 19. st., vis.: 54 cm. Iz župne crkve u Gornjem Rajiću.
- 24) DM 359; **drvene kanonske ploče** Drvo, doba radnje: sredina 18. st., vis.: 48 cm, šir. 33 cm. Iz župne crkve u Gornjem Rajiću.
- 25) DM 360; **slika *silazak Duha Svetoga*** Ulje na platnu, doba radnje: 1830., slikar Ignaz Berger, 252 × 174 cm. Iz Požege.
- 26) DM 361; **slika sv. Katarine** Ulje na platnu, doba radnje: 1830., slikar Ignaz Berger, 159 × 94 cm. Iz Požege.
- 27) DM 362; **slika *Majke Božje Kraljice Neba*** Ulje na platnu, doba radnje: 1830., slikar Ignaz Berger, 159 × 94 cm. Iz Požege.

“Žalosna Majka Božja”, DM 114, 18. st.

“Žalosni Isus”, DM 113, 18. st.

- 28) DM 363; **Corpus Christi, za Božji grob** Drvo, doba radnje: prva polovica 19. st. Iz župne crkve u Novskoj.
- 29) DM 364; **misno odijelo s pripadcima** Kazula, stola, manipul, kaležni velum i pala; doba radnje: 1887. Iz župne crkve u Voćinu.
- 30) DM 365; **dvije bijele dalmatike** Doba radnje: sredina 18. st. Iz župne crkve u Voćinu.
- 31) DM 366; **odijela Majke Božje Voćinske** Doba radnje: 18. – 19. st. Iz župne crkve u Voćinu.
- 32) DM 385; **raspelo bez corpora i bez drške** Doba radnje: 18. st. Iz župne crkve u Crncu.
- 33) DM 392; **dva mjedena svijećnjaka** Mjed, doba radnje: druga polovica 19. st., vis.: 51 cm. Iz župne crkve u Čađavici.
- 34) DM 393; **misno odijelo, kazula i štola** Doba radnje: druga polovica 18. st. Iz župne crkve u Čađavici.
- 35) DM 394; **veliki plašt (pluvijal) s resama** Doba radnje: druga polovica 18. st. Iz župne crkve u Čađavici.
- 36) DM 395; **pripadci misnim odijelima** Doba radnje: kraj 18. ili početak 19. st. Iz župne crkve u Čađavici.
- 37) DM 433; **slika Žalosne Majke Božje** Ulje na platnu, doba radnje: 18. st., slikar ?, 122 × 82 cm. Iz župne crkve u Voćinu.
- 38) DM 434; **slika Svete Obitelji** Ulje na platnu, doba radnje: 18. st., slikar ?, 122 × 82 cm. Iz župne crkve u Voćinu.
- 39) DM 435; **slika Majke Božje od Utočišta** Ulje na platnu, doba radnje: oko 1770., slikar Johan Mihaljević, 64 × 40 cm. Iz župne crkve u Voćinu.
- 40) DM 439; **drveni kip sv. Lucije ?** Doba radnje: druga polovica 17. st., vis.: 105 cm Iz Požege.

- 41) DM 678; **kazula s manipulom** Svileni brokat, doba radnje: 1840. Iz župne crkve u Skenderovcima.
- 42) DM 853; **veliko mjedeno raspelo na stalku** Posrebrena mjed, doba radnje: oko 1800., visina cijelog križa 71 cm. Iz Požege.
- 43) DM 885; **slika Pohod Blažene Djevice Marije** Ulje na platnu, doba radnje: oko 1650., slikar ?, 177 × 136 cm. Iz Požege.
- 44) DM 886; **slika Bezgrješnog Začeca** Ulje na platnu, doba radnje: 17. st., slikar ?, 138 × 87 cm Iz Požege.
- 45) DM 887; **slika 14 svetih pomoćnika** Ulje na platnu, doba radnje: 18. st., slikar Antun Zebbey, 90 × 68 cm. Iz Požege.
- 46) DM 888; **slika sv. Franje Ksaverskoga** Ulje na platnu, doba radnje: 17. st., smjer: španjolska škola, 138 × 103 cm. Iz Požege.
- 47) DM 889; **slika Madone s Isusom** Ulje na platnu, doba radnje: 17. st., smjer: španjolska škola, 138 × 103 cm. Iz Požege.
- 48) DM 891; **dva posrebrena mjedena svijećnjaka** Posrebrena mjed, doba radnje: 17. st., vis.: 78 cm. Iz Požege.
- 49) DM 892; **dva posrebrena mjedena svijećnjaka** Posrebrena mjed, doba radnje: 17. st., vis.: 63 cm. Iz Požege.
- 50) DM 893; **pozlaćeni srebrni pokal** Pozlaćeno srebro, doba radnje: sredina 17. st., vis.: 28 cm. Iz Požege.
- 51) DM 894; **dva velika drvena relikvijara s voštanim reljefima** Mekano drvo sa staklom, doba radnje: 18. st. Iz župne crkve u Požegi.
- 52) DM 895; **drveni, zrcalnim staklom obložen stajaći križ** Drvo, doba radnje: kraj 17. ili početak 18. st., vis.: 22 cm. Iz župne crkve u Požegi.
- 53) DM 896; **dvije drvene, kožom obložene posude za sveto ulje** Drvene posude (škrinjice). Iz župne crkve u Požegi.
- 54) DM 897; **rukopis: graduale s notama** Crna tinta na debelom papiru, doba radnje: 18. st., vis.: 38 cm, šir.: 23 cm. Iz Požege.
- 55) DM 898; **kutija sa svetim moćima mučenika** Kutija od tankih daščica, dužina 24 cm, vis.: 7 cm, šir.: 7 cm. Iz župne crkve u Požegi.
- 56) DM 899; **grb nadbiskupa dr. Jurja Josipa Posilovića** Ulje na limu, doba radnje: 19. st. ?, 129 × 100 cm. Iz nadbiskupskog konvikta u Požegi.
- 57) DM 900; **grb zagrebačkog biskupa Aleksandra Alagovića** Na papiru vodenom bojom, doba radnje: ?, 79 × 58 cm. Iz nadbiskupskog konvikta u Požegi.
- 58) DM 901; **slika Madone s Isusom i svetcima** Ulje na platnu, doba radnje: 17. st., slikar ?, 67 × 53 cm. Iz nadbiskupskog konvikta u Požegi.

- 59) DM 905; **pozlačena srebrna monstranca** Pozlačeno srebro, doba radnje: 1729., radio T. S. ?, vis.: 36 cm. Iz Požege.
- 60) DM 907; **misna ruha** Doba radnje: oko 1840. Iz župne crkve u Pleternici.
- 61) DM 908; **misna odijela** Doba radnje: početak 19. st. Iz župne crkve u Pleternici.
- 62) DM 909; **bijeli pluvijal** Doba radnje: iz druge polovice 19. st. Iz župne crkve u Pleternici.
- 63) DM 919; **biskupska mitra** Rađena od srebrenog i zlatnog brokata. Iz župne crkve u Požegi.
- 64) DM 1025; **slika sv. Josipa s Malim Isusom** Ulje na platnu, doba radnje :1768., slikar Johanes Glavick, 140 × 94 cm. Iz Požege.
- 65) DM 1026; **slika sv. Antuna Padovanskoga** Ulje na platnu, doba radnje: 1768., slikar Johanes Glavick, 140 × 94 cm. Iz Požege.
- 66) DM 1166; **kip sv. Doroteje, dj. i muč.** Drvo, doba radnje: 1733., vis.: 110 cm. Iz Požege.
- 67) DM 1217; **kip Kraljica u okovima** Drvo, doba radnje: 17. st., vis.: 46 cm. Iz župne crkve u Starom Petrovu Selu.
- 68) DM 1218; **slika sv. Ane s malom Marijom** Ulje na platnu, doba radnje: 19. st., slikar ?, 61 × 45 cm. Iz župne crkve Starom Petrovu Selu.
- 69) DM 2129; **kip sv. Antuna Padovanskoga** Drvo, doba radnje: oko 1800., vis.: 193 cm. Iz župne crkve u Krapju.
- 70) DM 2130; **kip sv. Josipa** Drvo, doba radnje: oko 1800., vis.: 174 cm. Iz župne crkve u Krapju.
- 71) DM 2131; **kip sv. Petra apostola** Drvo, doba radnje: oko 1800., vis.: 170 cm. Iz župne crkve u Krapju.
- 72) DM 2132; **kip sv. Pavla apostola** Drvo, doba radnje: oko 1800., vis.: 170 cm. Iz župne crkve u Krapju.
- 73) DM 2133; **kip sv. Margarete, mučenice** Drvo, doba radnje: oko 1800., vis.: 155 cm. Iz župne crkve u Krapju.
- 74) DM 2134; **kip sv. Darije, mučenice** Drvo, doba radnje: oko 1800., vis.: 150 cm. Iz župne crkve u Krapju.
- 75) DM 2135; **kip sv. Stjepana kralja** Drvo, doba radnje: oko 1780., vis.: 124 cm. Iz župne crkve u Krapju.
- 76) DM 2136; **kip sv. Ladislava kralja** Drvo, doba radnje: oko 1780., vis.: 124 cm. Iz župne crkve u Krapju.
- 77) DM 2137; **kip apostola?** Drvo, doba radnje: ?, vis. 121 cm. Iz župne crkve u Krapju.
- 78) DM 2138; **kip sv. Marije Magdalene** Drvo, doba radnje: oko 1780., vis.: 88 cm. Iz župne crkve u Krapju.

- 79) DM 2139; **kip sv. Marte** Drvo, doba radnje: oko 1780., vis.: 88 cm. Iz župne crkve u Krapju.
- 80) DM 2140; **kip sv. Kvirina Sisačkoga** Drvo, doba radnje: 18. st. vis.: 145 cm. Iz župne crkve u Jasenovcu.
- 81) DM 2141; **kip svetog Roka** Drvo, doba radnje: 1753., vis.: 110 cm. Iz župne crkve u Jasenovcu.
- 82) DM 2142; **barokni kip anđela** Drvo, doba radnje: druga polovica 18. st., vis.: 70 cm. Iz župne crkve u Krapju.
- 83) DM 2143; **kip dva stojeća anđela** Doba radnje: druga polovica 18. st., vis.: oba 60 cm. Iz župne crkve u Krapju.
- 84) DM 2147; **kip Ecce homo** Drvo, doba radnje: 18. st., vis.: 80 cm. Iz župne crkve u Krapju.
- 85) DM 2224; **slika Bogorodice s Isusom** Ulje na platnu, doba radnje: početak 19. st., pučki slikar. 42 × 30 cm. Iz župne crkve u Brestovcu Požeškomu.

2. DISLOCIRANI DIJECEZANSKI MUZEJ U VARAŽDINU (DDM VARAŽDIN), 149 UMJETNINA

- 1) DM 32; **slika sv. Franje Paulskoga** Ulje na platnu, doba radnje: 1727., slikar V. Funck, vis.: 178 × šir.: 108 cm; Iz uršulinskog samostana u Varaždinu.
- 2) DM 33; **slika sv. Franje Saleškoga** Ulje na platnu, doba radnje: oko 1727., slikao V. Funck, 130 × 90 cm. Iz uršulinskog samostana u Varaždinu.
- 3) DM 34; **drvena Madona u staklenoj vitrini** Drveni kip, doba radnje: sredina 18 st., 85, 5 × 44 × 19 cm. Iz uršulinskog samostana u Varaždinu.
- 4) DM 35; **voštana figura sv. Zite u staklenoj vitrine** Doba radnje: sredina 19. st. Vitrina je visoka 48 cm, s ovalnom nadogradnjom od 73, 5 cm, široka 52, 5, duboka 33, 5 cm. Iz uršulinskog samostana u Varaždinu.
- 5) DM 36; **voštana figura Malog Isusa u vitrini** Vitrina je visoka 21, široka 16, duboka 6 cm. Iz uršulinskog samostana u Varaždinu.
- 6) DM 37; **drveni trpeći Isus u maloj vitrini** Visina vitrine: 24,5, širina: 14, dubina: 5 cm. Iz uršulinskog samostana u Varaždinu.
- 7) DM 38; **mali drveni anđeo** Doba radnje: prva pol. 18. st., vis.: 60 cm. Iz uršulinskog samostana u Varaždinu.
- 8) DM 116; **slika sv. Florijana** Ulje na drvu, doba radnje: 1780., slikar Ante Krucić, 152 × 97 cm Iz župne crkve u Pitomači.

“Sv. Franjo Saleški”, DM 33,
18. st.

- 9) DM 117; **slika Presvetog Trojstva** Ulje na platnu, doba radnje: oko 1750., hrvatski slikar, 143 × 55 cm. Iz župne crkve u Pitomači.
- 10) DM 119; **drveni kip sv. Terezije Velike** Doba radnje: kraj 17. st., vis.:109 cm. Iz župne crkve u Pitomači.
- 11) DM 121; **kovni pacifikal od posrebrene mjedi** Doba radnje: 18. st., vis.: 26, širina (prečke) 12,5 cm. Iz župne crkve u Pitomači.
- 12) DM 140; **slika Kristova raspeća** Ulje na platnu, doba radnje: 18. st.; 145 × 105 cm. Iz župne crkve u Pitomači.
- 13) DM 224; **smeđa kazula** Doba radnje: početak 19. st. Iz župne crkve u Lepoglavi.
- 14) DM 225; **žuta kazula** Doba radnje: 18. st. Iz župne crkve u Lepoglavi.
- 15) DM 227; **bijelo misno ruho** Doba radnje: 19. st. Iz župne crkve u Lepoglavi.
- 16) DM 228; **zeleno misno ruho** Doba radnje: oko 1800. Iz župne crkve u Lepoglavi.
- 17) DM 230; **velumi za kalež** Bijeli brokatni; crveni svileni; zeleni svileni; crni; velum za ciborij. Iz župne crkve u Lepoglavi.
- 18) DM 232; **burze i pale** Modro-crvena, šareno-crvena, karirano-crvena, karirano-crvena od ljubičastog brokata, crvena, zlatom rubljena štola. Iz župne crkve u Lepoglavi.
- 19) DM 233; **burze i pale** 13 primjeraka raznobojnih burza, 16 primjeraka raznobojnih pala. Iz župne crkve u Lepoglavi.
- 20) DM 234; **slika Isus pada pod križem** Ulje na platnu, možda pavlin Luka Markgraf († 1703.), 180 × 136 cm. Iz župne crkve u Lepoglavi.
- 21) DM 235; **slika Krunjenje Isusovo i izrugivanje Isusu** Ulje na platnu, možda L. Markgraf, 180 × 136 cm. Iz župne crkve u Lepoglavi.
- 22) DM 236; **slika Bičevanje, pavlinska postaja križnog puta** Ulje na platnu, možda L. Markgraf, 173 × 135 cm. Iz župne crkve u Lepoglavi.
- 23) DM 237; **slika Isus s učenicima na Posljednjoj večeri** Ulje na platnu, 110 × 165. Iz župne crkve u Lepoglavi.

- 24) DM 238; **slika *Isus s učenicima u Emausu*** Ulje na platnu; 110 × 165 cm. Iz župne crkve u Lepoglavi.
- 25) DM 239; **slika *Pavlini na molitvi*** Ulje na platnu, doba radnje: oko 1600, 153 × 87,5 cm. Iz župne crkve u Lepoglavi.
- 26) DM 240; **slika *Isus u Getsemanskom vrtu*** Ulje na platnu, možda L. Markgraf, 233 × 170 cm. Iz župne crkve u Lepoglavi.
- 27) DM 241; **slika *Mučeništvo sv. Lovre*** Ulje na platnu, slikar I. Ranger, 146 × 106 cm. Iz župne crkve u Lepoglavi.
- 28) DM 242; **slika *sv. Augustina biskupa*** Ulje na platnu, slikar I. Ranger, 146 × 106 cm. Iz župne crkve u Lepoglavi.
- 29) DM 243; **slika *Mojsije pred pećinom*** Ulje na platnu, možda pavlin Franjo Bobić, 164 × 110 cm. Iz župne crkve u Lepoglavi.
- 30) DM 244; **slika *Majke Božje Varaždinske*** Ulje na platnu, doba radnje: oko 1760, 94 × 66 cm. Iz župne crkve u Lepoglavi.
- 31) DM 248; **drveni relikvijar** U sredini: moći sv. Karla Bor., sv. Peregrina i sv. Apolonije, 39,5 × 21 × 11 cm. Iz župne crkve u Lepoglavi.
- 32) DM 250; **dva srebrna svijećnjaka** Domaći rad pavlina, doba radnje: 17. st. visina vaze: 16 cm, visina ručki: 17,5 cm, promjer baze: 9, 5 cm, širina: 21 cm. Iz župne crkve u Lepoglavi.
- 33) DM 251; **kalvarija** Drveni križ s korpusom visine 80 cm, visina malih kipova: 22 cm. Iz župne crkve u Lepoglavi.
- 34) DM 252; **drveni kipovi sv. Pavla i sv. Antuna pustinjaka** Kipar domaći, doba radnje: 18. st., vis.: 27 cm. Iz župne crkve u Lepoglavi.
- 35) DM 253; ***Sv. Ivan Krstitelj*** Pozlaćeno drvo, doba radnje: 18. st., visina kipa: 31 cm, visina niše: 59 cm. Iz župne crkve u Lepoglavi.
- 36) DM 254; **drveni *Praški Isus s baldahinom*** Visina cijelog baldahina: 112 cm, visina kipa: 40 cm. Iz župne crkve u Lepoglavi.
- 37) DM 255; **kip *Bezgrješne*** Visina: 78 cm. Iz župne crkve u Lepoglavi.
- 38) DM 257; **voštani *Mali Isus u vitrini*** Samostanski rad, doba radnje: 19. st., vitrina: 29 × 18,5 cm. Iz župne crkve u Lepoglavi.
- 39) DM 258; **slika *Bezgrješnog Začeca*** Ulje na platnu, slikar I. Ranger; 180 × 90 cm. Iz župne crkve u Lepoglavi.
- 40) DM 259; **barokni drveni anđeo** (Desni anđeo s tabernakula, bez para.) Visina: 42 cm. Iz župne crkve u Lepoglavi.
- 41) DM 264; **slika *sv. Jurja mučenika*** Ulje na platnu, slikar J. G. Flatz; 245 × 128 cm. Iz župne crkve u Mađarevu.
- 42) DM 437; **slika *sv. Izidora*** Ulje na platnu, doba radnje: 1768., 148 × 95 cm. Iz župne crkve u Nedelišću.

- 43) DM 440; **drveni kip sv. Katarine (Apolonije?)** Visina: 105 cm, doba radnje: 17. st. Iz župne crkve u Nedelišću.
- 44) DM 441; **drveni kip sv. Urbana pape** Visina: 125 cm, 17. st. Iz Lopatinca.
- 45) DM 442; **crkvena odijela** Kazula iz 1664. g., bijelo misno odijelo, prva pol. 18. st. Iz župne crkve u Macincu.
- 46) DM 443; **slika Smrt sv. Josipa** Ulje na platnu, doba radnje: 18. st., 128 × 79 cm. Iz župne crkve u Macincu.
- 47) DM 446; **navikula za tamjan** Posrebrena mjed, doba radnje: 1810., vis.: 13 cm, promjer baze: 10,5 cm, dužina lađice: 16, širina lađice: 7 cm. Iz župne crkve u Macincu.
- 48) DM 447; **posrebreni mjedeni svijećnjaci** Visina: 63 cm; stoje na tri noge, dva primjerka. Iz Podturna.
- 49) DM 453; **drvene figure – Betlehem** Doba radnje: oko 1830. Iz župne crkve u Belici.
- 50) DM 438; **kip Marije s Isusom u medimurskom odijelu** Visina Madone u sjedećem stavu: 65 cm; kip je stavljen u vitrinu koju je poklonio Sulejman Mulić-aga. Iz župne crkve u Nedelišću.
- 51) DM 439; **drveni kip sv. Barbare** Visina: 105 cm, doba radnje: 17. st. Iz župne crkve u Nedelišću.
- 52) DM 447; **posrebreni mjedeni svijećnjaci** Posrebrena mjed, doba radnje: oko 1720.; dva primjerka, vis.: 68 cm. Iz župne crkve u Podturnu.
- 53) DM 448; **posrebreni mjedeni svijećnjaci** Posrebrena mjed, doba radnje: oko 1750., vis.: 54 cm. Iz župne crkve u Podturnu.
- 54) DM 449; **posrebreni veliki svijećnjaci** Posrebrena mjed, doba radnje: oko 1780., vis.: 78 cm. Iz župne crkve u Podturnu.
- 55) DM 450; **slika Isus na Kalvariji** Tempera na platnu, 120 × 92 cm. Iz župne crkve u Podturnu.
- 56) DM 451; **Krunjenje Isusovo** Tempera na platnu, 177 × 110 cm. Iz župne crkve u Podturnu.
- 57) DM 452; **slika Žalosne Majke Božje** Tempera na platnu, 177 × 110 cm. Iz župne crkve u Podturnu.
- 58) DM 462; **srebrene krune za BDM i Isusa** Doba radnje: 1750. Iz župne crkve u Nedelišću.
- 59) DM 494; **slika sv. Jeronima** Ulje na platnu, venecijanska škola, 97 × 81 cm. Iz vijećnice Zbornog kaptola čazmanskog u Varaždinu.
- 60) DM 495 a; **slika Preč. Srca Marijina** Ima signaturu; 63 × 47 cm. Iz kapele sv. Vida u Varaždinu.

“BDM Bezgrješna”, DM 863,
18. st.

“Rođenje Isusovo”, DM 871,
19. st.

- 61) DM 495; **slika Madone s Isusom** Ulje na platnu, doba radnje: 18. st., 75 × 51 cm. Iz uršulinskog samostana u Varaždinu.
- 62) DM 838; **slika sv. Petra i Pavla** Ulje na platnu, doba radnje: 19. st., 100 × 82 cm. Iz župne crkve u Varaždinskim Toplicama.
- 63) DM 863; **slika BDM Bezgrješne** Ulje na platnu, doba radnje: oko 1790., 140 × 80 cm. Iz župne crkve u Knegincu.
- 64) DM 864; **dva trokraka svijećnjaka** Lijevana mjed, doba radnje: oko 1900., vis.: 38 cm. Iz župne crkve u Knegincu.
- 65) DM 865; **četiri drvena oltarna svijećnjaka** Drvo, doba radnje: oko 1800., vis.: 65 cm. Iz župne crkve u Knegincu.
- 66) DM 866; **dva drvena anđela** Drvo, doba radnje: 18. st. Iz župne crkve u Knegincu.
- 67) DM 869; **Navještenje** Tempera na platnu, doba radnje: 1826., slikar J. Konrath, 143 × 93 cm. Iz župne crkve u Biškupcu.
- 68) DM 870; **slika uzašašća Gospodinova** Tempera na platnu, doba radnje: 1826., slikar J. Konrath, 143 × 93 cm. Iz župne crkve u Biškupcu.
- 69) DM 871; **slika rođenje Isusovo** Tempera na platnu, doba radnje: 1826., slikar J. Konrath, 114 × 106 cm. Iz župne crkve u Biškupcu.
- 70) DM 872; **slika Srca Isusova** Ulje na platnu, doba radnje: 18. st. Iz župne crkve u Biškupcu.
- 71) DM 873; **slika BDM Biškupečke** Bakrorez, radio J. G. Walter, 24 × 16,5 cm. Iz župne crkve u Biškupcu.
- 72) DM 874; **portret kardinala Haulika** Kolorirana litografija, doba radnje: 1856., slikar A. Dautage, 30 × 22 cm. Iz župne crkve u Biškupcu.
- 73) DM 876; **crvena kazula i štole** Vunena tkanina s prugom bijele boje; štole raznobojne. Iz župne crkve u Knegincu.
- 74) DM 877; **votivni darovi BDM Biškupečke** Osam srebrenih primjeraka: oči, srce, ruka, jezik, noga, trbuh. Iz župne crkve u Biškupcu.

“Sv. Emerik”, DM 943, 17. st.

- 75) DM 881; **drveni kip BDM s Malim Isusom** Drvo, doba radnje: oko 1750., vis.: 43, šir.: 23 cm. Iz župne crkve u Biškupcu.
- 76) DM 882; **drveni kip uskrslog Isusa** Drvo, doba radnje: oko 1750., vis.: 66 cm. Iz župne crkve u Biškupcu.
- 77) DM 942; **portret o. Andrije de Francisca Paulina** Ulje na platnu, doba radnje: 1650., 122 × 83 cm. Iz Kapucinskog samostana u Varaždinu.
- 78) DM 943; **slika sv. Emerika** Ulje na platnu, doba radnje: 17. st., 97 × 70 cm. Iz kapucinskog samostana u Varaždinu.
- 79) DM 957; **dva četverouglasta relikvijara** Doba radnje: 1707. Iz župne crkve u Biškupcu.
- 80) DM 958; **dva okrugla relikvijara** Doba radnje: 1696 Iz župne crkve u Biškupcu.
- 81) DM 1146; **slika *Ecce homo*** Ulje na platnu, doba radnje: 18. st., 85,5 × 72 cm. Iz Župe sv. Nikole u Koprivnici.
- 82) DM 1147; **slika *Sedes Sapientia Patris*** Ulje na platnu, bizantski smjer, doba radnje: 17. st., 43 × 33,5 cm. Iz koprivničke bolnice.
- 83) DM 1149; **portret Antoniusa Zlataricha** Ulje na platnu, doba radnje: 18. st., 55 × 43 cm; Iz župnog dvora u Martijancu.
- 84) DM 1150; **slika sv. Nikole biskupa** Ulje na platnu, doba radnje: 17/18. st., 172 × 78 cm. Iz kapele u Križovljanu, Župa Martijanec.
- 85) DM 1151; **slika sv. Notburge** Ulje na platnu, doba radnje: 17. st. Iz kapele Sv. križa, Župa Martijanec.
- 86) DM 1152; **slika sv. Jurja, mučenika** Ulje na platnu, doba radnje: 17. st., 64 × 47 cm. Iz kapele Sv. križa, Župa Martijanec.
- 87) DM 1155; **kožnati oltarski jastuci** Posrebrena koža sa zlatnim ornamentima. Iz kapele Sv. križa, Župa Martijanec.
- 88) DM 1156; **slika BDM Trsatske** Ulje na platnu, doba radnje: 18. st., 50 × 70 cm. Iz župne crkve u Sv. Đurđu Ludbreškomu.
- 89) DM 1157; **slika Madone** Ulje na drvu, doba radnje: oko 1800., pučki slikar. Iz župne crkve u Sv. Đurđu Ludbreškomu.
- 90) DM 1158; **reljef Madone na vratima tabernakula** Drveni reljef, doba radnje: oko 1750., 61 × 43 cm. Iz župne crkve u Sv. Đurđu Ludbreškomu.

- 91) DM 1162; **velika svjetiljka** Posrebrena mjed, doba radnje: 18. st., vis.: 24 cm. Šir.:27 cm. Iz kapele sv. Roka, Župa Sv. Đurđ Ludbreški.
- 92) DM 1163; **dvije kadionice** Posrebrena mjed, doba radnje: 19. st.; a) vis.: 19 cm; b) vis.: 28 cm. Iz kapele sv. Roka, Župa Sv. Đurđ Ludbreški.
- 93) DM 1164; **drveni kip Sv. Fabijana** Drvo, doba radnje: 1733., vis.: 123 cm. Iz kapele sv. Roka, Župa Sv. Đurđ Ludbreški.
- 94) DM 1165a; **drveni kip sv. Barbare** Drvo, doba radnje: 1733., vis.: 110 cm. Iz kapele sv. Roka, Župa Sv. Đurđ Ludbreški.
- 95) DM 1165b; **drveni kip sv. Sebastijana** Drvo, doba radnje: 1733., vis.: 123 cm. Iz kapele sv. Roka, Župa Sv. Đurđ Ludbreški.
- 96) DM 1166; **drveni kip sv. Doroteje** Drvo, doba radnje: 1733., vis.: 110 cm. Iz kapele sv. Roka, Župa Sv. Đurđ Ludbreški.
- 97) DM 1167; **drveni kip sv. Stjepana kralja** Drvo, doba radnje: 1733., vis.: 71 cm. Iz kapele sv. Roka, Župa Sv. Đurđ Ludbreški.
- 98) DM 1168; **drveni kip sv. Ladislava** Drvo, doba radnje: 1733., vis.: 72 cm. Iz kapele sv. Roka, Župa Sv. Đurđ Ludbreški.
- 99) DM 1170; **drveni corpus Christi bez raspela** Drvo, doba radnje: 1733., 62 × 16 cm. Iz kapele sv. Roka, Župa Sv. Đurđ Ludbreški.
- 100) DM 1171; **drveni anđeo** Drvo, doba radnje: 1733., vis.: 36 cm, Iz kapele sv. Roka, Župa Sv. Đurđ Ludbreški.
- 101) DM 1172; **dva mala kerubina** Drvo, doba radnje: 1733. Desni: 16 × 4 cm, lijevi: 16 × 12 cm. Iz kapele sv. Roka, Župa Sv. Đurđ Ludbreški.
- 102) DM 1173; **drveni ukrasi** Duh Sveti: 32 × 18, oblak: 46 × 13, dvije ukrasne ploče s oltara: 33 × 52 cm. Iz kapele sv. Roka, Župa Sv. Đurđ Ludbreški.
- 103) DM 1174; **slika sv. Barbare** Ulje na platnu, doba radnje: 1848., slikar V. Porkerth, 198 × 117 cm. Iz župne crkve u Ludbregu.
- 104) DM 1176; **portret Josipa Vračana** Ulje na platnu, doba radnje: 1836., 72 × 56 cm. Iz župnog dvora u Ludbregu.
- 105) DM 1177; **kip Majka Božja Ludbreška s Isusom** Drvo, doba radnje: 18. st., vis.: 145 cm. Iz župne crkve u Ludbregu.
- 106) DM 1178; **drveni anđeo s timpanima** Drvo, doba radnje: 18. st., 65 × 43 cm. Iz župne crkve u Ludbregu.
- 107) DM 1179; **srebrena oltarska svjetiljka** Doba radnje: 1819., vis.: 18 cm, promjer gornje: 5,5 cm. Iz župne crkve u Ludbregu.
- 108) DM 1180; **slika sv. Antuna Padovanskoga** Ulje na platnu, doba radnje: 18. st., 190 × 121,5 cm. Iz kapele sv. Antuna u Selniku, Župa Ludbreg.

- 109) DM 1181; **kamena glava Isusova** Kamen, doba radnje: 17. st., 18 × 14 cm. Iz kapele sv. Antuna u Selniku, Župa Ludbreg.
- 110) DM 1182; **tri dvostruka drvena svijećnjaka** Pozlaćeni, doba radnje: 18. st. Iz kapele sv. Antuna u Selniku, Župa Ludbreg.
- 111) DM 1183; **drveni svijećnjak** Drvo, doba radnje: 18. st., vis.: 65 cm. Iz kapele sv. Antuna u Selniku, Župa Ludbreg.
- 112) DM 1184; **BDM Proštenjarska** Lim u obliku srca, 29 × 28 cm. Iz kapele sv. Antuna u Selniku, Župa Ludbreg.
- 113) DM 1185c; **kazula od bijelog brokata** Iz kapele sv. Roka, Župa Sv. Đurđ Ludbreški.
- 114) DM 1186; **kazule** Iz kapele sv. Roka, Župa Sv. Đurđ Ludbreški.
- 115) DM 1189; **misni pripadci** Pale, velumi. Iz kapele sv. Roka, Župa Sv. Đurđ Ludbreški.
- 116) DM 1194; **srebrene krune za BDM i Isusa** Srebro, vis.: a) 23 cm, b) 14 cm. Iz župne crkve u Ludbregu.
- 117) DM 1238; **kazula** Žuta rips svila, s vezivom, utkani raznobojni cvjetići, doba radnje: 18. st. Iz župne crkve u Bartolovcu.
- 118) DM 1274; **lik BDM od voska u vitrini** Vitrina: 53 × 33, od crnog drva sprijeda, a s objiju strana staklo. Iz uršulinskog samostana u Varaždinu.
- 119) DM 1275; **vitrina s intarzijama** Drvo i staklo, na četiri nogice, prednja strana: 52 × 27,5 cm, širina gore: 18 cm; širina dolje: 48 cm, debljina: 27 cm. Iz uršulinskog samostana u Varaždinu.
- 120) DM 1276; **dvije crne vitrine** U obliku piramide, s tri strane staklo, vis.: 75 cm; šir.: 34 cm. Iz uršulinskog samostana u Varaždinu.
- 121) DM 1277; **dvije žute vitrine** Oblik piramide, s tri strane staklo, unutra umjetno cvijeće. Iz uršulinskog samostana u Varaždinu.
- 122) DM 1279; **slika sv. Ane s malom Marijom** Ulje na platnu, doba radnje: 1841., 96 × 52 cm. Iz župne crkve u Bartolovcu.
- 123) DM 1280; **slika sv. Antuna Padovanskoga** Ulje na platnu, doba radnje: 1841., 96 × 52 Iz župne crkve u Bartolovcu.
- 124) DM 1281; **slika Zaštita Majke Božje** Ulje na platnu, doba radnje: 1735., 95 × 67 cm. Iz župne crkve u Bartolovcu.
- 125) DM 1282; **dva lebdeća anđela** Drveni kipovi, doba radnje: 18. st., desni: 67 cm, lijevi 85 cm. Iz župne crkve u Bartolovcu.
- 126) DM 1283; **dva leteća anđela** Drvo, doba radnje: 18. st.; desni: 55 × 42 cm; lijevi: 55 × 37 cm. Iz župne crkve u Bartolovcu.
- 127) DM 1284; **lebdeći anđeo** Drvo, doba radnje: 18. st. 54 × 47 cm. Iz župne crkve u Bartolovcu.

- 128) DM 1286; **kip sv. Terezije Velike** Drvo, doba radnje: 18. st. vis.: 110 cm. Iz župne crkve u Bartolovcu.
- 129) DM 1287; **kip sv. Katarine, muč.** Drvo, doba radnje: 18. st. vis.: 110 cm. Iz župne crkve u Bartolovcu.
- 130) DM 1288; **svjetiljka** Svjetiljka od posrebrene mjedi, oko 1800; visina 30 cm. Iz župne crkve u Bartolovcu.
- 131) DM 1334; **plemićka povelja na pergameni Gabriela Husinecza** Izdana od cara Rudolfa II.; visina pergamene: 57,5 cm, širina: 72 cm. Iz župne crkve u Biškupcu.
- 132) DM 1756; **dva posrebrene svijećnjaka** Iz župne crkve u Peterancu.
- 133) DM 1769; **kip sv. Barbare** Lipino drvo, 18. st. Visina: 72 cm. Iz župne crkve u Sigetcu.
- 134) DM 1775; **dva tokarena svijećnjaka** Drveni, pučki rad; nisu par, ali su iste visine: 54 cm. Iz župne crkve u Drnju.
- 135) DM 1768; **slika sv. Marka evanđelista** Ulje na platnu, doba radnje: 1857., slikar J. Gubiersch, 244 × 124 cm. Iz župne crkve u Sigetcu.
- 136) DM 1770; **kip sv. Ivana Nepomuka** Drvo, doba radnje: 17. st., vis.: 75 cm. Iz župne crkve u Sigetcu.
- 137) DM 1771; **kip sv. Benedikta (?)** Drvo, doba radnje: 17. st., vis.: 70 cm. Iz župne crkve u Sigetcu.
- 138) DM 1772; **dva svijećnjaka** Posrebrene mjed, doba radnje: 18. st., vis.: 67 cm. Iz župne crkve u Sigetcu.
- 139) DM 1773; **fragment kipa Majke Božje i Isusa** Drvena, doba radnje: 19. st., vis.: 18 cm. Iz župne crkve u Sigetcu.
- 140) DM 1774; **kanonska ploča** Posrebrene mjed, drvo, doba radnje: 17. st. Iz župne crkve u Drnju.
- 141) DM 1776; **drveno raspelo s metalnom aplikom** Drvo, doba radnje: 19/20. st., pučka radnja, 24 × 12,5 cm. Iz župne crkve u Drnju.
- 142) DM 1777; **metalni vrh s crkvene zastave** Posrebrene mjed, doba radnje: početak 17. st., vis.: 43 cm, šir.: 22 cm. Iz župne crkve u Drnju.
- 143) DM 1778; **drvena kruna Majke Božje** Drvo, doba radnje: 18. st., vis.: 12 cm., promjer dna: 7 cm. Iz župne crkve u Drnju.
- 144) DM 1931; **drveni kip sv. Petra apostola** Drvo, doba radnje: 18. st., vis: 157 cm. Iz župne crkve u Sv. Martinu na Muri.
- 145) DM 1932; **drveni kip sv. Pavla apostola** Drvo, doba radnje: 18. st., vis.: 157 cm. Iz župne crkve u Sv. Martinu na Muri.

- 146) DM 2056; **kip Boga Otca – Presveto Trojstvo** Drvo, doba radnje: 18. st., vis.: 130 cm. Iz župne crkve u Sv. Martinu na Muri.
- 147) DM 2057; **kip Boga Sina – Presveto Trojstvo** Drvo, doba radnje: 18. st., vis.: 130 cm. Iz župne crkve u Sv. Martinu na Muri.
- 148) DM 2148; **slika sv. Nikole biskupa** Ulje na platnu, doba radnje: 1668., fragment veće slike, 65 × 60 cm. Iz župne crkve u Sv. Martinu na Muri.
- 149) DM 2245; **kip apostola** Drvo, doba radnje: 18. st., vis.: 164 cm. Iz župne crkve u Nedelišću.

3. DISLOCIRANI DIJECEZANSKI MUZEJ U SISKU (DDM SISAK), 100 UMJETNINA

- 1) DM 40; **slika Svete Obitelji** Ulje na platnu, doba radnje: oko 1840., slikar Matija Brodnik, vis.: 165, šir.: 76 cm. Iz župne crkve u Petrinji.
- 2) DFM 41; **slika Čenstohovske Madone** Ulje na platnu, doba radnje: 18. st., slikar ?, 125 × 83 cm. Iz župne crkve u Petrinji.
- 3) DM 42; **barokni kalež** Doba radnje: oko 1720., vis.: 23.7 cm. Iz župne crkve u Petrinji.
- 4) DM 43; **barokni kalež** Doba radnje: oko 1750., vis.: 23 cm. Iz župne crkve u Petrinji.
- 5) DM 44; **barokni relikvijari** Doba radnje: 18. st., vis.: do vrha križića 25.5 cm. Iz župne crkve u Petrinji.
- 6) DM 45; **slika Žalosne Majke Božje** Ulje na platnu, doba radnje: oko 1800., slikar ?, vis.: 131 × 100 cm. Iz župne crkve u Hrastovici.
- 7) DM 47; **kovni pacifikal** Doba radnje: 17. st., vis.: 20.5 cm. Iz župne crkve u Hrastovici.
- 8) DM 48; **barokna limena svjetiljka za vječno svjetlo** Doba radnje: oko 1750. Iz kapele u Taborištu, Župa Hrastovica.
- 9) DM 49; **drveno stojeće propelo** Doba radnje: stil barok. vis.: 68 cm. Iz kapele u Taborištu, Župa Hrastovica.
- 10) DM 50; **barokni kip anđela** Drvo, vis.: 37 cm. Kapela u Taborištu, Župa Hrastovica.
- 11) DM 51; **barokni kip anđela** Drvo, vis.: 34 cm. Iz kapele u Taborištu, Župa Hrastovica.
- 12) DM 52; **dva drvena barokna svijećnjaka** Doba radnje: oko 1700, vis.: 55 cm. Iz kapele u Taborištu, Župa Hrastovica.
- 13) DM 53; **dva drvena svijećnjaka** Doba radnje: oko 1700, vis.: 35 cm. Iz kapele u Taborištu, Župa Hrastovica.

- 14) DM 54; **drveni svijećnjak** Doba radnje: oko 1700., vis.: 46 cm. Iz kapele u Taborištu, Župa Hrastovica.
- 15) DM 56; **kip sv. Mihaela arkandela** Drvena figurica, doba radnje: 17. st., vis.: 47 cm. Iz kapele u Taborištu, Župa Hrastovica.
- 16) DM 57; **kip sv. Ivana Krstitelja** Drvena figurica, doba radnje: oko 1700., vis.: 32 cm. Iz kapele u Taborištu, Župa Hrastovica.
- 17) DM 58; **tri drvena kapitela** Iz kapele u Taborištu, Župa Hrastovica.
- 18) DM 59; **kip sv. Petra apostola** Drvo, doba radnje: oko 1760., kipar ?, vis.: 148 cm. Iz župne crkve u Maloj Gorici.
- 19) DM 60; **kip sv. Petra apostola** Drvo, doba radnje: oko 1760., kipar ?, vis.: 148 cm. Iz župne crkve u Maloj Gorici.
- 20) DM 61; **kip sv. Karla Boromejskoga** Drvo, doba radnje: oko 1760., kipar ?, vis.: 147 cm. Iz župne crkve u Maloj Gorici.
- 21) DM 62; **kip sv. Barbare ?** Drveni kip, doba radnje: oko 1760., kipar ?, vis.: 86 cm. Iz župne crkve u Maloj Gorici.
- 22) DM 63; **kip sv. kralja Gašpara** Drveni kip, doba radnje: oko 1700., domaći majstor, vis.: 100 cm. Iz župne crkve u Maloj Gorici.
- 23) DM 64; **kip sv. kralja Melkiora** Drveni kip, doba radnje: oko 1700., domaći majstor, vis.: 100 cm. Iz župne crkve u Maloj Gorici.
- 24) DM 66; **kip sv. Stjepana đakona** Drveni kip, doba radnje: 18. st., vis.: 66 cm. Iz župne crkve u Maloj Gorici.
- 25) DM 67; **barokni kipovi anđela** Dva drvena kipa; doba radnje: 18. st., vis.: 66 i 71 cm. Iz župne crkve u Maloj Gorici.
- 26) DM 68; **kip, sveti ?** Drveni kip, doba radnje: 17. st., vis.: 48 cm. Iz župne crkve u Maloj Gorici.
- 27) DM 69; **kip svetog ? redovnika** Drveni kip, doba radnje: 17. st., vis.: 42 cm. Iz župne crkve u Maloj Gorici.
- 28) DM 70; **kip, svete ?** Drveni kip, doba radnje: ?, vis.: 40 cm. Iz župne crkve u Maloj Gorici.
- 29) DM 71; **kip anđela** Drveni kip, doba radnje: 18. st., vis.: 46 cm. Iz župne crkve u Maloj Gorici.
- 30) DM 72; **dva dvostruka amoreta** Drvo, doba radnje: 18. st. Iz župne crkve u Maloj Gorici.
- 31) DM 73; **barokni amoret** Drvo, doba radnje: 18. st. Iz župne crkve u Maloj Gorici.
- 32) DM 76; **Bog Otac u oblacima** Mala drvena kompozicija, doba radnje: oko 1700. Iz župne crkve u Žažini.
- 33) DM 77; **kip sv. Ivana Krstitelja** Drveni kip, doba radnje: 17. st. vis.: 28 cm. Iz župne crkve u Žažini.
- 34) DM 78; **kip sv. Jelene** Drveni kip, doba radnje: 17. st. vis.: 72 cm. Iz župne crkve u Žažini.

“Sv. Rok”, DM 340

- 35) DM 79; **kip sv. Agneze** Drveni kip, doba radnje: 17. st. vis.: 71 cm. Iz župne crkve u Žažini.
- 36) DM 80; **kalež** Doba radnje: 1774. vis.: 24 cm. Iz župne crkve u Žažini.
- 37) DM 81; **kalež gotički** Doba radnje: 17. st., vis.: 19,8 cm. Iz župne crkve u Žažini.
- 38) DM 118; **slika sv. Katarine** Ulje na platnu, doba radnje: oko 1700., domaći majstor, 118 × 81 cm. Iz kapele u Taborištu, Župa Hrastovica.
- 39) DM 339; **slika sv. Barbare, dj. i muč.** Ulje na platnu, doba radnje: 17. st., slikar ?, 184 × 124 cm. Iz župne crkve u Kloštru Ivaniću.
- 40) DM 340; **slika sv. Roka** Ulje na platnu, doba radnje: ?, slikar ?, 131 × 80 cm. Iz župne crkve u Kloštru Ivaniću.
- 41) DM 341; **slika Krunjenje Majke Božje** Ulje na platnu, doba radnje: 18. st., slikar Martin Johan ?, 286 × 130 cm. Iz župne crkve u Hrvatskoj Dubici.
- 42) DM 342; **kip sv. Ambrozija, crkvenog naučitelja** Drveni kip, doba radnje: 1780., kipar ?, vis.: 180 cm. Iz župne crkve u Hrvatskoj Dubici.
- 43) DM 343; **kip sv. Augustina, crkvenog naučitelja** Drveni kip, doba radnje: 1780., kipar ?, vis.: 180 cm. Iz župne crkve u Hrvatskoj Dubici.
- 44) DM 344; **svjetiljka za vječno svjetlo** Svjetiljka od posrebrene mjedi, doba radnje: 1780. Iz župne crkve u Hrvatskoj Dubici.
- 45) DM 345; **svjetiljka za vječno svjetlo** Svjetiljka od posrebrene mjedi, doba radnje: 1780. Iz župne crkve u Hrvatskoj Dubici.
- 46) DM 346; **svjetiljka za vječno svjetlo, obla** Svjetiljka od posrebrene mjedi, doba radnje: oko 1700. Iz župne crkve u Hrvatskoj Dubici.
- 47) DM 347; **kadionica** Posrebrene mjed, doba radnje: oko 1770., vis.: 13.5 cm. Iz župne crkve u Hrvatskoj Dubici.
- 48) DM 348; **dva velika kovna svijećnjaka** Posrebrene mjed, doba radnje: oko 1800. vis.: 72 i 74 cm. Iz župne crkve u Hrvatskoj Dubici.
- 49) DM 349; **četiri manja kovna svijećnjaka** Posrebrene mjed, doba radnje: oko 1850. vis.: 55.5 cm. Iz župne crkve u Hrvatskoj Dubici.

“Sv. Izidor Isp. i sv. Ursula”, DM 473, 18. st.

- 50) DM 350; **dva mala srebrna žičana svijećnjaka** Čisto srebro, doba radnje: 1750., vis.: 20 cm Iz župne crkve u Hrvatskoj Dubici.
- 51) DM 352; **kovne kanonske ploče** Posrebrna mjed, doba radnje: oko 1780. Iz župne crkve u Hrvatskoj Dubici.
- 52) DM 353; **kovna crkvena vaga** Doba radnje: 19. st. Iz župne crkve u Hrvatskoj Dubici.
- 53) DM 354; **tri željezna crkvena mužara** Doba radnje: 15. ili 16 st., vis.: 40, 22 i 17 cm. Iz župne crkve u Hrvatskoj Dubici.
- 54) DM 382; **ljubičasta kazula** Iz župne crkve u Žažini.
- 55) DM 383; **dvije dalmatike** Iz župne crkve u Žažini.

56) DM 469; **slika sv. Ane s malom Marijom** Akvarel, doba radnje: 1713., 21 × 17 cm. Iz Župe Gora.

“Sv. Ana s malom Marijom”, DM 469.

- 57) DM 470; **slika Krštenje Isusovo u Jordanu** Akvarel, doba radnje: 1713, 21 × 17 cm. Iz Župe Gora.
- 58) DM 471; **slika Pokolj nevine dječice** Ulje na platnu, doba radnje: kraj 18. st., slikar ?. 74 × 60 cm. Iz Župe Gora.
- 59) DM 472; **slika sv. Martina biskupa** Ulje na platnu, doba radnje: kraj 18. st., slikar? 76 × 60 cm. Iz Župe Gora.
- 60) DM 473; **slika sv. Izidora, ispovjedaoca i sv. Uršule** Ulje na platnu, doba radnje: 1777, slikar ?, 127 × 89 cm. Iz kapele sv. Blaža, Glinsko Novo Selo, Župa Gora.
- 61) DM 474; **slika Presvetog Trojstva** Ulje na platnu, doba radnje: 1777, slikar ?, 127 × 89 Iz kapele sv. Blaža, Glinsko Novo Selo, Župa Gora.

62) DM 475; **kip dva drvena mramorizirana anđela** Drveni kip, doba radnje: 1777, vis.: 65 cm i 60 cm. Iz kapele sv. Blaža, Glinsko Novo Selo, Župa Gora.

Sv. Florijan”, DM 571, 19. st.

- 63) DM 476; **kip dva drvena mramorizirana anđela** Drveni kip, doba radnje: 1777, vis.: 36 cm i 32 cm. Iz kapele sv. Blaža, Glinsko Novo Selo, Župa Gora.
- 64) DM 477; **kip sv. Benedikta opata** Drveni kip, doba radnje: 1777, vis.: 79 cm. Iz kapele sv. Blaža, Glinsko Novo Selo, Župa Gora.
- 65) DM 478; **kip sv. Karla Boromejskoga** Drveni kip, doba radnje: 1687, vis.: 100 cm. Iz Župe Gora.
- 66) DM 479; **kip ?** Drveni kip, doba radnje: 1687, vis.: 90 cm. Iz Župe Gora.
- 67) DM 480; **kip sv. Josipa** Drveni kip, doba radnje: prva polovica 18. st., vis.: 90 cm. Iz Župe Gora.
- 68) DM 481; **kip sv. Ivana Krstitelja** Drveni kip, doba radnje: prva polovica 18. st., vis.: 89 cm. Iz Župe Gora.

- 69) DM 482; **kip sv. Karla Boromejskoga** Drveni kip, doba radnje: prva polovica 18. st., vis.: 90 cm. Iz Župe Gora.
- 70) DM 483; **kip sv. Ivana Krstitelja** Drveni kip, doba radnje: 1740., vis.: 66 cm. Iz Župe Gora.
- 71) DM 484; **kip Žalosne Majke Božje** Drveni kip, doba radnje: 1729., vis.: 83 cm. Iz Župe Gora.
- 72) DM 485; **kip sv. Ivana evanđelista** Drveni kip, doba radnje: 1729., vis.: 83 cm. Iz Župe Gora.
- 73) DM 486; **srebrni kalež** Doba radnje: 1736, vis.: 25 cm. Iz Župe Gora.
- 74) DM; 487; **srebrni kalež** Doba radnje: 1736, vis.: 21 cm. Iz Župe Gora.
- 75) DM 488; **srebrni relikvijar s česticom Sv. križa** Doba radnje: 1740., vis.: 26 cm. Iz Župe Gora.
- 76) DM 489; **srebrni pladanj s dvije srebrne ampulice** Doba radnje: 1736. Iz Župe Gora.
- 77) DM 490; **drveno raspelo** Doba radnje: 1860., vis.: 27 cm. Iz Župe Gora.
- 78) DM 571; **slika sv. Florijana** Ulje na platnu, doba radnje: 1849., slikar Johan Beyer, 159 × 94 cm. Iz župne crkve u Ivanić-Gradu.

- 79) DM 572; **slika sv. Ivana Nepomuka'** Ulje na platnu, doba radnje: 1850., slikar Johan Beyer, 159 × 94 cm. Iz župne crkve u Ivanić-Gradu.
- 80) DM 573; **slika Kristova raspela na Golgoti** Ulje na platnu, doba radnje: 17. st., slikar ?, 141 × 77 cm. Iz župne crkve u Ivanić-Gradu.
- 81) DM 689; **drveni kip sv. Ivana evanđelista** Drveni kip, doba radnje: 18. st., vis.: 122 cm. Iz župne crkve u Kravarskome.
- 82) DM 690; **drveni kip sv. Nikodema iz Žakarije** Drveni kip, doba radnje: 18. st., vis.: 110 cm. Iz župne crkve u Kravarskome.
- 83) DM 691; **drveni kip sv. Ivana s Isusom na Jordanu** Drveni kip, doba radnje: 17. st. vis. sv. Ivana: 89 cm, vis. Isusa: 51 cm. Iz župne crkve u Kravarskome.
- 84) DM 694; **kipovi dva drvena svetohranišna anđela** Drveni kip, doba radnje: 18. st. vis.: 49 cm. Iz župne crkve u Kravarskome.
- 85) DM 695; **pozlaćeni srebrni kalež s pliticom** Srebrna pozlata, doba radnje: 1680. Iz župne crkve u Kravarskome.
- 86) DM 696; **mali gotički kalež** Pozlaćeno srebro, doba radnje: kraj 16. ili početak 17. st. Iz kapele sv. Mihaela u Kozjači, Župa Kravarsko.
- 87) DM 697; **relikvijar** Na drvu presvučena srebrna pločica, doba radnje: 1800. Iz župne crkve u Kravarskome.
- 88) DM 698; **posrebrna mjedena svjetiljka za vječno svjetlo** Posrebrna mjed, doba radnje: prva polovica 18. st., vis.: 28 cm. Iz župne crkve u Kravarskome.
- 89) DM 699; **metalni križ za crkvene zastave od mjedi** Mjed, doba radnje: kraj 18. st., vis.: 47 cm. Iz župne crkve u Kravarskome.
- 90) DM 700; **obojani drveni oltarni svijećnjaci** Mekano drvo, doba radnje: kraj 18. st., vis.: 70 i 65 cm. Iz kapele sv. Mihaela u Kozjači i župne crkve u Kravarskome.
- 91) DM 701; **drveni Agnus Dei** Drvo, doba radnje: 18. st., vis.: 11 cm, duljina 35 cm. Iz župne crkve u Kravarskome.
- 92) DM 703; **žuta baršunasta kazula** Žuta baršunasta kazula, doba radnje: 19. st. Iz župne crkve u Kravarskome.
- 93) DM 704; **dvije bijele, raznobojne šarene dalmatike** Doba radnje: sredina 18. st. Iz župne crkve u Kravarskome.
- 94) DM 705; **velum za kalež** Doba radnje: sredina 18. st. Iz župne crkve u Kravarskome.
- 95) DM 952; **pozlaćena srebrna posudba za popudbinu** Pozlaćeno srebro, doba radnje: 1670. Iz Župe Križ.
- 96) DM 1197; **stara, nepotpuna misnica** Doba radnje: ? Iz župe Sela kod Siska.

- 97) DM 2225; **slika** *Isus predaje sv. Petru ključeve* Uljna slika, doba radnje: 1713, slikar ?, 160 × 109 cm. Iz župne crkve u Veleševcu.
- 98) DM 2226; **slika sv. Bartola apostola** Uljna slika, doba radnje: 1867, slikar Josef Franz Mücke, 158 × 105 cm. Iz župne crkve u Veleševcu.
- 99) DM 2227; **slika Silazak Duba Svetoga** Uljna slika, doba radnje: 1867., slikar Josef Franz Mücke, 158 × 105 cm. Iz župne crkve u Veleševcu.
- 100) DM 2228; **mjedeni križ za crkvene zastave** Mjed s mjestimičnom pozlatom, doba radnje: 1790. Iz Župne crkve u Veleševcu.

4. DISLOCIRANI DIJECEZANSKI MUZEJ U BJELOVARU (DDM BJELOVAR), 175 UMJETNINA

“*Sv. Maksimilijan biskup*”, DM 164, 17. st.

- 1) DM 164; **slika sv. Maksimilijana biskupa** Ulje na platnu, doba radnje: sredina 17. st., slikar B. U. (?), vis.: 79, šir.: 64 cm. Iz katedrale u Bjelovaru.
- 2) DM 166; **slika Zagovor Majke Božje kod Presvetog Trojstva** Ulje na platnu, doba radnje: oko 1767., slikar ?, 61 × 58 cm. Iz katedrale u Bjelovaru.
- 3) DM 167; **slika sv. Grgura pape** Ulje na platnu, doba radnje: 1847., slikar A. Pölt, 315 × 188 cm. Iz župne crkve u Ivanjskoj.
- 4) DM 168; **slika Krštenje Isusovo** Ulje na platnu, doba radnje: 1847., slikar Klinber, 360 × 222 cm. Iz župne crkve u Ivanjskoj.
- 5) DM 169; **slika Krštenje Isusovo** Ulje na platnu, doba radnje: 1729., slikar ?, 86 × 75 cm. Iz župne crkve u Ivanjskoj.
- 6) DM 170; **slika Madona Velata s Isusom** Ulje na platnu, doba radnje: 1847., slikar možda J. Stroberger, 61 × 48 cm. Iz župne crkve u Ivanjskoj.
- 7) DM 171; **slika Madone bez Isusa** Ulje na platnu, doba radnje: 1847., slikar J. Stroberger, 72 × 55 cm. Iz župne crkve u Ivanjskoj.
- 8) DM 174; **pokaznica** Mjed, doba radnje: oko 1750., vis. 37 cm. Iz župne crkve u Ivanjskoj.
- 9) DM 175; **kalež s pliticom** Mjed ili srebro, doba radnje: oko 1720., vis. 24 cm. Iz župne crkve u Ivanjskoj.

“Krštenje Isusovo”, DM 169, 18. st.

- 10) DM 186; **slika sv. Petra apostola** Ulje na platnu, doba radnje: 1780., slikar Josephus Paller, 160 × 78 cm. Iz župne crkve u Rovišću.
- 11) DM 187; **slika sv. Petra apostola** Ulje na platnu, doba radnje: 1780., slikar Josephus Paller, 160 × 78 cm. Iz župne crkve u Rovišću.
- 12) DM 188; **slika Krunidba Majke Božje** Ulje na platnu, doba radnje: druga polovica 18. st., slikar B. H.?, 100 × 76 cm. Iz župne crkve u Rovišću.
- 13) DM 189; **slika sv. Jelene Križarice** Ulje na limu, doba radnje: početak 19. st., domaći crkveni slikar, 97 × 60 cm. Iz župne crkve u Rovišću.

- 14) DM 190; **slika sv. Blaža i sv. Antuna Padovanskoga** Ulje na platnu, doba radnje: sredina 19. st., slikar Michael Šlechta, 125 × 82 cm. Iz župne crkve u Rovišću.
- 15) DM 191; **Pietà** Drvena statua, doba radnje: 1760., vis. 70. cm. Iz župne crkve u Rovišću.
- 16) DM 192; **kip sv. Fabijana, mučenika** Drvo, doba radnje: početak 18. st., vis. 81 cm. Iz župne crkve u Rovišću.
- 17) DM 193; **kip sv. Sebastijana, mučenika** Drvo, doba radnje: sredina 18. st., vis. 83 cm. Iz župne crkve u Rovišću.
- 18) DM 194; **kip baroknih anđela** Drvo, doba radnje: oko 1750., vis. 48 cm. Iz župne crkve u Rovišću.
- 19) DM 195; **slika sv. Antuna Padovanskoga s Isusom** Ulje na platnu, doba radnje: prva polovica 19. st., slikar?, 175 × 128 cm. Iz župne crkve u Velikom Trojstvu.
- 20) DM 196; **slika ugarsko-hrvatskog kralja pred Majkom Božjom** Ulje na platnu, doba radnje: 1862., slikar A. Maiwieser. Iz župne crkve u Velikom Trojstvu.
- 21) DM 199; **drveno raspelo** Drvo, doba radnje: sredina 18. st., vis. 115 cm. Iz župne crkve u Velikom Trojstvu.
- 22) DM 200; **kip sv. Nikole** Drvo, doba radnje: početak 18. st., vis. 96 cm. Iz župne crkve u Velikom Trojstvu.
- 23) DM 201; **barokni kip anđela** Drvo, doba radnje: sredina 18. st., vis. 84 cm. Iz župne crkve u Velikom Trojstvu.
- 24) DM 202; **barokni kip anđela** Drvo, doba radnje: sredina 18. st., vis.: 90 cm. Iz župne crkve u Velikom Trojstvu.

- 25) DM 203; **barokni kip anđela, desni** Drvo, doba radnje: sredina 18. st., vis.: 66 cm. Iz župne crkve u Velikom Trojstvu.
- 26) DM 204; **barokni kip anđela, lijevi** Drvo, doba radnje: sredina 18. st., vis.: 66 cm. Iz župne crkve u Velikom Trojstvu.
- 27) DM 205; **barokni kip anđela, srednji** Drvo, doba radnje: sredina 18. st., vis.: 73 cm. Iz župne crkve u Velikom Trojstvu.
- 28) DM 206; **kip klečćeg anđela** Drvo, doba radnje: sredina 18. st., vis.: 84 cm. Iz župne crkve u Velikom Trojstvu.
- 29) DM 207; **kip sv. Martina biskupa** Drvo, doba radnje: početak 18. st., vis.: 96 cm. Iz župne crkve u Velikom Trojstvu.
- 30) DM 208; **kip svete Marije Djevice** Drvo, doba radnje: druga polovica 17. st., vis.: 107 cm. Iz župne crkve u Velikom Trojstvu.
- 31) DM 209; **kip sv. Petra apostola** Drvo, doba radnje: početak 18. st., vis.: 95 cm. Iz župne crkve u Velikom Trojstvu.
- 32) DM 210; **kip sv. Pavla apostola** Drvo, doba radnje: početak 18. st., vis.: 94 cm. Iz župne crkve u Velikom Trojstvu.
- 33) DM 211; **Reljef triju apostola** Drvo, doba radnje: početak 18. st., vis.: 118 cm, širina: 74 cm, dubina: 6 – 8 cm. Iz župne crkve u Velikom Trojstvu.
- 34) DM 212; **reljef apostola** Drvo, doba radnje: početak 18. st., vis.: 100 cm. Iz župne crkve u Velikom Trojstvu.
- 35) DM 220; **crno misno ruho** Tanki smeđi baršun, doba radnje: početak 20. st. Iz župne crkve u Rovišću.
- 36) DM 222; **bijele dalmatike** Zlatni brokat na pamučnoj podlozi, doba radnje: 1881. Iz župne crkve u Rovišću.
- 37) DM 261; **misno ruho** Pamuk, 19. st. Iz župne crkve u Velikom Trojstvu.
- 38) DM 368; **mramorni kip sv. Stjepana kralja** Bijeli mramor, doba radnje: 1632., kipar Johann Arbetal, vis.: 102 cm. Iz župne crkve u Vrbovcu. 39)
- 39) DM 369; **mramorni kip sv. Ladislava kralja** Bijeli mramor, doba radnje: 1632., kipar Johann Arbetal, vis.: 102 cm. Iz župne crkve u Vrbovcu.
- 40) DM 370; **mramorni kip sv. Josipa** Bijeli mramor, doba radnje: 1632., kipar Johann Arbetal, vis.: 98 cm. Iz župne crkve u Vrbovcu.
- 41) DM 371; **mramorni kip sv. Mateja evanđelista** Bijeli mramor, doba radnje: 1632., kipar Johann Arbetal, vis.: 98 cm. Iz župne crkve u Vrbovcu.
- 42) DM 372; **mramorni kip sv. Tome Akvinskoga** Bijeli mramor, doba radnje: 1759., radionica Francesca Robbe, vis.: 127 cm. Iz župne crkve u Vrbovcu.

- 43) DM 373; **mramorni kip sv. Dominika** Bijeli mramor, doba radnje: 1759., radionica Francesca Robbe, vis.: 127 cm. Iz župne crkve u Vrbovcu.
- 44) DM 374; **mramorni kip anđela, lijevi** Bijeli mramor, doba radnje: 1740., vis.: 90 cm. Iz župne crkve u Vrbovcu.
- 45) DM 375; **mramorni kip anđela** Bijeli mramor, doba radnje: 1740., vis.: 90 cm. Iz župne crkve u Vrbovcu.
- 46) DM 376; **kip sv. Tome apostola** Bijeli mramor, doba radnje: 1703., kipar Toma Jurjević, vis.: 85 cm. Iz župne crkve u Vrbovcu.
- 47) DM 377; **kip sv. Alojzija** Drvo, doba radnje: renesansa ili poslije baroka?, vis.: 128 cm. Iz župne crkve u Vrbovcu.
- 48) DM 378; **dva barokna svijećnjaka** Posrebrena mjed, doba radnje: oko 1665., vis.: 62 cm. Iz župne crkve u Vrbovcu.
- 49) DM 379; **dva svijećnjaka** Posrebrena mjed, doba radnje: oko 1850., vis.: 41 cm. Iz župne crkve u Vrbovcu.
- 50) DM 380; **Mjedeni posrebreni svijećnjak** Posrebrena mjed, doba radnje: 1810., vis.: 38 cm. Iz župne crkve u Vrbovcu.
- 51) DM 387; **dragocjena kazula s velumom, stolom, manipulom, burzom i palom** Kazula i pala potječu iz 16. st. (renesansna radnja), a zlatom vezeni križ iz sredine 15. st. (kasna gotika). Iz župne crkve u Glogovnici.
- 52) DM 388; **bijela kazula** Domaći rad, doba radnje: 19. st. Iz župne crkve u Glogovnici.
- 53) DM 389; **drveni kip velikog svećenika** Drvo, doba radnje: 17. st. Iz župne crkve u Glogovnici.
- 54) DM 390; **drveni kip orijentalnog tip** Drvo, doba radnje: ?, vis.: 77 cm. Iz župne crkve u Glogovnici.
- 55) DM 391; **drveni kip svetice** Drvo, doba radnje: ?, vis.: 61 cm. Iz župne crkve u Glogovnici.
- 56) DM 429; **slika sv. Josipa s Isusom u naručju** Ulje na platnu, doba radnje: ?, slikar ?, 147 × 78 cm. Iz župne crkve u Garešnici.
- 57) DM 430; **slika Madone s Isusom** Ulje na platnu, doba radnje: početak 18. st., kopija Luke Cranacha. Iz župne crkve u Garešnici.
- 58) DM 556; **slika Svete Obitelji** Ulje na platnu, doba radnje: 18. st. Iz župne crkve u Kalniku.
- 59) DM 557; **pozlaćeni barokno-srebreni kalež s pliticom** Pozlaćeno srebro, doba radnje: druga polovica 17. st., vis 20 cm. Iz župne crkve u Kalniku.
- 60) DM 558; **pozlaćeni srebreni kalež s patanom** Pozlaćeno srebro, doba radnje: druga polovica 16. st. Iz župne crkve u Kalniku.

- 61) DM 559; **pozlaćena navikula za tamjan** Posrebrena mjed, doba radnje: kraj 19. st., vis.: 13 cm. Iz župne crkve u Kalniku.
- 62) DM 560; **srebreni križić** Posrebrena mjed, doba radnje: sredina 19. st., visina 19 cm. Iz župne crkve u Kalniku.
- 63) DM 743; **portret grofice Eleonore Patačić** Ulje na platnu, doba radnje: ?, slikar ?, 42 × 19 cm. Iz župnog dvora u Vrbovcu.
- 64) DM 744; **portret cara i kralja Josipa II. (1764. – 1790.)** Ulje na platnu, doba radnje: 18. st., slikar G. Förss ?, 51 × 24 cm. Iz župnog dvora u Vrbovcu.
- 65) DM 745; **portret Antuna Ilazecha, župnika gulskoga, Leodijska biskupija** Ulje na platnu, doba radnje: 1780., slikar ?, 89 × 68 cm. Iz župnog dvora u Vrbovcu.
- 66) DM 746; **dvije bijele oltarske vaze za cvijeće** Bijelo venecijansko staklo, doba radnje: sredina 19. st. Iz župne crkve u Gradecu.
- 67) DM 747; **kip svete Ane** Drvo, doba radnje: 1699., vis.: 158 cm. Iz župne crkve u Križevcima.
- 68) DM 748; **kip sv. Joakima** Drvo, doba radnje: 1699., vis.: 160 cm. Iz župne crkve u Križevcima.
- 69) DM 749; **kip svete ?** Drvo, doba radnje: 1700. – 1718., pavlinski majstor, vis.: 118 cm. Iz župne crkve u Križevcima.
- 70) DM 751; **dva anđela** Drvo, doba radnje: 1700. – 1718., pavlinski majstor, vis. desnoga: 100 cm, vis. lijevoga: 96 cm. Iz župne crkve u Križevcima.
- 71) DM 752; **kip lebdećeg anđela** Drvo, doba radnje: 1700. – 1718., pavlinski majstor, vis.: 84 cm. Iz župne crkve u Križevcima.
- 72) DM 753; **kip Marije kao djevojčice** Drvo, doba radnje: 1700. – 1718., pavlinski majstor, vis.: 78 cm. Iz župne crkve u Križevcima.
- 73) DM 754; **dva anđela u lebdećem stavu** Drvo, doba radnje: 1700. – 1718., pavlinski majstor, vis. desnoga: 78 cm, vis. lijevoga: 74 cm. Iz župne crkve u Križevcima.
- 74) DM 755; **kip sv. Pavla pustinjaka** Drvo, doba radnje: 1700. – 1718., pavlinski majstor, vis.: 78 cm. Iz župne crkve u Križevcima.
- 75) DM 756; **kip prosjaka ?** Drvo, doba radnje: 1700. – 1718., pavlinski majstor, vis.: 68 cm. Iz župne crkve u Križevcima.
- 76) DM 757; **kip djevojčice** Drvo, doba radnje: 1700. – 1718., pavlinski majstor, vis.: 55 cm. Iz župne crkve u Križevcima.
- 77) DM 758; **kip anđela** Drvo, doba radnje: 1700. – 1718., pavlinski majstor, vis.: 51 cm. Iz župne crkve u Križevcima.
- 78) DM 759 **kip uspravno lebdećeg anđela** Drvo, doba radnje: 1700. – 1718., pavlinski majstor, vis.: 62 cm. Iz župne crkve u Križevcima.

- 79) DM 760; **kip anđelića** Drvo, doba radnje: 1700. – 1718., pavlinski majstor, vis.: 49 cm. Iz župne crkve u Križevcima.
- 80) DM 761; **kip svetice** Drvo, doba radnje: 1700. – 1718., pavlinski majstor, vis.: 70 cm. Iz župne crkve u Križevcima.
- 81) DM 762; **drveni oblak u obliku vijenca** Drvo, doba radnje: 1700. – 1718., pavlinski majstor, promjer oblaka: 52 cm. Iz župne crkve u Križevcima.
- 82) DM 764; **kip sv. Antuna Padovanskoga** Drvo, doba radnje: kraj 17. ili početak 18. st., vis.: 78 cm. Iz župne crkve u Lovrečkoj Varoši.
- 83) DM 765; **kip sv. Franje Ksaverskoga** Drvo, doba radnje: 1728., vis.: 120 cm. Iz župne crkve u Lovrečkoj Varoši.
- 84) DM 766; **kip sv. Marije, supruge sv. Izidora ratara** Drvo, doba radnje: 1747., vis.: 120 cm. Iz župne crkve u Lovrečkoj Varoši.
- 85) DM 767; **kip sv. Apolonije, dj. i muč.** Drvo, doba radnje: 1760., vis.: 120 cm. Iz župne crkve u Lovrečkoj Varoši.
- 86) DM 769; **slika Krunjenje Majke Božje** Ulje na platnu, doba radnje: sredina 19. st., 165 × 93 cm. Iz župne crkve u Lovrečkoj Varoši.
- 87) DM 771; **križ bez podnožja** Lipino drvo, doba radnje: ? Iz župne crkve u Preseki.
- 88) DM 773; **kazule** Doba radnje: prva polovica 19. st. Iz župne crkve u Preseki.
- 89) DM 774; **tri veluma za kalež** Sredina 19. st. Iz župne crkve u Preseki.
- 90) DM 776; **Žalosna Gospa s mrtvim Isusom – Pietà** Drvo, doba radnje: 1770., vis.: 105 cm. Iz župne crkve u Malom Ravnu.
- 91) DM 777; **kip sv. Mateja evanđelista** Drvo, doba radnje: 1748., vis.: 58 cm. Iz župne crkve u Malom Ravnu.
- 92) DM 778; **kip sv. Marka evanđelista** Drvo, doba radnje: 1748., vis.: 59 cm. Iz župne crkve u Malom Ravnu.
- 93) DM 779; **kip sv. Luke evanđelista** Drvo, doba radnje: 1748., vis.: 57 cm. Iz župne crkve u Malom Ravnu.
- 94) DM 780; **kip sv. Ivana evanđelista** Drvo, doba radnje: 1748., vis.: 56 cm. U kapeli u Tkalcu, Župa Mali Raven.
- 95) DM 781; **dva drvena stupa** Drvo, doba radnje: 17. st., vis.: 177 cm. Iz župne crkve u Malom Ravnu.
- 96) DM 782; **slika Majke Božje Čenstohovske** Ulje na platnu, doba radnje: druga polovica 18. st., slikar ?, 86 × 72 cm. Iz župne crkve u Malom Ravnu.
- 97) DM 783; **slika Žalosni Isus** Ulje na platnu, doba radnje: kraj 18. st., slikar ?, 85 × 69 cm. Iz župne crkve u Malom Ravnu.

“Sv. Stanislav biskup”, DM 793, 19. st.

- 98) DM 784; **slika *Žalosna Majka Božja*** Ulje na platnu, doba radnje: kraj 18. st., slikar ?, 85 × 69 cm. Iz župne crkve u Malom Ravnu.
- 99) DM 785; **slika sv. Ane s malom Marijom** Ulje na platnu, doba radnje: kraj 18. st., slikar ?, 86 × 68 cm. Iz župne crkve u Malom Ravnu.
- 100) DM 786; **slika sv. Josipa s Malim Isusom** Ulje na platnu, doba radnje: kraj 18. st., slikar ?, 86 × 68 cm. Iz župne crkve u Malom Ravnu.
- 101) DM 787; **slika *Porodenje Isusovo*** Ulje na platnu, doba radnje: 17. st., slikar ?, 84 × 62 cm. Iz župne crkve u Malom Ravnu.
- 102) DM 788; **slika sv. Florijana, muč.** Ulje na platnu, doba radnje: 17. st., slikar ?, 84 × 62 cm. Iz župne crkve u Malom Ravnu.
- 103) DM 789; **proštenjarski križ** Drvo, doba radnje: 19. st., 32 × 30 cm. Iz župne crkve u Malom Ravnu.
- 104) DM 792; **Slika *Glavosjek sv. Ivana Krstitelja*** Ulje na platnu, doba radnje: sredina 19. st., slikar ?, 114 × 80 cm. Iz župne crkve u Miholcu.
- 105) DM 793; **slika sv. Stanislava biskupa** Ulje na platnu, doba radnje: sredina 19. st., slikar ?, 114 × 80 cm. Iz župne crkve u Miholcu.
- 106) DM 794; **dva kipa anđela** Drvo, doba radnje: 1748., vis. 44 × 25 cm. Iz župne crkve u Miholcu.
- 107) DM 795; **dva kipa anđela** Drvo, doba radnje: 1748., vis. desnoga: 38 cm, vis. lijevoga: 39 cm. Iz župne crkve u Miholcu.
- 108) DM 796; **slika sv. Benedikta opata** Ulje na platnu, doba radnje: 1765., slikar ?, 74 × 58 cm. Iz župne crkve sv. Petra ap. u Orehovcu.
- 109) DM 797; **kip sv. Jeronima** Drvo, doba radnje: druga polovica 17. st., vis.: 77 cm. Iz župne crkve sv. Petra ap. u Orehovcu.
- 110) DM 798; **kip sv. Gregorija** Drvo, doba radnje: druga polovica 17. st., vis.: 79 cm. Iz župne crkve sv. Petra ap. u Orehovcu.
- 111) DM 800; **skulptura *Bog Otac u oblacima*** Drvo, doba radnje: 1760., vis.: 74 cm. Iz župne crkve sv. Petra ap. u Orehovcu.
- 112) DM 801; **tri samostalno stojeća kipa anđela** Drvo, doba radnje: 1754., vis.: 74, 75 i 75 cm. Iz župne crkve sv. Petra ap. u Orehovcu.

- 113) DM 802; **dva kipa anđela** Drvo, doba radnje: 1754., vis. oba: 100 cm. Iz župne crkve sv. Petra ap. u Orehovcu.
- 114) DM 803; **šest pozlaćenih drvenih oltarskih rokoko svijećnjaka** Dva primjerka su u dvorcu Miljana, revers br. 154/1989. Iz župne crkve sv. Petra ap. u Orehovcu.
- 115) DM 804; **pozlaćeni mjedeno-srebrni kalež, s mjedenom pliticom** Pozlaćena mjed, doba radnje: 17. st., Riznica zagrebačke katedrale. Iz župne crkve sv. Petra ap. u Orehovcu.
- 116) DM 805; **lađica za tamjan od posrebrene mjedi** Posrebrene mjed, doba radnje: 1800. – 1820., vis.: 13 cm, dužina lađice: 17 cm. Iz župne crkve sv. Petra ap. u Orehovcu.
- 117) DM 806; **tri pozlaćene drvene rokoko kanonske ploče** Pozlaćeno drvo, doba radnje: 1754.; mjere: velika ploča 42 × 44 cm, male ploče: 34 × 32 cm. Iz župne crkve sv. Petra ap. u Orehovcu.
- 118) DM 807; **dva mjedena peterokraka svijećnjaka** Lijevana mjed, doba radnje: polovica 19. st., vis.: 50 cm. Iz župne crkve sv. Petra ap. u Orehovcu.
- 119) DM 808; **mjedena neogotička svjetiljka** Lijevana mjed, doba radnje: druga polovica 19. st., vis.: 20 cm. Iz župne crkve sv. Petra ap. u Orehovcu.
- 120) DM 809; **relikvijar u obliku drvene vitrine** Drvo, doba radnje: 18. st., vis.: 27 cm. Iz župne crkve sv. Petra ap. u Orehovcu.
- 121) DM 810; **dva veća drvena, šiljasta relikvijara** Drvo, doba radnje: 18. st., vis.: 67 cm. Iz župne crkve sv. Petra ap. u Orehovcu.
- 122) DM 811; **dva manja drvena šiljasta relikvijara** Drvo, doba radnje: 18. st., vis.: 59 cm. Iz župne crkve sv. Petra ap. u Orehovcu.
- 123) DM 812; **Mjedeni grb na drvenoj ploči grofova Orehovečkih** Mjed na hrastovoj ploči, doba radnje: ?, vis.: 31 cm. Iz župne crkve sv. Petra ap. u Orehovcu.
- 124) DM 813; **mjedeni zidni svijećnjaci** Mjed, doba radnje: ?, vis.: 13, 16 i 23 cm. Iz župne crkve sv. Petra ap. u Orehovcu.
- 125) DM 814; **drveno raspelo** Križ od drveta, doba radnje: kraj 18. st., pučka radnja, vis.: 135 cm. Iz župne crkve sv. Petra ap. u Orehovcu.
- 126) DM 815; **crkveno sjedalo Šandora pl. Fodroczyja** Drveni stolac, doba radnje: 1850., vis. s uglovima: 98 cm. Iz župne crkve sv. Petra ap. u Orehovcu.
- 127) DM 816; **sitni oltarni ornamenti** Dva drvena vanderma, četiri drvene luči, dva drvena zabata, dva crveno-zlatna vrha, jedan srebrni vrh, dva neodređena ornamenta; sve iz oltara sagrađenog 1760. Iz župne crkve sv. Petra ap. u Orehovcu.

- 128) DM 817; **misna odijela** Četiri kazule, doba radnje: kraj 18. st. Iz župne crkve sv. Petra ap. u Orehovcu.
- 129) DM 818; **misna odijela** Kazula od crveno-šarenog damasta, doba radnje: sredina 19. st. Iz župne crkve sv. Petra ap. u Orehovcu.
- 130) DM 820; **misna odijela** Tri kazule, doba radnje: 18. st. Iz župne crkve u Gornjoj Rijeci.
- 131) DM 821; **posrebrena mjedena posuda** Posrebrena mjed, doba radnje: 17. st., vis. 25 cm. Iz župne crkve u Gornjoj Rijeci.
- 132) DM 822; **posrebreni mjedeni navikul** Posrebrena mjed, doba radnje: druga polovica 17. st. Iz župne crkve u Gornjoj Rijeci.
- 133) DM 823; **kip anđela** Drvo, doba radnje: početak 18. st. Iz župne crkve u Hrašćini.
- 134) DM 824; **kipovi dva veća anđela** Drvo, doba radnje: 1795., vis. oba: 78 cm. Iz župne crkve u Hrašćini.
- 135) DM 825; **kipovi dva manja anđela** Drvo, doba radnje: 1795., vis. oba: 75 cm. Iz župne crkve u Hrašćini.
- 136) DM 827; **pozlaćeni srebrni kalež, s patenom** Pozlaćeno, osim nosača koji je od mjedi, doba radnje: 18. st., vis.: 13 cm. Iz župne crkve u Hrašćini.
- 137) DM 828; **pozlaćeni bakreno-srebreni kalež, s patenom** Pozlaćeno, doba radnje: 18. st., vis.: 15 cm. Iz župne crkve u Hrašćini.
- 138) DM 829; **tri kovne kanonske ploče** Posrebrena mjed, doba radnje: oko 1780., mjere veće ploče: 35 × 48 cm, manje: 35 × 23 cm. Iz župne crkve u Hrašćini.
- 139) DM 830; **mjedeni križ s crkvene zastave** Posrebrena mjed, doba radnje: oko 1800., vis.: 46 cm. Iz župne crkve u Hrašćini.
- 140) DM 831; **drvena raspela** a) Veće raspelo: početak 18. st., vis.: 155 cm. b) Manje raspelo: oko 1800., vis.: 120 cm. Iz župne crkve u Hrašćini.
- 141) DM 832; **dva mjedena svijećnjaka** Posrebrena mjed, doba radnje: 1790., vis.: 151 cm. Iz župne crkve u Hrašćini.
- 142) DM 1117; portret **Franje Iluszara, kanonika zagrebačkoga 1836. – 1862.** Ulje na platnu, doba radnje: 1880., slikar Spiridon Milanese. Iz župne crkve u Cirkveni.
- 143) DM 1118; **slika sv. Vida, muč.** Ulje na limu, doba radnje: 1875., slikar Johan Seidl, 163 × 100 cm. Iz župne crkve u Cirkveni.
- 144) DM 1119; **slika sv. Valentina biskupa** Ulje na platnu, doba radnje: ?, slikar: ?, 152 × 86 cm. Iz župne crkve u Cirkveni.
- 145) DM 1124; **kip Majke Božje s Isusom** Drvo, doba radnje: početak 18. st., vis.: 109 cm. Iz župne crkve u Sv. Ivanu Žabnome.

“Sv. Valentin, biskup”, DM 1119,

- 146) DM 1125; **kip sv. Petra apostola** Drvo, doba radnje: 1725., vis.: 106 cm. Iz župne crkve u Sv. Ivanu Žabnome.
- 147) DM 1126; **kip sv. Pavla apostola** Drvo, doba radnje: 1725., vis.: 102 cm. Iz župne crkve u Sv. Ivanu Žabnome.
- 148) DM 1127; **kip sv. Zakarija** Drvo, doba radnje: 1725., vis.: 102 cm. Iz župne crkve u Sv. Ivanu Žabnome.
- 149) DM 1128; **kip sv. Joakima** Drvo, doba radnje: 1725., vis.: 98 cm. Iz župne crkve u Sv. Ivanu Žabnome.
- 150) DM 1129; **kip sv. Jakova starijeg apostola** Drvo, doba radnje: početak 18. st., vis.: 98 cm. Iz župne crkve u Sv. Ivanu Žabnome.
- 151) DM 1130; **drveni kip** Drvo, doba radnje: početak 18. st., vis.: 100 cm. Iz župne crkve u Sv. Ivanu Žabnome.

- 152) DM 1131; **kip sv. Apolonije, djev. i muč.** Drvo, doba radnje: 18. st., vis.: 68 cm. Iz župne crkve u Sv. Ivanu Žabnome.
- 153) DM 1132; **kip sv. Mihaela arkandela** Drvo, doba radnje: početak 18. st., vis.: 62 cm. Iz župne crkve u Sv. Ivanu Žabnome.
- 154) DM 1133; **kip sv. Stjepana kralja** Drvo, doba radnje: 18. st., vis.: 52 cm. Iz župne crkve u Sv. Ivanu Žabnome.
- 155) DM 1134; **kip Isusa Spasitelja** Drvo, doba radnje: 18. st., vis.: 67 cm. Iz župne crkve u Sv. Ivanu Žabnome.
- 156) DM 1136; **kip sv. Ivana evanđelista** Drvo, doba radnje: 18. st., vis.: 62 cm. Iz župne crkve u Sv. Ivanu Žabnome.
- 157) DM 1137; **kip sv. Luke evanđelista** Drvo, doba radnje: 18. st., vis.: 62 cm. Iz župne crkve u Sv. Ivanu Žabnome.
- 158) DM 1138; **kip sv. Marka evanđelista** Drvo, doba radnje: 18. st., vis.: 62 cm. Iz župne crkve u Sv. Ivanu Žabnome.
- 159) DM 1139; **dva velika, klečeća anđela** Drvo, doba radnje: 1800., vis.: oba 90 cm. Iz župne crkve u Sv. Ivanu Žabnome.
- 160) DM 1140; **dva mala anđela** Drvo, doba radnje: ?, vis. oba: 57 cm. Iz župne crkve u Sv. Ivanu Žabnome.
- 161) DM 1141; **kip anđela sreće** Drvo, doba radnje: ?, vis.: 42 cm. Iz župne crkve u Sv. Ivanu Žabnome.

- 162) DM 1142; **kip Boga Oca** Drvo, doba radnje: 1707., vis.: 46. cm. Iz župne crkve u Sv. Ivanu Žabnome.
- 163) DM 1143; **skulptura Vaga s cvijećem** Drvo, doba radnje: 1750., vis.: 50. cm. Iz župne crkve u Sv. Ivanu Žabnome.
- 164) DM 1144; **drveni svijećnjaci** Drvo, doba radnje: 18. st., vis.: 60 cm. Iz župne crkve u Sv. Ivanu Žabnome.
- 165) DM 1145; **željezni svijećnjaci križnog puta** Kovano željezo, doba radnje: ?, domaći rad. Iz župne crkve u Sv. Ivanu Žabnome.
- 166) DM 1389; **pozlačeno srebrno podnožje kaleža** Pozlačeno srebro, doba radnje: 1807., vis.: 11 cm. Iz župne crkve u Sv. Ivanu Zelini.
- 167) DM 1390; **pozlačeno srebrno podnožje kaleža** Pozlačeno srebrno, doba radnje: druga polovica 17. st., vis.: 8 cm. Iz župne crkve u Ivanskoj.
- 168) DM 1425; **kip – lebdeći torzo anđela** Drvo, doba radnje: 1750., pavlinski kipar, vis.: 73 cm. Iz župne crkve sv. Ane u Križevcima.
- 169) DM 1689; **grafika: Ilistoriseher Bilder** Doba radnje: 1705. Iz župne crkve u Gradcu.
- 170) DM 1965; **slika – oltarni antependij** Ulje na platnu, doba radnje: 18. st., slikar: ?, 71 × 75 cm. Iz župe Mali Raven.
- 171) DM 2009; **kip sv. Roka, ispovjedaoca** Drvo, doba radnje: početak 17. st., vis.: 115 cm. Iz župne crkve u Bisagu.
- 172) DM 2103; **kip sv. Marije Magdalene** Drvo, doba radnje: 1745. st., vis.: 162 cm. Iz župne crkve u Štefanju.
- 173) DM 2104; **kip sv. Veronike** Drvo, doba radnje: 1745. st., vis.: 164 cm. Iz župne crkve u Štefanju.
- 174) DM 2105; **kip sv. Ivana evanđelista** Drvo, doba radnje: 1745. st., vis.: 153 cm. Iz župne crkve u Štefanju.
- 175) DM 2106; **kip sv. Petra apostola** Drvo, doba radnje: 1745. st., vis.: 153 cm. Iz župne crkve u Štefanju.

NB

Navedeni popisi umjetnina dislociranih dijecezanskih muzeja u Požegi, Varaždinu, Sisku i Bjelovaru informativnog su karaktera a konačni broj utvrdit će se inventarizacijom postojećih predmeta u Dijecezanskom muzeju u Zagrebu.

III. ODREDBE NADBISKUPSKOGA DUHOVNOG STOLA

1. SPORAZUM IZMEĐU ZAGREBAČKOG NADBISKUPA, POŽEŠKOG BISKUPA I VARAŽDINSKOG BISKUPA (20. OŽUJKA 2003.)

Dana 20. ožujka 2003. godine nadbiskup zagrebački, zajedno sa svojim pomoćnim biskupima, te biskup požeški i biskup varaždinski sklopili su u Zagrebu ovaj

SPORAZUM

Članak 1.

Svetoj Stolici predložit će se da dosadašnje Nadbiskupsko bogoslovno sjemenište u Zagrebu, Kaptol 29, postane interdijecezansko sjemenište za nadbiskupiju Zagrebačku te biskupije Požešku i Varaždinsku, s nazivom »Bogoslovno sjemenište u Zagrebu«. Ustanova »Bogoslovno sjemenište u Zagrebu« u vlasništvu je Zagrebačke nadbiskupije te biskupija Požeške i Varaždinske koje se brinu za njezin opstanak i funkcioniranje. Zgrada dosadašnjeg Nadbiskupskog bogoslovnog sjemeništa ostaje u vlasništvu Zagrebačke nadbiskupije koja vodi brigu za njezino održavanje.

Članak 2.

Međubiskupijsko sjemenište u Zagrebu, na Šalati, Voćarska 106, kao ustanova u vlasništvu je Zagrebačke nadbiskupije, Đakovačke i Srijemske biskupije, Požeške biskupije i Varaždinske biskupije koje se brinu za njezin opstanak i funkcioniranje. Zgrada Međubiskupijskog sjemeništa 4/5 (četiri petine) u vlasništvu je Zagrebačke nadbiskupije, a 1/5 (jedna petina) je u vlasništvu Đakovačke i srijemske biskupije. One vode brigu za održavanje zgrade. Kod obnove Sjemeništa uredit će se po jedan apartman za korištenje dijecezanskim biskupima požeškom i varaždinskom.

Članak 3.

U Svećeničkom domu u Zagrebu, Kaptol 28, smješteni su svećenici Zagrebačke nadbiskupije te biskupija Požeške i Varaždinske. Na ovaj dom imaju pravo svećenici svih triju biskupija dok se dijecezanski biskupi dotičnih biskupija drukčije ne dogovore.

Članak 4.

Kuća za odmor »Vila Šalda« u Selcu vlasništvo je Zagrebačke nadbiskupije, ali je pod jednakim uvjetima imaju pravo koristiti svećenici Zagrebačke nadbiskupije te biskupija Požeške i Varaždinske.

Članak 5.

Nad arhivskom građom do 5. srpnja 1997. godine, koja je pohranjena u Nadbiskupskom arhivu u Zagrebu imaju, u skladu s crkvenim odredbama, iste ovlasti nadbiskup zagrebački te biskupi požeški i varaždinski.

Članak 6.

Predmeti pokretne sakralne baštine predani u Dijecezanski muzej u Zagrebu prigodom njegova osnutka ili su pohranjeni u Muzej do 5. srpnja 1997. godine s područja biskupija Požeške i Varaždinske vraćaju se u vlasništvo tim biskupijama.

Članak 7.

Zemljište Horvatovac u Zagrebu u skladu s odlukom dijecezanskih biskupa: zagrebačkog, đakovačkog i srijemskog, požeškog te varaždinskog dijeli se na tri jednaka dijela između Zagrebačke nadbiskupije te biskupija Požeške i Varaždinske. Zemljište će se prodati. Dio koji pripadne Zagrebačkoj nadbiskupiji uložiti će se u obnovu zgrade Međubiskupijskog sjemeništa na Šalati, a dio koji pripadne biskupijama Požeškoj i Varaždinskoj pomoć je Zagrebačke nadbiskupije za uređenje središnjih ustanova novih biskupija.

Članak 8.

Kad se izvrši dogovoreno u ovom sporazumu, prestaju sva materijalna potraživanja Požeške biskupije i Varaždinske biskupije prema Zagrebačkoj nadbiskupiji.

Josip Bozanić, *nadbiskup zagrebački*, v. r.

Marko Culej, *biskup varaždinski*, v. r.

Antun Škvorčević, *biskup požeški*, v. r.

Josip Mrzljak, *pomoćni biskup zagrebački*, v. r.

Vlado Košić, *pomoćni biskup zagrebački*

2. SPORAZUM IZMEĐU ZAGREBAČKOG NADBISKUPA, SISAČKOG BISKUPA I BJELOVARSKO-KRIŽEVAČKOG BISKUPA (28. SVIBNJA 2011.)

U skladu s kanonskim odredbama (kan. 122 ZKP), kardinal Josip Bozanić, nadbiskup zagrebački i metropolit, s njegovim pomoćnim biskupima, mons. Vlado Košić, biskup sisački i mons. Vjekoslav Huzjak, biskup bjelovarsko-križevački, sklopili su u Zagrebu, 28. siječnja 2011. godine, ovaj

SPORAZUM

Članak 1.

Imajući u vidu ponovnu uspostavu Sisačke biskupije i osnutak Bjelovarsko-križevačke biskupije, Zagrebačka nadbiskupija pribavila je zgrade za smještaj središnjih ustanova Sisačke biskupije i Bjelovarsko-križevačke biskupije.

Kako bi poduprla početke rada i uređenje središnjih ustanova novih biskupija, Zagrebačka nadbiskupija je tijekom 2010. godine isplatila po deset milijuna kuna i Sisačkoj biskupiji i Bjelovarsko-križevačkoj biskupiji.

Nadalje, Zagrebačka nadbiskupija obvezuje se:

– u idućih pet godina, počevši od 2011. godine, Sisačkoj biskupiji i Bjelovarsko-križevačkoj biskupiji isplaćivati svakoj po dva milijuna kuna godišnje. Isplata spomenutog iznosa vršit će se u prvom polugodištu tekuće godine;

– za petoricu svećenika Sisačke biskupije i petoricu svećenika Bjelovarsko-križevačke biskupije, umirovljenih do 5. prosinca 2009. godine, mjesečno dostavljati biskupijskim ordinarijatima u Sisku i Bjelovaru mirovinsku potporu, kako to propisuju odredbe Zagrebačke crkvene pokrajine (vidi: Popis umirovljenih svećenika – Dodatak Sporazumu).

Izvršenjem gore navedenoga, pomoć Sisačkoj biskupiji i Bjelovarsko-križevačkoj biskupiji usklađuje se s onom pomoći koju je Zagrebačka nadbiskupija dala Požeškoj i Varaždinskoj biskupiji (vidi: Sporazum od 20. ožujka 2003. godine sklopljen između nadbiskupa zagrebačkog, s njegovim pomoćnim biskupima, te biskupa požeškog i biskupa varaždinskog, čl. 7.).

Članak 2.

Međubiskupijsko sjemenište u Zagrebu, na Šalati, Voćarska 106, kao ustanova je u vlasništvu i Sisačke biskupije i Bjelovarsko-križevačke

biskupije, koje se zajedno s ostalim vlasnicima brinu za njezin opstanak i funkcioniranje. Zgrada Međubiskupijskog sjemeništa u suvlasništvu je Zagrebačke nadbiskupije i Đakovačko-osječke nadbiskupije (vidi: Sporazum od 20. ožujka 2003. godine sklopljen između nadbiskupa zagrebačkog, s njegovim pomoćnim biskupima, te biskupa požeškog i biskupa varaždinskog, čl. 2.).

Članak 3.

Nadbiskupijski pastoralni institut u Zagrebu, Kaptol 29 a, ustanova je Zagrebačke nadbiskupije, ali se njime, podjednakim uvjetima kao i Zagrebačka nadbiskupija, mogu koristiti Sisačka biskupija i Bjelovarsko-križevačka biskupija.

Članak 4.

Zgrada Svećeničkog doma sv. Josipa u Zagrebu, Kaptol 7, i kuća za odmor »Vila Šalda« u Selcu, vlasništvo su Zagrebačke nadbiskupije, ali ih imaju pravo koristi svećenici i Sisačke biskupije i Bjelovarsko-križevačke biskupije pod jednakim uvjetima kao i svećenici Zagrebačke nadbiskupije.

Članak 5.

Dom sv. Martina u Malom Lošinj u vlasništvo je Zagrebačke nadbiskupije, ali Sisačka biskupija i Bjelovarsko-križevačka biskupija imaju ga pravo koristiti pod proporcionalnim uvjetima.

Članak 6.

Dom za mlade u Lasinju u vlasništvo je Sisačke biskupije, ali Zagrebačka nadbiskupija i Bjelovarsko-križevačka biskupija imaju ga pravo koristiti podjednakim uvjetima.

Članak 7.

Kuća za odrasle osobe s tjelesnim ili mentalnim oštećenjima »Sv. Vinko Paulski« u Oborovu i Dom za starije i nemoćne osobe »Sv. Kamil de Lellis« u Vrbovcu pripadaju biskupijama na čijem se području nalaze. Primopredaja spomenutih ustanova izvršit će se između Caritasa Zagrebačke nadbiskupije i Caritasa Sisačke biskupije, odnosno između Caritasa Zagrebačke nadbiskupije i Caritasa Bjelovarsko-križevačke biskupije, u prisutnosti dijecezanskih biskupa ili njihovih delegata, u roku od šest mjeseci od potpisivanja ovog sporazuma.

Članak 8.

S arhivskom građom pohranjenom u Nadbiskupijskom arhivu u Zagrebu do 5. prosinca 2009. godine, a koja se odnosi na Sisačku biskupiju i Bjelovarsko-križevačku biskupiju, postupat će se u skladu s crkvenim odredbama.

Članak 9.

Predmeti pokretne sakralne baštine s područja Sisačke biskupije i Bjelovarsko-križevačke biskupije koji su predani u Dijecezanski muzej u Zagrebu prigodom njegova osnutka ili pohranjeni u Muzej do 5. prosinca 2009. godine predaju se u vlasništvo novonastalih biskupija.

Članak 10.

Pitanja vezana uz Nadbiskupsko bogoslovno sjemenište u Zagrebu, Kaptol 29, rješavat će se posebnim sporazumom.

Članak 11.

Kad se izvrši dogovoreno u ovom sporazumu, prestaju sva materijalna potraživanja Sisačke biskupije i Bjelovarsko-križevačke biskupije prema Zagrebačkoj nadbiskupiji.

Članak 12.

Ovaj sporazum stupa na snagu danom potpisivanja.

Kardinal Josip Bozanić, *nadbiskup zagrebački, v. r.*

Mons. Vlado Košić, *biskup sisački, v. r.*

Mons. Vjekoslav Huzjak, *biskup bjelovarsko-križevački, v. r.*

Mons. Valentin Pozaić, *pomoćni biskup zagrebački, v. r.*

Mons. Ivan Šaško, *pomoćni biskup zagrebački, v. r.*

Mons. Mijo Gorski, *pomoćni biskup zagrebački, v. r.*

KRONOLOGIJA UREDA ZA KULTURNA DOBRA U 2012. GODINI.

SIJEČANJ

- 8. siječnja 2012., ponedjeljak. *Iz Ureda je odgovoreno prof. Stanku Špoljariću, kustosu Umjetničkog paviljona u Zagrebu, da Ured nije uspio pronaći portret Ive Malina u depoi-ma Dijecezanskog muzeja (DM).
- 9. siječnja 2012., utorak. *S uredom je kontaktirao ravnatelj Instituta za povijest umjetnosti dr. sc. Milan Pelc. Zamolio je sastanak s predstojnikom Ureda za kulturna dobra mons. Jurjem Kolarićem.
- 13. siječnja 2012., petak. *S uredom je kontaktirao Mario Raguž, ravnatelj religijskog programa Hrvatske radiotelevizije. Predstojnik Ureda je u razgovoru s M. Ragužom dogovorio snimanje mise za HTV 13. svibnja 2012. godine u Velikoj Erpenji povodom proslave Majčina dana.
- 16. siječnja 2012., ponedjeljak. *S uredom je kontaktirao Mario Raguž, ravnatelj religijskog programa Hrvatske radiotelevizije. Potvrdio je datum za snimanje misnog slavlja na Majčin dan u Velikoj Erpenji.
- 17. siječnja 2012., utorak. *Iz Ureda je kontaktirano s vojnim biskupom mons. Jurjem Jezerincem. Zbog ranije preuzetih obveza biskup ne može služiti misu 13. svibnja 2012. godine u Velikoj Erpenji.
- 18. siječnja 2012., srijeda. *Ured je posjetila prof. Ana Božičević, s Akademije likovnih umjetnosti (ALU) u Zagrebu. Prof. Božičević istražuje povijest DM-a i Znikine kurije. Dijecezanski muzej bio je smješten u Znikinoj kuriji, Kaptol 28, od 1942. do 1972. godine.
- 23. siječnja 2012., ponedjeljak. *Ured je nazvao dr. sc. Mijo Korade, s Hrvatskih studija. Zamolio je za sastanak s predstojnikom Ureda u petak 27. siječnja 2012. godine.
- 24. siječnja 2012., utorak. *S uredom je kontaktirala Zrinka Mažar, iz Gradskog zavoda za zaštitu spomenika kulture i prirode. Tajnik Ureda dogovorio je sastanak Z. Mažar i Višnje Bralić, iz Hrvatskog restauratorskog zavoda (HRZ), u ponedjeljak 30. siječnja 2012. godine u prostorijama Nadbiskupskog duhovnog stola (NDS), Kaptol 31.

▣ 27. siječnja 2012., petak. *Ured su posjetili radi sastanka s predstojnikom mons. J. Kolarićem dr. sc. M. Korade u 10 sati, i dr. sc. M. Pelc, ravnatelj Instituta za povijest umjetnosti u 11 sati.

▣ 30. siječnja 2012., ponedjeljak. *Predstojnik Ureda i tajnik Ureda održali su sastanak sa Z. Mažar, iz Gradskog zavoda za zaštitu spomenika kulture i prirode, i V. Bralić, iz HRZ-a, u prostorijama NDS-a. Na sastanku je dogovoreno da se slika *Raspeće sa svetcima*, autora Giana Francesca da Tollmeza (XVI. st.), koja je trenutno izložena u Galeriji »Klovićevi dvori« na izložbi *Tizian, Tintoretto, Veronese – veliki majstori renesanse*, nakon izložbe premjesti u Hrvatski restauratorski zavod na restauraciju.

VELJAČA

▣ 2. veljače 2012., četvrtak. *S uredom je kontaktirala Spomenka Jurić, iz Ureda za kulturu Sisačke biskupije. Zanimala se o umjetnicima s područja Sisačke biskupije koje se nalaze pohranjene u DM-u Zagrebačke nadbiskupije.

▣ 6. veljače 2012., ponedjeljak. *Tajnik Ureda pratio je sliku *Raspeće sa svetcima*, autora Giana Francesca da Tollmeza (XVI. st.), iz Galerije »Klovićevi dvori« na restauraciju u Hrvatski restauratorski zavod. Predviđeno je da slika ostane u HRZ-u oko tri godine.

▣ 9. veljače 2012., četvrtak. *Tajnik Ureda dostavio je »Glasu Koncila« *Godišnjak CKD 8* na daljnju tehničku doradu.

▣ 15. veljače 2012., srijeda. *Ured je kontaktirao Krešimir Čvrljak. Ponudio je Uredu svoju novu knjigu: *Humanizam i humanisti renesansnog Varaždina*.

▣ 16. veljače 2012., četvrtak. *Ured je posjetio Marijan Majstorović, ravnatelj Upravnog odbora HKD-a svetog Jeronima.

▣ 25. veljače 2012., subota. *Tajnik Ureda mijenja na porti NDS-a portira Tomislava Matoševića, zbog bolesti. Nakon dolaska na portu primjećuje tragove provale u prostorije NDS-a. O tome odmah obavještava moderatora preč. Nedjeljka Pintarića.

OŽUJAK

▣ 1. ožujka 2012., ponedjeljak. *Tajnik Ureda odveo je u posjet Rinznici zagrebačke katedrale prof. Ferdinanda Medera, ravnatelja HRZ-a i Miljenka Domijana, glavnog konzervatora Ministarstva kulture Republike Hrvatske.

▣ 6. ožujka 2012., utorak. *S uredom je kontaktirala prof. Ana Božičević, s ALU-a. 13. ožujka 2012. posjetila bi depo DM-a s prof. Zvezdanom Jembrih i studentima treće godine. Studenti bi izabrali i fotografirali kipove iz fundusa DM-a koje će ALU predložiti Mi-

nistarstvu kulture za financiranje u akademskoj godini 2012./2013.

▣ 13. ožujka 2012., utorak. *Depo DM-a u Nadbiskupskom duhovnom stolu posjetili su prof. Ana Božičević i prof. Zvezdana Jembrih sa studentima.

▣ 16. ožujka 2012., petak. *Ured su posjetili prof. Ana Božičević, prof. Zvezdana Jembrih i studenti ALU-a. Pretraživali su inventarne knjige DM-a u potrazi za inventarnim brojevima kipova koje su izabrali 13. ožujka u posjetu depou. Nakon pretrage inventarnih knjiga tajnik Ureda odveo ih je u posjet Riznici zagrebačke katedrale i Muzeju bl. Alojzija Stepinca.

▣ 22. ožujka 2012., četvrtak. *Tajnik Ureda s prof. Zvezdanom Jembrih posjetio je Školu primijenjene umjetnosti i dizajna u Zagrebu, na Trgu maršala Tita 11.

▣ 23. ožujka 2011., petak. *Ured je posjetio vlč. Zvonko Vuković, župnik Župe Brezovica, zanimajući se za način čuvanja i prezentiranja baštine Župe Brezovica.

TRAVANJ

▣ 2. travnja 2012., ponedjeljak. *Iz Ureda je poslan dopis bjelovarsko-križevačkomu sisačkomu i varaždinskomu biskupu o novom broju *Godišnjaka CKD* – 8 (2010.).

▣ 3. travnja 2012., utorak. *Ured je posjetio mons. Valentin Pozaić, pomoćni biskup zagrebački.

▣ 5. travnja 2012., četvrtak. *Tajnik Ureda sudjelovao je u spuštanju stranica veznog pokrova Božjeg groba iz Riznice zagrebačke katedrale u katedralu.

▣ 11. travnja 2012., srijeda. *Ured su posjetile prof. Zvezdana Jembrih i prof. Ana Božičević, s ALU-a. Tajnik Ureda ih je tom prigodom odveo u depo DM-a.

Tajnik Ureda dostavio je Stjepanu Pogačiću u »Glas Koncila« broj župa po biskupijama Zagrebačke metropolije: 1) Zagrebačka nadbiskupija – 205 župa, 2) Bjelovarsko-križevačka biskupija – 56 župa, 3) Sisačka biskupija – 59 župa, 4) Varaždinska biskupija – 104 župe.

▣ 16. travnja 2012., ponedjeljak. *Depo DM-a u NDS-u posjetili su prof. Zvezdana Jembrih, prof. Ana Božičević, prof. Želimir Laslo, konzervator savjetnik iz Muzejskoga dokumentacijskog centra, i Heda Šlogar, iz Gradskog ureda za obrazovanje kulturu i šport Grada Zagreba.

▣ 20. travnja 2012., petak. * S uredom je kontaktirao g. Pandić. Zamolio je za sastanak s predstojnikom Ureda. G. Pandić predstavio je predstojniku Ureda nekoliko knjiga iz 17. i 18. stoljeća.

▣ 25. travnja 2012., srijeda. *S uredom je kontaktirala prof. Ana Božičević, s ALU-a. U petak 4. svibnja 2012. godine iz depoa DM-a preuzela bi sa studentima drvene stupove za potrebe restauratorsko-konzervatorskih radova.

▣ 4. svibnja 2012., petak. *Prof. Ana Božičević je sa studentima preuzela drvene stupove iz župne crkve u Malom Ravnu (DM 781), za potrebe restauratorsko-konzervatorskih radova u akademskoj godini 2012./2013.

▣ 8. svibnja 2012., utorak. *Tajnik Ureda sa s. Linom, rizničarkom katedrale, pratio je umjetnine iz Riznice zagrebačke katedrale i Metropolitanske knjižnice na izložbu *Europa Jagelonića 1386. – 1572.* u Kutnu Horu (Češka). Nakon Kutne Hore izložba će posjetiti još dva grada – Varšavu, u Poljskoj, i Potsdam, u Njemačkoj.

▣ 10. svibnja 2012., četvrtak. *Tajnik Ureda vratio se iz Kutne Hore.

18. svibnja 2012., petak. *Iz Ureda poslan je poziv na sjednicu Uredničkog vijeća *Godišnjaka CKD 9* (2011): Milanu Bešliću, Miljenku Domjanu, preč. Miji Gabriću, Spomenki Jurić (Sisačka biskupija), Silviju Novaku, preč. Nedjeljku Pintariću, Petru Selemu, mons. Vladimiru Stankoviću, mons. Ivanu Šašku, Stanku Špoljariću, mons. Stjepanu Večkoviću i vlč. Damiru Bobovcu (Varaždinska biskupija). Sjednica će se održati 1. lipnja 2012. godine u prostorijama NDS-a, Kaptol 31.

▣ 22. svibnja 2012., utorak. *Nazvao je mons. Ivan Šaško i ispričao se što ne će moći biti prisutan na sjednici Uredničkog vijeća.

▣ 1. lipnja 2012., petak. *U prostorijama NDS-a, Kaptol 31, održana je sjednica Uredničkog vijeća *Godišnjaka CKD 9* (2011).

▣ 11. lipnja 2012., ponedjeljak. *Tajnik Ureda s prof. Zvezdanom Jembrih, prof. Anom Božičević i studentima ALU-a u depou DM-a sudjeluje u studentskoj praksi. Studenti su obavljali praksu do subote 16. lipnja 2012.

▣ 12. lipnja 2012., utorak. *Tajnik Ureda u depou DM-a sudjeluje u studentskoj praksi sa studentima i profesorima ALU-a.

▣ 13. lipnja 2012., srijeda. *Tajnik Ureda u depou DM-a sudjeluje u studentskoj praksi sa studentima i profesorima ALU-a u obnovi umjetnina.

S uredom je kontaktirala Mirjana Galović iz HRZ-a. U ponedjeljak 18. lipnja 2012. godine posjetila bi depo DM-a. M. Galović bi iz DM-a Ministarstvu kulture prijavila jedan oltar za sufinanciranje u 2013. godini.

▣ 14 – 15. lipnja 2012., četvrtak. *Tajnik Ureda u depou DM-a sudjeluje u studentskoj praksi sa studentima i profesorima ALU-a.

▣ 16. lipnja 2012., subota. *Završetak studentske prakse studenata ALU-a za 2012. godinu, u prostorijama Dijecezanskog muzeja.

▣ 18. lipnja 2012., ponedjeljak. *Depo DM-a posjetila je M. Gavlović. Fotografirala je oltar koji je podastrla Ministarstvu kulture za program sufinanciranja u 2013. godini.

▣ 19. lipnja 2012., utorak. *Tajnik Ureda sudjelovao je na radnom sastanku u Hrvatskom restauratorskom zavodu, Zmajevac 8. Tema radnog sastanka je bila skulptura Bogorodice s djetetom iz župne crkve rođenja Blažene Djevice Marije u Granešini.

S R P A N J

▣ 6. srpnja 2012., petak. *Depo DM-a u prostorijama NDS-a posjetili su Neven Bradić, iz Konzervatorskog odjela u Zagrebu, Darko Ivić, iz Hrvatskog restauratorskog zavoda, i Nenad Nef, restaurator. Pogledali su u depou dijelove oltara iz Pokupskog.

▣ 13. srpnja 2012., petak. *S uredom je kontaktirala Sanja Petrušić Goldstein, iz izdavačke kuće »Novi Liber«. Za potrebe knjige *Povijest grada Zagreba* žele fotografirati dijelove Nadbiskupskog dvora, Nadbiskupskog duhovnog stola i katedrale. Tajnik je dogovorio fotografiranje za ponedjeljak 16. srpnja 2012. godine.

▣ 16. srpnja 2012., ponedjeljak. *Sanja Petrušić Goldstein iz »Novog Libera« posjetila je Ured. Tom prigodom je fotograf fotografirao

dijelove Nadbiskupskog dvora, Nadbiskupskog duhovnog stola i katedrale.

▣ 25. srpnja 2012., srijeda. *Nakon zaprimljena dopisa od Općinskog građanskog suda u Zagrebu od 13. srpnja 2012. godine, *Izvanparnični postupak HAZU i Moderne galerije*, zbog nedovoljno informacija tajnik Ureda dogovorio je sastanak sa sutkinjom Općinskog građanskog suda u Zagrebu Vericom Nikić za 26. srpnja 2012. godine.

▣ 26. srpnja 2012., četvrtak. *Tajnik Ureda posjetio je sutkinju Općinskog građanskog suda u Zagrebu Vericu Nikić. U kratku razgovoru sutkinja ga je obavijestila da izvanparnični postupak ne regulira pitanje vlasništva između HAZU-a i Moderne galerije te da ne vidi kakve veze s time ima Zagrebačka nadbiskupija.

K O L O V O Z

▣ 20. kolovoza 2012., ponedjeljak. *Ured je počeo s pripremama za Ministarstvo kulture. Prijavnicu će prijaviti do 31. kolovoza 2012. Ured za kulturna dobra prijaviti će se Ministarstvu kulture za sufinanciranje digitalizacije knjižne građe (inventarne knjige Dijecezanskog muzeja, vol.: I – V.) za 2013. godinu.

▣ 28. kolovoza 2012., utorak. *Predstojnik Ureda održao je sastanak sa Sofijom i Darkom Lovri-

ćem. Na sastanku se raspravljalo o umjetninama iz Riznice zagrebačke katedrale koje bi se fotografirale povodom opusa *Apostoli zagrebački*.

▣ 31. kolovoza 2012., petak. *Tajnik Ureda predao je u Ministarstvo kulture prijavnicu za digitalizaciju knjižne građe za 2013. godinu.

RUJAN

▣ 5. rujna 2012., srijeda. *Ured je posjetio mons. Franjo Prstec, župnik Župe sv. Marka. Zanima se za restauratore i konzervatore koje mu Ured može predložiti. Tajnik Ureda predložio mu je Zvezdanu Jembrih i Anu Božičević, s ALU-a.

▣ 10. rujna 2012., ponedjeljak. *Iz Ureda je poslan članak predstojnika Ureda *Posljednje počivalište Katarine Zrinski u Grazu i (Aurore) Veronike Zrinski u Klagenfurtu* Bojanu Kocijanu, tajniku »Zrinske garde« Čakovec.

▣ 11. rujna 2012., utorak. *Iz Ureda je poslan članak predstojnika Ureda *Međimurski toponimi iz 1752. godine u djelu »Natale Solum« Josipa Badekovića* Lidiji Bajuk, suradnici na stručnom znanstvenom skupu na temu *Povijesna baština Gornjeg Međimurja*, koji će se održati od 28. do 29. rujna 2012. godine u Štrigovi.

▣ 12. rujna 2012., srijeda. *Iz Ureda je poslan članak predstojnika Ureda mons. dr. sc. J. Kolarića *Zagrebački rotarijanci za Vukovar*

Draženu Živiću, suradniku na VIII. znanstveno-stručnom simpoziju *Ratna bolnica Vukovar 1991*.

▣ 13. rujna 2012., četvrtak. *Ured su posjetili mons. Mijo Gorski i vlč. Ivica Budinščak. Zanimali su se za dopis Župe sv. Ane iz Svete Jane o očitovanju na dopis NDS-a o gradnji mrtvačnice.

▣ 19. rujna 2012., srijeda. *S uredom je kontaktirao Josip Barlek, iz Etnografskog muzeja u Zagrebu. Zanimao se za zdravlje predstojnika Ureda, zbog daljnje djelotvorne suradnje s Etnografskim muzejom u Zagrebu.

▣ 24. rujna 2012., *Ured je posjetila Ana Božičević, s ALU-a. U inventarnim knjigama DM-a tražila je podatke za dvije slike.

▣ 26. rujna 2012., *S uredom je kontaktirala dr. sc. Marija Buzov. Tražila je termin za sastanak s predstojnikom Ureda.

LISTOPAD

▣ 1. listopada 2012., ponedjeljak. *S uredom je kontaktirao Boris Smrečki, iz Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture. Zamolio je za sastanak s predstojnikom Ureda.

▣ 3. listopada 2012., srijeda. *S uredom je kontaktirala Tamara Ukrajinčik, s ALU-a. Naime, prema rješenju gradskog zavoda za zaštitu spomenika kulture i prirode od 1. kolovoza 2012., klasa: UP/I-612-

08/12-006/651., urbroj: 251-18-4-12-2, odobreno je Zagrebačkoj nadbiskupiji izvođenje konzervatorsko-restauratorskih radova na pet slika iz fundusa Dijecezanskog muzeja. U petak 12. listopada 2012. godine, preuzela bi prve dvije slike: *Poklon sv. Tri kralja*, DM 1719, i *Isus na Križu*, DM 1874.

▣ 4. listopada 2012., četvrtak. *Tajnik Ureda zajedno sa s. Linom, rizičarkom, katedrale prati u Pariz mitru biskupa Vuka Đulaja, koji ju je dao obnoviti 1549. (mitra je vjerojatno iz druge plovice 13. st.). Mitra će biti izložena u Muzeju Cluny u Parizu na izložbi *Hrvatska srednjovjekovna umjetnost*.

▣ 8. listopada 2012., ponedjeljak. *Tajnik Ureda vratio se u jutarnjim satima sa službenog puta u Pariz.

▣ 9. listopada 2012., utorak. *Tajnik Ureda iz Kutne Hore, Češka, s izložbe *Europa Jagellonica 1368. – 1572.* vraća u Metropolitanski knjižnicu knjigu *Zagrebački misal*.

▣ 16. listopada 2012., utorak. *Ured je čestitao Mariju Braunu na imenovanju za novog ravnatelja HRZ-a. Ured također zahvaljuje za dosadašnju plodnu suradnju bivšem ravnatelju HRZ-a Ferdinandu Mederu.

▣ 17. listopada 2012., srijeda. *Iz Ureda je proslijeđen dopis Riznici zagrebačke katedrale Zlatka Bacingeru kojim traži dopuštenje za fotografiranje oproštajnog pisma Petra Zrinskog.

▣ 19. listopada 2012., petak. *S uredom je kontaktirao Filip Szadkowski, djelatnik Nacionalnog muzeja u Varšavi. Moli da Nacionalnom muzeju u Varšavi Nadbiskupski duhovni stol u Zagrebu dostavi ovlaštenje za prijevoz umjetnina iz Kutne Hore u Varšavu.

▣ 24. listopada 2012., srijeda. *Ured je poslao skenirano ovlaštenje za prijevoz umjetnina Riznice zagrebačke katedrale i Metropolitanske knjižnice iz Kutne Hore u Varšavu. Nadbiskupski duhovni stol istog dana poslao je ovlaštenje u Nacionalni muzej u Varšavi i poštom.

▣ 25. listopada 2012., četvrtak. *S uredom je kontaktirao dr. sc. Dragan Damjanović, s Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Zanimao se o mapama iz ostavštine Hermana Bolléa koje je navodno u DM krajem 1950-ih godina dostavio Stjepan Szavits Nossan.

▣ 26. listopada 2012., petak. *Iz depoa DM-a predan je na restauratorsko-konzervatorske radove glavni oltar iz kapele sv. Benedikta u Gornjem Kraljevcu, Bjelovarsko-križevačka biskupija. Oltar se nakon radova vraća u kapelu.

▣ 31. listopada 2012., srijeda. *Ured je dostavio Tiskovnom uredu Zagrebačke nadbiskupije dva članka s fotografijama o posudbi umjetnina iz Riznice Zagrebačke katedrale i Metropolitanske knjižnice muzejima u Kutnoj Hori, u Češkoj, i Clunyju u Parizu. Ured je dostavio obavijest

članovima Uredničkog vijeća *Godišnjaka CKD* da svoje radove za novi broj *CKD* 9 (2011.) pismeno i likovno uobliče te predaju najkasnije do 10. studenoga 2012.

STUDENI

▣ 2. studenoga 2012., petak. *Ured je dostavio priopćenje mons. Jurja Kolarića tajniku »Zrinske garde« Čakovec Bojanu Kocijanu o Druhom međunarodnom simpoziju o Zrinskim i Frankapanima.

▣ 5. studenoga 2012., ponedjeljak. *Ured je posjetila Arijana Koprčina, viša kustosica iz Muzeja za umjetnost i obrt. Zanimala se za božićne predmete (slamnate lustere, figurice za jaslice...) iz fundusa DM-a za izložbu u *Advent u Zagrebu*.

▣ 6. studenoga 2012., utorak. *Ured je kontaktirao s kancelarom Varaždinske biskupije mons. Antunom Perčićem te ga je zamolio da uredu dostavi popis župa Varaždinske biskupije za *Godišnjak CKD* 9 (2011.).

▣ 7. studenoga 2012., srijeda. *Mons. Antun Perčić dostavio je Uredu popis župa Varaždinske biskupije.

Tajnik Ureda je sa s. Linom pratio u Galeriju »Klovićevi dvori« Misal Jurja Topuskog (1495.) povodom otvorenja izložbe *Juraj Julije Klović – najveći minijaturist renesanse*.

▣ 8. studenoga 2012., četvrtak. *Zofia Herman, asistentica u Na-

rodnom muzeju u Varšavi nazvala je Ured. Zamolila je da joj se dostavi izvještaj o stanju posuđenih umjetnina iz Zagrebačke nadbiskupije koje su se nalazile na izložbi *Europa Jagelonica 1386. – 1572.* u Kutnoj Hori. Tajnik Ureda dostavio je tražene podatke.

▣ 9. studenoga 2012., petak. *S uredom je kontaktirala Sanja Petrušić Goldstein, iz izdavačke kuće »Novi Liber«. Priprema se tisak knjige *Povijest grada Zagreba*. U knjigu bi uvrstili još neke podatke o Riznici i katedrali. Tajnik Ureda prosljedio je upit s. Lini, rizničarki katedrale.

▣ 11. studenoga 2012., srijeda. *Ured je ponovo nazvala Zofia Herman, asistentica u Narodnom muzeju u Varšavi. Zahvalila je na primljenu izvješću o stanju umjetnina.

▣ 22. studenoga 2012., četvrtak. *Ured je dostavio Tiskovnom uredu Zagrebačke nadbiskupije članak o posuđenim umjetninama iz Riznice i Metropolitanske knjižnice koje su posuđene za potrebe izložbe *Europa Jagelonica 1386. – 1572.* u Kutnoj Hori, Češka.

▣ 23. studenoga 2012., petak. *Ured je dostavio Tiskovnom uredu Zagrebačke nadbiskupije članak o mitri biskupa Vuka Đulaja, koja je posuđena za potrebe izložbe *Hrvatska srednjovjekovna umjetnost* u Parizu.

▣ 26. studenoga 2012., ponedjeljak. *Na zamolbu vlč. Josipa Starčevića, tajnika bjelovarsko-križevačkog bi-

skupa, Ured mu je dostavio tekst predstojnika Ureda koji je napisao o kulturi prigodom izlaženja *Godišnjaka CKD 1* (2003.)

PROSINAC

▣ 3. prosinca 2012., ponedjeljak.

*S uredom je kontaktirala Zvezdana Jembrih, s ALU-a. Zanimala se o djelovanju DM-a u vremenskom razdoblju od 2000. do 2012. godine. Tajnik Ureda obvezao se dostaviti tražene podatke nakon konzultacija sa s. Linom, iz Riznice zagrebačke katedrale.

▣ 7. prosinca 2012., petak. *Ured je kontaktirao s Galerijom »Klovićevi dvori« povodom povratka mitre biskupa Vuka Đulaja, koja je posuđena za potrebe izložbe *Hrvatska srednjovjekovna umjetnost* u Parizu.

▣ 10. prosinca 2012. ponedjeljak.

*Iz Ureda su dostavljeni podatci o djelovanju DM-a Zvezdani Jembrih, s ALU-a.

▣ 14. prosinca 2012., petak. *Ured je dostavio Tiskovnom uredu Zagrebačke nadbiskupije članak s. Line o *Misalu Jurja Topuskog*,

koji je posuđen Galeriji »Klovićevi dvori« povodom izložbe *Juraj Julije Klović – najveći minijaturist renesanse*.

▣ 18. prosinca 2012., utorak. *Josip Canjar nazvao je Ured. Zanimao se kada bi mogao fotografirati kip *Sv. Vid u gorućem kotlu*, DM 622. Kip je 1949. godine iz Župe Bosiljevo predan u vlasništvo DM-a. U dogovoru s tajnikom Ureda g. Canjar će fotografirati kip sredinom siječnja 2013. godine.

▣ 24. prosinca 2012., ponedjeljak.

*Ured je kontaktirao sa Spomenkom Jurić, voditeljicom Ureda za kulturna dobra Sisačke biskupije. Tražene su fotografije i pisani materijal o župama Sisačke biskupije posvećene Svetomu križu za *Godišnjak CKD 9* (2011).

▣ 27. prosinca 2012., četvrtak.

*Ured je kontaktirao s kancelarom Varaždinske biskupije mons. Antunom Perčićem. Tajnik Ureda zamolio ga je da zamoli župnike župa posvećenih Svetomu križu da dostave fotografije i pisani materijal za *Godišnjak CKD 9* (2011).

KRONOLOGIJA UREDA ZA KULTURNA DOBRA U 2013. GODINI.

SIJEČANJ

▣ 10. siječnja 2013., četvrtak. *Tajnik Ureda zajedno sa s. Linom, rizičarkom katedrale, vraća iz Pariza mitru biskupa Vuka Đulaja, koji ju je dao obnoviti 1549. (vjerojatno iz druge plovice 13. st.). Mitra je bila izložena u Muzeju Cluny u Parizu na izložbi *Hrvatska srednjovjekovna umjetnost*.

▣ 18. siječnja 2013., petak. *Ured je dostavio Lidiji Bajuk izlaganja mons. Jurja Kolarića sa stručno-znanstvenog skupa u Štrigovi: 1) *Međimurski toponimi iz 1752. godine u djelu »Natale Solum« Josipa Bedekovića*, 2) homilija na blagdan sv. Jeronima.

▣ 28. siječnja 2013., ponedjeljak. *Ured je nazvala Mirela Mrak iz Državnog arhiva u Pazinu s molbom da mons. J. Kolarić održi predavanje 20. veljače 2013. godine.

▣ 29. siječnja 2013., utorak. *Iz Ureda je potvrđen dolazak mons. J. Kolarića 20. veljače 2013., na predavanje u Državni arhiv u Pazinu. Tema predavanja mons. J. Kolarića: *Milanski edikt (313. godine) početak novog doba između Crkve i države*.

▣ 30. siječnja 2013., srijeda. *Dragan Stojaković, povjesničar umjetnosti iz Širokog Brijega posjetio je Ured. U Zagrebu bi upisao

poslijediplomski doktorski studij. Tom prigodom iz Ureda su mu posuđena dva kataloga za pripremu prijamnog ispita. 1) *Sveti trag – desetsto godina umjetnosti Zagrebačke biskupije*, 2) *Barokno kiparstvo u sjevernoj Hrvatskoj*.

VELJAČA

▣ 3. veljače 2013., nedjelja. *Tajnik Ureda i s. Lina otputovali su u Varšavu. Iz Narodnog muzeja u Varšavi vraćaju umjetnine u Riznicu zagrebačke katedrale s izložbe *Europa Jagelonica 1386. – 1572*. Muzej u Potsdamu odustao je od izložbe.

▣ 8. veljače 2013., petak. *S uredom je kontaktirala prof. Ana Božičević, s ALU-a. Početkom ožujka u depo DM-a vratili bi dio kipova s konzervatorsko-restauratorskih radova i uzeli bi nove kipove za godinu 2012./2013.

▣ 13. veljače 2013., srijeda. *Ured je posjetila dr. sc. Marija Buzov.

▣ 15. veljače 2013., petak. *Ured je obavijestio moderatora NDS-a mons. Nedjeljka Pintarića da slika *Silazak Duba Svetoga*, slikara Ignaza Bergera, nije više u vlasništvu Dijecezanskog muzeja. Slika je 22. srpnja 1999. vraćena Požeškoj biskupiji.

▣ 18. veljače 2013., ponedjeljak. *Ured je dostavio kancelaru NDS-a

mons. Stjepanu Večkoviću članak mons. J. Kolarića *Značenje bogoslovnog sjemeništa u povijesti zagrebačke Crkve i hrvatskog naroda*.

▣ 21. veljače 2013., četvrtak. *Iz Ureda je Jerku Rošinu dostavljen članak mons. J. Kolarića *Agresivni rat i legitimna obrana*.

▣ 22. veljače 2013., petak. *Mirela Mrak iz Državnog arhiva u Pazinu dostavila je Uredu video sažetak predavanja mons. J. Kolarića *Milanski edikt (313. godine) početak novog doba između Crkve i države* na autorizaciju. Mons. J. Kolarić odobrio je sažetak, koji je isti dan objavljen na internetskoj stranici *YouTube*.

O ŽUJAK

▣ 1. ožujka 2013., petak. *Ured je dostavio članak mons. J. Kolarića *Kršćanska etika u medicinskoj znanosti* za međunarodni simpozij *Umjetnost i znanost u razvoju životnog potencijala*. Simpozij se održava u Puli od 29. svibnja do 2. lipnja 2013. godine.

▣ 5. ožujka 2013., ponedjeljak. *Ured je dostavio članak mons. J. Kolarića *Ekumenizam – nova nada kršćanstva* Željku Krušelju. Mons. J. Kolarić održao je predavanje o toj temi 26. veljače 2013. godine u dvorani županijske gospodarske komore u Koprivnici.

▣ 6. ožujka 2013., utorak. *Tajnik Ureda nazvao je Zorana Crljenicu, urednika lista *Križ ljubavi* Župe uzvi-

šenja Svetog križa u Sisku. Zamolio ga je da pitanja za intervju s mons. J. Kolarićem pošalje e-poštom.

▣ 7. ožujka 2013., petak. *S uredom je kontaktirala prof. Ana Božičević, s ALU-a. Zamolila je dopuštenje za fotografiranje i video snimanje pakiranja i otpreme skulptura koje se nalaze u depou DM-a odobrenih u programu Ministarstva kulture za 2013. godinu. Tajnik Ureda zamolio je prof. A. Božičević da pošalje dopis NDS-u.

▣ 11. ožujka 2013., četvrtak. *S uredom je kontaktirao dr. Krešimir Čvrljak. Ponudio je Uredu kupnju njegove nove knjige *Zbornik o hrvatskim franjevcima*. Tajnik Ureda odgovorit će mu na ponudu u doglednom vremenu.

▣ 12. ožujka 2013., utorak. *Depo DM-a posjetili su studenti ALU-a Tibor Gruić i Ivan Čustović, s prof. A. Božičević. Fotografirali su i snimili cjelokupan proces od zamatanje umjetnina i otpreme u radionicu ALU-a.

▣ 13. ožujka 2013., srijeda. *Ured je kontaktirala Europska akademija iz Banje Luke. Zamolili su mons. J. Kolarića da održi predavanje ujesen 2013. godine o Milanskom ediktu.

▣ 14. ožujka 2013., četvrtak. *S uredom je kontaktirala prof. Ana Božičević, s ALU-a. Zamolila je dopuštenje NDS-a za prijavu deset skulptura iz DM-a na natječaj Hrvatske elektroprivrede. HEP objavio je natječaj za donacije u projektu o očuvanju baštine.

▣ 15. ožujka 2013., petak. *NDS i Ured za kulturu Zagrebačke nadbiskupije na zamolbu ALU-a dali su suglasnost za prijavu na natječaj za donacije HEP-a za deset skulptura iz DM-a.

▣ 18. ožujka 2013., ponedjeljak. *Prof. Zvezdana Jembrih, s ALU-a, prosljedila je Uredu potvrdu o primitku dokumentacije, koju je HEP dostavio ALU-u.

TRAVANJ

▣ 15. travnja 2013., ponedjeljak. *Tajnik Ureda vratio se u Ured nakon mjesec dana bolovanja.

▣ 23. travnja 2013., utorak. *S uredom su kontaktirali Danijel Režek, dr. Vladimir Horvat i Branko Sometek. Čestitali su imendan predstojniku Ureda mons. J. Kolariću.

▣ 25. travnja 2013., četvrtak. *Ured je posjetio Hašim Bahtijari. Ostavio je za predstojnika Ureda tekst o Fredericku Lanieru, francuskom filozofu, sociologu i povjesničaru.

▣ 30. travnja 2013., utorak. *S uredom je kontaktirala liječnica Danja Čorić. Gđa. Čorić osvrnula se na blagoslov životinja koji je predvodio mons. J. Kolarić u parku Maksimir 27. travnja 2013. godine.

SVIBANJ

▣ 2. svibnja 2013., petak. *Nadbiskupijski pastoralni institut u Zagrebu dostavio je Uredu plakat za

tribinu *Hrvatski glagoljski natpisi iz 11. stoljeća istočno od Dubrovnika*.

▣ 6. svibnja 2013., ponedjeljak. *S uredom je kontaktirala Vilena Vrbanić, muzikologinja. Zamolila je fotografije određenih stranica iz *Misala Jurja de Topusko* (1495.) za izradu referata. Tajnik Ureda prosljedio je upit s. Lini, rizničarki zagrebačke katedrale.

▣ 13. svibnja 2013., ponedjeljak. *S uredom je kontaktirao Slobodan Lang. Dostavio je Uredu članak *Svi stvarajmo Europu dobra*.

▣ 15. svibnja 2013., srijeda. *Uredu je dostavila prof. Zvezdana Jembrih dopis u svezi sa studentskom praksom u prostorijama NDS-a. Ujedno je i najavila dolazak studenata Karla Vučkovića i Tibora Gruića u Ured radi istraživačkih radova povodom diplomskih radova.

▣ 16. svibnja 2013., četvrtak. *Prof. Zvezdana Jembrih obavijestila je Ured da HEP nije odabrao ALU na natječaju za donacije.

▣ 24. svibnja 2013., petak. *S uredom je kontaktirao Gregor Poljakovski, izvršni producent emisije *I to je Hrvatska*. 27. svibnja 2013. godine u prostorijama katedrale snimala bi se dokumentarna emisija o katedrali. Emisiju vodi i priprema Robert Knjaz. Sugovornici u emisiji bili bi preč. Josip Kuhtić, rektor katedrale, s. Lina, rizničarka katedrale i Tomica Plukavec, tajnik Ureda za kulturna dobra zagrebačke nadbiskupije.

▣ 27. svibnja 2013., ponedjeljak. *Tajnik Ureda sudjeluje u snimanju emisije *I to je Hrvatska*.

▣ 28. svibnja 2013., utorak. *S uredom je kontaktirala Žara Vlasta. Zamolila je tajnika za fotografiju portreta biskupa Jurja Haulika iz DM-a. S uredom je kontaktirao Franjo Talan. Dostavio je mons. J. Kolariću pozivnicu za komemoraciju žrtvama poratnih stradanja poubijanih početkom lipnja 1945. godine kod naselja Virje Otok, u Međimurju.

29. svibnja 2013., srijeda. *S uredom je kontaktirao Bojan Kocijan, glavni tajnik »Zrinske garde« Čakovec. Dostavio je Uredu obavijest o predavanju što ga je 30. travnja 2013. godine na svečanoj sjednici Skupštine Međimurske županije održala Nataša Štefanec. Predavanje je objavljeno u tjedniku *Međimurje*.

▣ 30. svibnja 2013., četvrtak. *Ogranak Matice hrvatske u Čakovcu dostavio je Uredu članak povjesničarke dr. sc. Nataše Štefanec iz tjednika *Međimurje: Kult Zrinskih – izgrađen je na trenutku neuspjeha i gubitništva*.

▣ 31. svibnja 2013., petak. *Ured je dostavio Robertu Knjazu tekst o pročelju katedrale za potrebe emisije *I to je Hrvatska*.

LIPANJ

▣ 3. lipnja 2013., ponedjeljak. *S uredom su kontaktirali studenti ALU-a K. Vučković i T. Gruić. Po-

sjetili bi Ured i depoe DM-a 7. lipnja 2013. godine poradi istraživanja građe za svoje diplomske radove.

▣ 4. lipnja 2013., utorak. *Iz Ureda je dostavljeno Ogranku Matice hrvatske u Čakovcu članak mons. J. Kolarića *Neutemeljen i uvredljiv napad na kult Zrinskih i Frankopana*.

▣ 5. lipnja 2013., srijeda. *Iz Ureda je dostavljeno Goranu Crnkoviću članak mons. J. Kolarića *Milanski edikt (313. godine) kao početak nastojanja novog doba*.

▣ 7. lipnja 2013., petak. *Ured su posjetili studenti ALU-a K. Vučković i T. Gruić povodom istraživanja građe za svoje diplomske radove. S uredom je kontaktirala Patricia Suša, s Arhitektonskog fakulteta u Zagrebu. Posjetila bi Ured i fotografirala bi zgradu Staklenik u dvorištu NDS-a povodom pisanja seminarskog rada na temu *Staklenik u Nadbiskupskom vrtu*.

▣ 10. lipnja 2013., ponedjeljak. *Tajnik Ureda u depou DM-a sudjeluje u studentskoj praksi sa studentima i profesorima ALU-a.

▣ 11. lipnja 2013., utorak. *Tajnik Ureda u depou DM-a sudjeluje u studentskoj praksi sa studentima i profesorima ALU-a.

▣ 12. lipnja 2013., srijeda. *Tajnik Ureda u depou DM-a sudjeluje u studentskoj praksi sa studentima i profesorima ALU-a.

Ured je posjetio Jerko Ban, iz Bedekovčine. Za predstojnika Ureda dostavio je podatke o projektu *Dokumentarni film o Milanskom ediktu*.

▣ 13. lipnja 2013., četvrtak. *Tajnik Ureda u depou DM-a sudjeluje u studentskoj praksi sa studentima i profesorima ALU-a. Ured je posjetila studentica Patricia Suša. Za potrebe seminarskog rada na Arhitektonskom fakultetu fotografirala je Staklenik.

▣ 14. lipnja 2013., petak. *Tajnik Ureda u depou DM-a sudjeluje u studentskoj praksi sa studentima i profesorima ALU-a. Ministarstvo kulture dostavilo je Uredu poziv na svečani prijam povodom završetka Festivala Hrvatske u Francuskoj, koji će se održati u Muzeju za umjetnost i obrt u četvrtak 20. lipnja 2013.

▣ 15. lipnja 2013., subota. *Završetak studentske prakse studenata ALU-a za 2013. godinu, u prostorijama Dijecezanskog muzeja.

▣ 18. lipnja 2013., utorak. *»Zaštita« Zagreb obavijestila je Ured o nestanku električne energije u depou DM-a. Tajnik Ureda o nastalom problemu obavijestio je moderatora NDS-a mons. Nedjeljka Pintarića.

▣ 19. lipnja 2013., srijeda. *Tajnik Ureda uočava u depou DM-a da je »Elektra« Zagreb isključila struju u depou.

▣ 20. lipnja 2013., četvrtak. *S uredom je kontaktirao arheolog Krešimir Raguž, iz Ministarstva kulture, s molbom da Zagrebačka nadbiskupija otkupi privatno zemljište u mjestu Bukevje, pokraj Zvečaja, na području Župe Presvetog Trojstva u Barilovičkom Cerovcu. Tajnik

Ureda zamolio je g. Raguža da molbu pošalje i poštom NDS-u.

▣ 21. lipnja 2013., petak. *Tiskovni Ured Zagrebačke nadbiskupije uputio je poziv djelatnicima Ureda na predstavljanje nove mrežne stranice Zagrebačke nadbiskupije. Predstavljanje mrežne stranice održat će se 24. lipnja 2013. godine u dvorani pastoralnih ureda, Branjugova 1.

S uredom je kontaktirala Antonia Horvatin Roth, novinarka religijskog programa Hrvatskog radija. Zamolila je da tko iz Ureda sudjeluje 24. lipnja 2013. u emisiji *Susret u dijalogu*.

▣ 24. lipnja 2013., ponedjeljak. *Tajnik Ureda prisustvovao je na predstavljanju nove mrežne stranice Zagrebačke nadbiskupije u dvorani pastoralnih ureda. Istog dana gostovao je i na Prvom programu Hrvatskog radija u emisiji *Susret u dijalogu*.

▣ 26. lipnja 2013., srijeda. *Iz Ureda dostavljene su Vileni Vrbančić tražene digitalne fotografije stranica iz *Misala Jurja de Topusko*.

▣ 28. lipnja 2013., petak. *Ured je posjetio Ante Matić. Zamolio je predstojnika Ureda za potporu projektu osnutka Muzeja hrvatskih narodnih vladara, knezova i kraljeva.

S R P A N J

▣ 9. srpnja 2013., utorak. *Ured je dostavio g. Majzeku članak mons. J. Kolarića *Priločke crkve*.

▣ 15. srpnja 2013., ponedjeljak.

*Tajnik Ureda na godišnjem odmoru od 15. do 26. srpnja 2013. godine.

▣ 29. srpnja 2013., ponedjeljak.

*Novinarka lista *24 sata* Željka Krmpotić dostavila je Uredu tekstone o papi Franji i o Etnografskoj zbirci dr. Jurja Kolarića što će ih *24 sata* objaviti u mjesecu kolovozu.

KOLOVOZ

▣ 7. kolovoza 2013., srijeda. *S

uredom je kontaktirao Tomislav Pajtlar, viši stručni suradnik za protokol Upravnog odjela za poslove župana Varaždinske županije. Zamolio je Ured za digitalnu fotografiju pokaznice koju je Ivaniš Korvin 1495. poklonio samostanu u Lepoglavi, a koja se danas čuva u Riznici zagrebačke katedrale. Tajnik Ureda upit je proslijedio s. Lini, rizničarki zagrebačke katedrale.

▣ 8. kolovoza 2013., četvrtak. *S.

Lina dostavila je Uredu referat o glazbenim instrumentima u zagrebačkim srednjovjekovnim glazbenim kodeksima na hrvatskom jeziku što ga je pripremila Vilena Vrbanić.

▣ 16. kolovoza 2013., petak. *Tajnik

Ureda s dr. sc. Marijom Buzov odlazi u Zagorska Sela.

▣ 27. kolovoza 2013., utorak.

*Ured je dostavio fotografiju u digitalnom obliku biskupa Ivana Kralja iz DM-a Leksikografskom zavodu »Miroslav Krleža«.

▣ 28. kolovoza 2013., srijeda. *Ma-

rio Braun, iz HRZ-a, na zamolbu

tajnika Ureda dostavio je Uredu nacrt ugovora o međusobnim pravima i obvezama proisteklim iz *Ugovora o korištenju sredstava Ministarstva kulture*. Tajnik Ureda ugovor je dostavio kancelaru NDS-a mons. Stjepanu Večkoviću. Istog dana tajnik Ureda prati relikvijar sv. Stjepana iz Riznice zagrebačke katedrale na izložbu *Stjepan, sveti kralj* u Dijecezanski muzej u Székesfehérváru, Mađarska.

▣ 30. kolovoza 2013., petak. *Na

zamolbu moderatora NDS-a mons. Nedjeljka Pintarića tajnik Ureda dostavio mu je svoj životopis.

RUJAN

▣ 2. rujna 2013., ponedjeljak.

*Tajnik Ureda sudjeluje na studentskom putovanju u Dubrovnik i Boku kotorsku od 2. do 10. rujna 2013. godine.

▣ 9. rujna 2013., petak. *Josip Ca-

njar dostavio je Uredu četiri primjerka knjige *Bosiljevo kroz vrijeme i prostor*, na temelju zamolbe fotografiranja kipa sv. Vida koji se nalazi u DM-u.

▣ 12. rujna 2013., četvrtak. *Mi-

rela Rončević, voditeljica referade poslijediplomskog studija na Katoličkom bogoslovnom fakultetu dostavila je Uredu prijedlog održavanja predavanja za akademsku godinu 2013./2014. Predavanja bi održavao i mons. J. Kolarić.

▣ 19. rujna 2013., četvrtak. *Josip

Sobol dostavio je Uredu za mons.

J. Kolarića članak *Naš put, moj put*. 20. rujna 2013., petak. *Sukladno telefonskom razgovoru, Kristina Vlašiček Novoselec, iz Ministarstva kulture, dostavila je dopis Uredu vezano za korištenje sredstava Ministarstva kulture i brisanje odredbi ugovora koje se odnose na zakonsko založno pravo. Tajnik Ureda dopis je proslijedio kancelaru NDS-a.

▣ 23. rujna 2013., ponedjeljak. *Juraj Lokmer dostavio je Uredu mišljenje o problemima statusa i uređenja knjižnica u vlasništvu Katoličke Crkve.

▣ 24. rujna 2013., utorak. *Ured je kontaktirao novinar Hine Slaven Đurđević. Povodom proglašenja novog hrvatskog blaženika Miroslava Bulešića, Đurđević bi napravio intervju s predstojnikom Ureda. Tajnik Ureda dostavio je kontaktne podatke mons. J. Kolarića.

▣ 25. rujna 2013., srijeda. *Ured je dostavio M. Rončević, voditeljici referade za poslijediplomski studij na Katoličkom bogoslovnom fakultetu, potvrdu mons. J. Kolarića za termine predavanja.

▣ 26. rujna 2013., četvrtak. *M. Rončević dostavila je Uredu za mons. J. Kolarića konačan popis svih predavača i termina predavanja na poslijediplomskom studiju u akademskoj godini 2013./2014.

LISTOPAD

▣ 4. listopada 2013., petak. *Ured je posudio, uz revers, raspelo *Ranjeni Isus iz Novog Farkašića* Vojnom

ordinarijatu. Raspelo će se koristiti na 21. vojno-redarstvenom hodočašću u Mariju Bistricu, 6. listopada 2013. godine.

▣ 7. listopada 2013., ponedjeljak. *Ured je kontaktirao Tomislav Goršić, iz tvrtke »I. T. G.«, koja je izvršila digitalizaciju inventarnih knjiga DM a. T. Goršić je Uredu dostavio izvještaj o izvršenu programu.

▣ 10. listopada 2013., četvrtak. *Tajnik Ureda dostavio je »Glasu Koncila« tražene fotografije za novi broj *Godišnjaka CKD 9* (2010.)

▣ 14. listopada 2013., ponedjeljak. *Mons. Ivan Hren, upravitelj vile Šalda u Selcu, obavijestio je Ured da je dopremio slike DM-a koje su 1966. bile posuđene vili.

▣ 15. listopada 2013., utorak. *Ured je obavijestila Irena Puljić, iz »Glasa Koncila«, da je *Godišnjak CKD 9* (2010.) lektoriran i uređen te da bi ovih dana trebao ići u grafičko oblikovanje.

▣ 16. listopada 2013., srijeda. *Djelatnici »Elektre« obavještavaju Ured da će 17. listopada 2013. godine između 15 i 16 h uključiti struju u depou DM-a.

▣ 17. listopada 2013., četvrtak. *Djelatnici »Elektre« obavještavaju Ured da nisu danas u mogućnosti doći u depo.

▣ 18. listopada 2013., petak. *Djelatnik »Elektre« u depou DM-a uključuje struju.

▣ 22. listopada 2013., utorak. *Mons. Ivan Hren, upravitelj vile Šalda, predao je umjetnine koje su

bile u vili od 1966. U primopredaji su sudjelovali: moderator NDS-a mons. Nedjeljko Pintarić i tajnik Ureda Tomica Plukavec. Predano je 16 slika. Prema ugovoru o posudbi od 22. lipnja 1966. godine između DM-a i NDS-a, za odmaralište u Selcu posuđeno je 20 slika (19 iz DM-a). DM potražuje još tri slike iz vile Šalda u Selcu: *Mihael arkandeo* (DM 563); *Sv. Jelena Križarica* (DM 642) i »*Sv. Stjepan kralj* (DM 1945).

▣ 25. listopada 2013., petak. *Ured dostavlja moderatoru NDS-a izvještaj Ureda o primopredaji umjetnina DM-a koje su bile smještene u vili Šalda u Selcu. U izvještaju tajnik Ureda predlaže da se izvrši inventura umjetnina DM-a.

▣ 28. listopada 2013., srijeda. *Ured zagrebačkog nadbiskupa zamolio je Ured za kulturna dobra fotografije o božićnim motivima za čestitke. Ured je prosljedio upit s. Lini, rizničarki katedrale.

▣ 29. listopada 2013., srijeda. *Ured je dostavio tražene fotografije Uredu zagrebačkog nadbiskupa.

▣ 31. listopada 2013., četvrtak. *Uredu je Ivan Bošnjak dostavio za predstojnika Ureda izvješće u svezi s izdavanjem knjige *Natale solum svetog Jeronima*.

STUDENI

▣ 4. studenoga 2013., ponedjeljak. *S uredom je kontaktirala Milka Gorup, referent za opće poslove i poslove samouprave Grada Pregrade. Zamolila je predstojnika Ureda

da posjeti Pregradu i s gradonačelnikom održi sastanak o rješavanju imovinskih pitanja oko zidina Kostel grada.

▣ 8. studenoga 2013., petak. *Ured je obavijestio Milku Gorup da u utorak 12. studenoga 2013. godine predstojnik Ureda mons. J. Kolarić, ekonom Zagrebačke nadbiskupije preč. Marijan Ožegović i tajnik Ureda Tomica Plukavec u 13 sati mogu prisustvovati sastanku s gradonačelnikom Pregrade.

▣ 11. studenoga 2013., ponedjeljak. *Ured je zamolio Patriciju Sušu da dostavi Uredu seminarski rad o Stakleniku, koji je fotografirala 13. lipnja 2013. godine.

▣ 12. studenoga 2013., utorak. *Predstojnik Ureda mons. J. Kolarić, ekonom Zagrebačke nadbiskupije preč. Marijan Ožegović i tajnik Ureda Tomica Plukavec sudjeluju na sastanku u Pregradi s gradonačelnikom Markom Vešligajem, Milkom Gorup, referentom za opće poslove i poslove samouprave i Erikom Stančić-Vidrić, predstavnicom Kostolske pištrole – Keglevičeve straže.

▣ 14. studenoga 2013., četvrtak. *Tajnik »Zrinske garde« Čakovec, Bojan Kocijan dostavio je Uredu tekst Dinka Čature za Zbornik radova Hrvatskog vojnog učilišta »Petar Zrinski«.

▣ 15. studenoga 2013., petak. *Ured dostavlja Tajništvu NDS-a slike iz fundusa DM-a: *Sv. Petar i Pavao* (DM 1349), *Presveto Srce Isusovo* (DM b. b.) i *Sveta Obitelj* (DM 913) za uljepšavanje radnog prostora.

▣ 18. studenoga 2013., ponedjeljak. *S uredom su kontaktirali studenti ALU-a; u utorak 19. studenoga 2013. godine posjetili bi depo DM-a.

▣ 19. studenoga 2013., utorak. *Studenti Martina Lochert, Valentina Bakša i Dijana Fadijević posjetili su depo DM-a.

▣ 20. studenoga 2013., srijeda. *S uredom je kontaktirala Andreja Sečan, s Hrvatskog vojnog učilišta »Petar Zrinski«. Dostavila je predstojniku Ureda rukopise na uvid za zbornik o Katarini Zrinski.

Milka Gorup dostavila je Uredu zapisnik sastanka održanog u Pregradi 12. studenoga 2013. godine.

▣ 21. studenoga 2013., četvrtak. *Ured je dostavio ekonomu Zagrebačke nadbiskupije preč. Marijanu Ožegoviću zapisnik sastanka održana u Pregradi 12. studenoga 2013. godine.

Voditelj Dijecezanskog muzeja iz Székesfehérvára, Mađarska, András Smohay obavijestio je Ured o završetku izložbe *Stjepan, sveti kralj*.

▣ 22. studenoga 2013., petak. *Zvezdana Jembrih s ALU a dostavila je Uredu kopiju Ugovora Ministarstva kulture i ALU-a za skulpture iz Očure, Župa Lobar.

▣ 25. studenoga 2013., ponedjeljak. *Ured je dostavio Andreji Sečan, s Hrvatskog vojnog učilišta »Petar Zrinski«, tekst mons. J. Kolarića *Uloga i značenje glasovitih žena iz obitelji Zrinski i Frankopan*.

Patricia Suša dostavila je Uredu ko-

piju svog seminarskog rada *Nadbiskupska oranžerija* (Staklenik).

▣ 28. studenoga 2013., četvrtak. *S uredom je kontaktirao Vedran Mijatović. Ponudio je Uredu na otkup internetsku domenu »zagrebačkakatedrala.com«. Ured je ponudu proslijedio na stručna tijela NDS-a.

PROSINAC

▣ 3. prosinca 2013., utorak. *Ured je obavijestio V. Mijatovića da su njegovu ponudu o otkupu domene razmotrila stručna tijela NDS-a te da Ured nije zainteresiran za otkup navedene domene.

▣ 5. prosinca 2013., četvrtak. *Ured je posjetila prof. Z. Jembrih sa studentima ALU-a. Tom prigodom vratili su u depo DM-a s konzervatorsko-restauratorskih radova skulpture *Vaza s cvijećem* (DM 1143), *Arkandeo Mihael* (DM 160) i *Oltarni stup* (DM 781).

▣ 6. prosinca 2013., petak. *Ured je dostavio mons. Jurju Jerneiću, upravitelju Svećeničkog doma sv. Josipa opis umjetnine *Arkandeo Mihael* (iz župne crkve u Kalju).

Ured je dostavio Vanji Brdar-Mustapić tražene dimenzije ormara, stola i stolice koje je za Nadbiskupski dvor izradio Herman Bollé. Tražene podatke V. Brdar-Mustapić koristit će u svojoj disertaciji *Namještaj iz doba historiociзма*.

▣ 11. prosinca 2013., srijeda. *Preč. dr. sc. Stjepan Razum, voditelj Nadbiskupijskog arhiva u Zagrebu,

dostavio je Uredu odgovore na upit novinarkе Romine Peritz, *Jutarnji list*, o oporuci mons. Đure Kokše.

▣ 12. prosinca 2013., četvrtak. *Iz Székesfehérvára, Mađarska, tajnik Uredа vratio je u Riznicu zagrebačke katedrale relikvijar *Sv. Stjepan*.

▣ 16. prosinca 2013., ponedjeljak. *Ured je dostavio opaske i bilješke za zbornik o Katarini Zrinskoj tajniku »Zrinske garde« Čakovec, Bojanu Kocijanu.

▣ 17. prosinca 2013., utorak. *Romina Peritz, novinarka *Jutarnjeg lista*, dostavila je Uredu pitanja za

predstojnika Uredа o Metropolitanској galeriji dr. Đure Kokše.

▣ 19. prosinca 2013., srijeda. *Ured je dostavio Romini Peritz odgovore na pitanja vezana uz Metropolitanској galeriju dr. Đuro Kokše. Tom prigodom tajnik Uredа zamolio je R. Peritz da Uredu obvezno dostavi, prije objavljivanja, na autorizaciju tekst članka s naslovom.

▣ 30. prosinca 2013., ponedjeljak. *Ured je dostavio moderatoru NDS-a popis umjetnina Požeške biskupije na pohrani u DM-u dosada pronađenih u depoima.

KRONOLOGIJA UREDA ZA KULTURNA DOBRA U 2014. GODINI.

SIJEČANJ

▣ 7. siječnja 2014., utorak. *S uredom je kontaktirao Domagoj Rogina, student geografije na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu u Zagrebu. Za svoj seminarski rad zamolio je Ured informacije i podatke o dolasku turista u katedralu i na koji način se katedrala prezentira u turističkoj ponudi Zagreba. Tajnik Uredа upit je prosljedio s. Lini, rizničarki katedrale.

▣ 10. siječnja 2014., petak. *Ured je dostavio studentu Domagoju Rogini tražene podatke za seminarski rad.

▣ 13. siječnja 2014., ponedjeljak. *S uredom je kontaktirao fra Zdravko Lazić. Dostavio je predstojniku Ure-

da poziv na proslavu 90 godina života fra Bonaventura Dude. Mons. J. Kolarić je zahvalio na pozivu i ispričao se što ne može prisustvovati zbog ranije preuzetih obaveza.

▣ 15. siječnja 2014., srijeda. *S uredom su kontaktirali Viktor Vrešnik (glavni urednik) i Boris Vlašić (urednik komentara) iz »EPH medije«. Predstojniku Uredа mons. J. Kolariću ponudili su pisanje rubrike u dnevnim novinama *Jutarnji list*.

▣ 17. siječnja 2014., petak. *S uredom je kontaktirala Vlatka Plazzeriano, iz »Glasа Koncila«. Dostavila je Uredu novi broj *Godišnjaka CKD* u pdf verziji, u koje su unijete nove fotografije i dodatni tekstovi.

Moderator NDS-a mons. Nedjeljko Pintarić obavijestio je Ured o posjeti studenata Filozofskog fakulteta u Zagrebu Nadbiskupskom dvoru. Studente vodi dr. sc. Dragan Damjanović.

▣ 20. siječnja 2014., ponedjeljak. *S uredom je kontaktirala Renata Barbaroša Spleit, iz Hrvatske pošte. Zamolila je predstojnika Ureda da povodom kanonizacije bl. Ivana XXIII. i Ivana Pavla II. napiše članak o njima. Povodom kanonizacije Hrvatska pošta izdat će prigodne marke.

▣ 22. siječnja 2014., srijeda. *S uredom je kontaktirao Srđan Pace. Ponudio je Uredu na otkup *Bibliju* iz 1744. godine.

▣ 23. siječnja 2014., četvrtak. *S uredom je kontaktirala Mirjana Hrga, s televizijske postaje *Al Jazeera*. Dostavila je za predstojnika Ureda okvirne teze za razgovor u emisiji *Kontekst*. Emisija će se emitirati u petak 24. siječnja 2014. godine.

▣ 29. siječnja 2014., srijeda. *Tajnik Ureda proveo je kroz Nadbiskupski dvor dr. sc. D. Damjanovića i 20 studenata Filozofskog fakulteta u Zagrebu.

Ured je obavijestio S. Pacea da Zagrebačka nadbiskupija posjeduje primjerak *Biblije* iz 1744. godine te da nije zainteresirana za njezin otkup.

▣ 30. siječnja 2014., četvrtak. *Ured je dostavio Renati Barbaroši Spleit, iz Hrvatske pošte, članak

mons. J. Kolarića povodom predstojeće kanonizacije papa Ivana XXIII. i Ivana Pavla II.

VELJAČA

▣ 4. veljače 2014., utorak. *Ured je kontaktirao Josip Degl'IVellio. Upoznao je predstojnika Ureda s dokumentarnim filmom *Stahuljak – jedna obitelj*, koji će biti prikazan u srijedu 5. veljače 2014. godine na HTV-u 1 s početkom u 20 sati.

▣ 10. veljače 2014., ponedjeljak. *S uredom je kontaktirala dr. sc. Claudia Gerkan, Rim. C. Gerkan piše doktorsku disertaciju *Slike svetaca u vremenu protureformacije u Italiji*. U disertaciji bi koristila i fotografiju medaljona iz Riznice zagrebačke katedrale. Ured je upit prosljedio s. Lini.

S uredom je kontaktirala Tiha-na Ropar, viša stručna savjetnica – konzervatorica iz Ministarstvu kulture. T. Ropar zatražila je suglasnost i dopuštenje na temelju kojeg bi pristupila popisivanju, valorizaciji i zaštiti sitnih artefakata na području Velikogoričko-odranskog dekanata.

▣ 11. veljače 2014., utorak. *Tajnik »Zrinske garde« Čakovec Bojan Kocijan, dostavio je Uredu pozivnicu za promociju zbornika radova sa znanstvenog skupa *Uloga i značenje glasovitih žena iz obitelji Zrinskih i Frankopana*, koja će se održati 13. veljače 2014. godine u Časničkom

domu Hrvatskog vojnog učilišta »Petar Zrinski«.

▣ 17. veljače 2014., ponedjeljak.

*Ured je dostavio Nadbiskupijskom arhivu u Zagrebu upit o kaležu iz Riznice zagrebačke katedrale koji je Prvostolni kaptol zagrebački 12. travnja 1930. godine darovao Družbi »Braća hrvatskog zmaja« za kapeļu u Ozlju.

▣ 18. veljače 2014., utorak. *Renata Barbaroša Spleit, iz Hrvatske pošte, dostavila je Uredu za predstojnika Ureda autorski ugovor za članak o papi Ivanu XXIII. i Ivanu Pavlu II.

▣ 19. veljače 2014., srijeda. *S uredom je kontaktirala prof. Zvezdana Jembrih, s ALU-a, i Nela Tarbuk, muzejska savjetnica iz Muzeja za umjetnost i obrt (MUO). Zamolili su posjet Nadbiskupskom dvoru 24. veljače 2014. godine. Tom prigodom provjerili bi stanje kipova kipara Johannes Komersteina (XVII. st.), koje bi posudili za izložbu koja će se održati u Muzeju za umjetnost i obrt krajem 2015. godine.

▣ 20. veljače 2014., četvrtak. *Ured je dostavio Renati Barbaroši Spleit, iz Hrvatske pošte, potpisani Ugovor od predstojnika Ureda za članak o papi Ivanu XXIII. i Ivanu Pavlu II.

▣ 24. veljače 2014., ponedjeljak.

*Ured je posjetila prof. Zvezdana Jembrih, s ALU-a i Nela Tarbuk, iz MUO-a. Tom prigodom posjetile su i Nadbiskupski dvor. S uredom je kontaktirao Fakultet

strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu, koji provodi projekt *Additive Technologies for the SMEs – AdTec SME*, odnosno *Aditivne tehnologije za mala i srednje velika poduzeća – MSP*, s ciljem upoznavanja zainteresiranih tvrtki koje se bave razvojem i proizvodnjom proizvoda od polimera, keramike i metala. Pozvali su djelatnike Ureda na jednodnevnu besplatnu radionicu *Aditivna proizvodnja tvorevina (3D tiskanje proizvoda)*. U sklopu projekta će se za 40 odabranih malih i srednje velikih tvrtki osigurati besplatna izrada jednog prototipa proizvoda (kipa) ili alata.

▣ 26. veljače 2014., srijeda. *Tajnik Ureda Tomica Plukavec, sudjeluje na radionici *Aditivne tehnologije (3D tiskanje proizvoda)* na Fakultetu strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu.

▣ 27. veljače 2014., četvrtak. *S uredom je kontaktirala Marija Vuk, profesorica geografije. Predstavila je predstojniku Ureda primjerak *Goricanec Matijasa*, iz 1912. godine.

Ured su posjetili dr. Martina Frank, profesorica na Odsjeku za filozofiju i kulturna dobra u Veneciji i dr. Sergio Marinelli, prof. na Sveučilištu u Veneciji i Padovi, dr. Sanje Cvetnić, prof. na Odsjeku za povijest umjetnosti na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Razgledali su Riznicu zagrebačke katedrale i tapiserije u dvorani na 2. katu četvrtaste kule Nadbiskupskog dvora. Svoje

dojmove su izrazili pred stručnjacima, jer su održali predavanja na Filozofskom fakultetu u Zagrebu.

O Ž U J A K

▣ 11. ožujka 2014., utorak. *S uredom je kontaktirala dr. sc. Stela Cvetnić Radić, dipl. pov. umj. i etnolog, stručna savjetnica u Gradskom zavodu za zaštitu spomenika kulture i prirode Grada Zagreba, Odjel za pokretna i nematerijalna kulturna dobra. Prema telefonskom razgovoru, dostavila je Uredu skenirano rješenje o registraciji za crkvu u Čučerju.

▣ 17. ožujka 2014., petak. *S uredom je kontaktirala Tanja Poppec, urednica vjerskog programa na Hrvatskom katoličkom radiju. Dostavila je predstojniku Ureda okvirne teme za razgovor na HKR-u povodom kanonizacije papa Ivana XXIII. i Ivana Pavla II.

▣ 25. ožujka 2014., utorak. *Ured je dostavio Maji Kralj članak mons. J. Kolarića za časopis *Pikač*.

▣ 26. ožujka 2014., srijeda. *Ured je Fakultetu strojarstava i brodogradnje dostavio pismo namjere za sudjelovanje u 40 pilotskih projekata povodom 3D tiskanja. Iz DM-a bi se u 3D tisku izradio jedan kip.

▣ 27. ožujka 2014., četvrtak. *S uredom je kontaktirala Svjetlana Čolak, iz Hrvatske narodne banke, Direkcije za izdavačku djelatnost. Povodom obilježavanja dvadesete godišnjice

uvođenja kune, 30. svibnja 2014., Hrvatska narodna banka priprema multimedijски DVD s dokumentarnim filmom o kunama i hrvatskim dinarima. HNB bi tom prigodom fotografirala portrete Petra Zrinskog i Frana Krste Frankapana.

▣ 31. ožujka 2014., ponedjeljak. *S uredom je kontaktirao Ivan Naj. Obavijestio je predstojnika Ureda da je na internetu postavljena prva knjiga u 21. stoljeću dostupna u cijelosti glagoljicom. To je knjiga Augusta Šenoa *Čuvaj se senjske ruke*.

T R A V A N J

▣ 1. travnja 2014., utorak. *S uredom je kontaktirala Ivana Babić, prof. iz Brezovice. Zanimala se o sudbini dvorca Brezovica. Tajnik Ureda je upit prosljedio preč. Marijanu Ožegoviću, ekonomu Zagrebačke nadbiskupije.

S uredom je kontaktirala Tihana Ropar, viša stručna savjetnica – konzervatorica iz Ministarstva kulture. T. Ropar zahvalila je na dopuštenju na temelju kojeg je popisala i zaštitila sitne artefakte na području Velikogoričko-odranskog dekanata.

▣ 7. travnja 2014., ponedjeljak. *S uredom je kontaktirao Zlatko Bacinger. Obavijestio je Ured da je iz tiska izašla njegova knjiga *Moje drago serce*. Z. Bacinger je za potrebe knjige u Riznici katedrale 17. listopada 2012. godine fotografirao oproštajno pismo Petra Zrinskoga

svojoj supruzi Katarini Zrinskoj.

▣ 10. travnja 2014., četvrtak. *S uredom je kontaktirala Mirela Mrak, iz Državnog arhiva Pazin. Zamolila je predstojnika Ureda da do 30. svibnja 2014. godine pošalje kratak životopis i tekst predavanja *Milanski edikt (313. godine) – početak novog doba između Crkve i države*, održana 20. veljače. 2013. u Državnom arhivu u Pazinu. Državni arhiv u Pazinu započeo je s prikupljanjem tekstova radi njihove objave u trećem svesku zbornika javnih predavanja, koji čitateljskoj publici planiraju predstaviti u proljeće 2015. godine.

▣ 11. travnja 2014., petak. *S uredom je kontaktirala Renata Barbaroša Spleit, iz Hrvatske pošte. Obavijestila je Ured da se na internetu može vidjeti najava maraka povodom kanonizacije papa Ivana XXIII. i Ivana Pavla II.

▣ 23. travnja 2014., srijeda. *S uredom je kontaktirala Nela Tarbuk, muzejska savjetnica u MUO-u, u svezi s preuzimanjem tri kipa za potrebe restauriranja majstora Johanna Komersteinera (dva đakona i *Sv. Juraj*). N. Tarbuk preuzela bi kipove 9. svibnja 2014. godine.

▣ 28. travnja 2014., ponedjeljak. *S uredom je kontaktirao Danijel Režek, počasni predsjednik ZD-a »Međimurje« u Zagrebu. Dostavio je za predstojnika Ureda korespondenciju s Uredom Predsjednika RH za pokroviteljstvo Majčina dana u Velikoj Erpenji 10. svibnja 2015.

godine.

SVIBANJ

▣ 2. svibnja 2014., petak. *Tiskovni Ured dostavio je Uredu poziv na sastanak Odbora za medije pri Tiskovnom uredu Zagrebačke nadbiskupije, koji će se održati u četvrtak 8. svibnja 2014. godine u maloj dvorani u prizemlju zgrade pastoralnih ureda u Branjugovoj ulici.

▣ 5. svibnja 2014., ponedjeljak. *S uredom je kontaktirala Ana Gajski, iz časopisa *Zaštita*. Dostavila je Uredu poziv na sudjelovanje na međunarodnoj konferenciji o sigurnosti kulturne baštine *SIGArt 2014*. Konferencija *SIGArt 2014*. održat će se u Muzeju suvremene umjetnosti u Zagrebu 26. i 27. svibnja 2014. godine.

▣ 6. svibnja 2014., utorak. *S uredom je kontaktirao Vedran Čunčić, s Fakulteta strojarstva i brodogradnje u Zagrebu. Obavijestio je Ured da je kip iz DM-a načelno odabran za sudjelovanje u 40 pilotskih projekata u sklopu projekta *Aktivne tehnologije za mala i srednje velika poduzeća – AdTec SME*.

▣ 7. svibnja 2014., srijeda. *S uredom je kontaktirao Bože Čović. Dostavio je predstojniku Ureda promemoriju sa sastanka uredničkog vijeća *Zagrebačkoga leksikona* koji se održao 27. ožujka 2014. godine.

▣ 8. svibnja 2014., četvrtak. *Tajnik Ureda sudjelovao je na sastanku

Odbora za medije pri Tiskovnom uredu Zagrebačke nadbiskupije.

▣ 9. svibnja 2014., petak. *Ured je posjetila Nela Tarbuk, muzejska savjetnica u MUO-u. Preuzela je u Nadbiskupskom dvoru tri kipa za potrebe restauriranja majstora Johannes Komersteinera.

▣ 12. svibnja 2014., ponedjeljak. *Ured je obavijestio Anu Gajski iz časopisa *Zaštita* da će tajnik Ureda sudjelovati na međunarodnoj konferenciji o sigurnosti kulturne baštine *SIGArt* 2014.

▣ 17. svibnja 2014., subota. *Ured su posjetili akademik Radoslav Tomić i Višnja Bralić, pomoćnica ravnatelja HRZ-a u Zagrebu, u pratnji dr. Sanje Cvetnić i s. Line Plukavec, rizničarke u Riznici zagrebačke katedrale. Tom prigodom ponovno su razgledali tapiserije u dvorani na 2. katu četvrtaste kule Nadbiskupskog dvora.

▣ 26. svibnja 2014., ponedjeljak. *Tajnik Ureda sudjeluje na međunarodnoj konferenciji o sigurnosti kulturne baštine *SIGArt* 2014.

▣ 27. svibnja 2014., utorak. *Tajnik Ureda sudjeluje na međunarodnoj konferenciji o sigurnosti kulturne baštine *SIGArt* 2014.

▣ 29. svibnja 2014., četvrtak. *Ana Gajski zahvalila je Uredu na sudjelovanju na konferenciji *SIGArt* 2014.

LIPANJ

▣ 2. lipnja 2014., ponedjeljak. *Tajnik Ureda u depou DM-a sudjeluje u studentskoj praksi sa studentima i profesorima ALU-a.

▣ 3. lipnja 2014., utorak. *Tajnik Ureda u depou DM-a sudjeluje u studentskoj praksi sa studentima i profesorima ALU-a.

Ured dostavlja Tiskovnomu Uredu Zagrebačke nadbiskupije članak o studentskoj praksi u prostorijama DM-a.

Ured je posjetila dr. sc. Marija Buzov. Darovala je Uredu svoju novu knjigu: *Antički i ranokršćanski mozaici s natpisom u Hrvatskoj*.

▣ 4. lipnja 2014., srijeda. *Tajnik Ureda u depou DM-a sudjeluje u studentskoj praksi sa studentima i profesorima ALU-a.

▣ 5. lipnja 2014., četvrtak. *Tajnik Ureda u depou DM-a sudjeluje u studentskoj praksi sa studentima i profesorima ALU-a.

▣ 6. lipnja 2014., petak. *S uredom je kontaktirao arhitekt Toni Pađen. Dostavio je predstojniku Ureda zapisnik sa sastanka o uređenju spomen obilježja Šimi i Anti Starčeviću i Franu Kurelcu u Gospiću. Sastanak je održan 13. svibnja 2014. godine.

▣ 7. lipnja 2014., subota. *Završetak studentske prakse studenata ALU-a za 2014. godinu u prostorijama Dijecezanskog muzeja.

▣ 12. lipnja 2014., četvrtak. *Ured je posjetio Luka Novak, student ALU-a. L. Novak piše seminarski rad o misnom ruhu iz DM-a.

▣ 13. lipnja 2014., utorak. *S uredom je kontaktirao vlč. Zlatko Matić, tajnik banjolučkog biskupa. Zamolio je savjetodavnu pomoć predstojnika Ureda oko uređenja župne crkve Sv. križa u Bosanskoj (Kozarskoj) Dubici.

▣ 17. lipnja 2014., utorak. *S uredom je kontaktirao vlč. Matija Vonić. Dostavio je za predstojnika Ureda građu za brošuru *Crkve grada Preloga i prigradskih naselja*.

▣ 18. lipnja 2014., srijeda. *S uredom je kontaktirao Jadranko Validžić, hrvatski dragovoljac Domovinskog rata i hrvatski ratni vojnik invalid. J. Validžić bavi se duborezom, čija je tematika isključivo hrvatska povijesna baština. Tom prigodom dostavio je Uredu fotografije nekoliko svojih radova.

▣ 19. lipnja 2014., ponedjeljak. *Ured je dostavio članak mons. Jurja Kolarića *Vjerski, crkveni i društveni život u Međimurju za vrijeme Nikole Zrinskog VII.* dr. Petru Feletaru za časopis *Meridijani*.

▣ 20. lipnja 2014., petak. *S uredom je kontaktirao vlč. Darko Banfić, Župa Rude.

Zlatko Knežević s Nova TV-a moli župnika da se dopusti snimanje nekih scena nove serije *Kud puklo da puklo* u crkvi Duha Svetoga u

Noršić Selu. Tajnik Ureda prosljedio je obavijest kancelaru NDS-a mons. Stjepanu Večkoviću.

S R P A N J

▣ 3. srpnja 2014., četvrtak. *S uredom je kontaktirala Nela Tarbuk, muzejska savjetnica u MUO-u, u svezi s preuzimanjem 15. srpnja 2014. godine dva kipa za potrebe restauriranja majstora Johannesa Komersteinera (*Sv. Stjepan i Sv. Ladislav*).

▣ 4. srpnja 2014., petak. *S uredom je kontaktirao Ivor Zidarić, iz Udruge »Val kulture«. Zamolio je Ured za partnerstvo i pokroviteljstvo u organizaciji izložbe slikara Ive Šebalja.

▣ 8. srpnja 2014., utorak. *S uredom je kontaktirala Tamara Ukrajinčik, izv. prof., viši konzervator – restaurator za štafelajne slike i polikromiranu drvenu skulpturu Odsjeka za konzerviranje i restauriranje umjetnina ALU-a. Narednih dana vratila bi s restauratorsko-konzervatorskih radova sliku *Poklon sv. Tri kralja*, nepoznati autor, ulje na drvu, 94 × 72 cm, inv. br. DM 1719.

▣ 10. srpnja 2014., četvrtak. *Ured je dostavio priopćenje za javnost mons. J. Kolarića s međunarodnog znanstvenog skupa 350. *obljetnica smrti Nikole Zrinskog VII. i pada Novoga Zrina*, Donja Dubrava, 5. srpnja 2014. godine, dr. Petru Fe-

letaru. Ured je posjetila Mladenka Đurić, restauratorica iz HRZ-a. Tom prigodom u depo DM-a vratila je pet kipova s konzervatorsko-restauratorskih radova.

▣ 14. srpnja 2014., ponedjeljak. *Ured je dostavio podatke dr. sc. Ani Pilipović, s FSB-a, o kipu iz DM-a koji je pripremljen za 3D tiskanje.

▣ 15. srpnja 2014., utorak. *Ured je posjetila Nela Tarbuk, muzejska savjetnica u MUO-u. Tom prigodom preuzela je u Nadbiskupskom dvoru dva kipa za potrebe restauriranja (sv. Stjepana i sv. Ladislava) majstora Johanna Komersteinera.

▣ 17. srpnja 2014., četvrtak. *Tamara Ukrainčik, s ALU-a, posjetila je Ured. Tom prilikom u depo DM-a vratila je s restauratorsko-konzervatorskih radova sliku *Poklon sv. Tri kralja*.

KOLOVOZ

▣ 1. kolovoza 2014., srijeda. *Tajnik Ureda koristi godišnji odmor za 2014. godinu.

▣ 20. kolovoza 2014., srijeda. *Tajnik Ureda vratio se s godišnjeg odmora.

▣ 21. kolovoza 2014., četvrtak. *S uredom je kontaktirala Maja Vučinić, izaslanica za gospodarska i ekonomska pitanja Veleposlanstva Države Izrael u Hrvatskoj. Zanimala se o mogućnosti organiziranja izložbe fotografija povodom po-

sjeta pape Franje Izraelu u svibnju 2014. godine.

RUJAN

▣ 3. rujna 2015., srijeda. *Ured je posjetio Željko Filetin. Tajniku Ureda objasnio je kako iz baza podataka UKD stavljati snimljene fotografije u arhiv slika.

S uredom je kontaktirala Maja Vučinić, iz izraelskog veleposlanstva.

▣ 9. rujna 2014., utorak. *Ured je posjetila Irit Shneor, konzulica Države Izrael u Hrvatskoj i Maja Vučinić, izaslanik za gospodarska i ekonomska pitanja Veleposlanstva Države Izrael. Irit Shneor, Maja Vučinić, mons. Mijo Gorski, moderator NDS-a mons. Nedjeljko Pintarić i tajnik Ureda sudjelovali su na sastanku u prostorijama NDS-a, Kaptol 31. Tema sastanka je bila priprema za izložbu *Papa Franjo u Izraelu*. Izložba će se održati u Nadbiskupijском pastoralnom institutu (NPI) početkom studenoga 2014. godine. Tajnik Ureda je nakon sastanka proveo konzulicu kroz katedralu i muzej bl. Alojzija Stepinca.

▣ 11. rujna 2014., četvrtak. *Tajnik Ureda sudjelovao je na sastanku u Tiskovnom uredu Zagrebačke nadbiskupije povodom objavljivanja članka na stranicama Zagrebačke nadbiskupije o digitalizaciji Riznice.

▣ 15. rujna 2014., ponedjeljak. * S uredom je kontaktirala Maja Vučinić, izaslanik za gospodarska i

ekonomska pitanja Veleposlanstva Države Izrael, vezano uz izložbu o posjetu pape Franje Izraelu u svibnju 2014.

▣ 16. rujna 2014., utorak. *S uredom je kontaktirao Neno Kužina, urednik emisije *Mir i dobro* na HTV-u, povodom članka u medijima (stranice Zagrebačke Nadbiskupije i *Večernji list*) o digitalizaciji Riznice. Tajnik Ureda prosljedio je pitanje N. Kužine kustosu katedrale preč. Josipu Kuthiću i moderatoru NDS-a.

▣ 22. rujna 2014., ponedjeljak. *S uredom je kontaktirala prof. Zvezdana Jembrih, s ALU-a, povodom priprema za izložbu radova studenata. Zamolila je sastanak. Grad Zagreb za pripremu izložbe je osigurao sredstva u iznosu od 30 000 kn. Tajnik Ureda dogovorio je sastanak o korištenju sredstava Grada Zagreba predstojnika Ureda, prof. Z. Jembrih i prof. Želimira Lasla, iz Muzejskog dokumentacijskog centra (MDC), u prostorijama NDS-a, Kaptol 31, u utorak 23. rujna 2014. godine.

▣ 23. rujna 2014., utorak. *Ured su posjetili prof. Zvezdanom Jembrih, s ALU-a, i Želimir Laslo, iz MDC-a, povodom priprema za izložbu studentskih radova iz DM-a. Nakon sastanka mons. J. Kolarić i tajnik Ureda pokazali su Z. Jembrih i Ž. Laslu prostorije u kojima bi se mogla organizirati izložba: prostorijske bivše Zbirke Alojzija Stepin-

ca, sadašnji Muzej bl. A. Stepinca, prostorije NPI-ja. Mons. J. Kolarić i tajnik Ureda proveli su prof. Z. Jembrih i Ž. Lasla u obilazak gradilišta obnove Znikine kurije.

▣ 24. rujna 2014., srijeda. *S uredom je kontaktirala Martina Ožanić, iz Konzervatorskog odjela u Zagrebu. Zamolila je da NDS bude nositelj prijavnice Zagrebačke županije koju bi prijavili za Župu Luka.

Ured je posjetio fra Marko Prpa, iz Hrvatske katoličke misije u Ljubljani. Tajnik Ureda i fra Marko dogovorili su mogućnost suradnje.

S uredom je kontaktirao Vedran Obućina, iz Matice hrvatske. Zamolio je tajnika Ureda da hitno kontaktira predstojnika Ureda. G. Obućina pozvao je predstojnika Ureda kao predavača u Matici Hrvatskoj 1. listopada 2014. godine. Nakon dogovora s predstojnikom Ureda predstojnik Ureda zamolio je tajnika Ureda da se zahvali i prenese V. Obućini da ne će moći održati predavanje radi ranije preuzetih obaveza.

Ured je posjetila Maja Vučinić, iz Veleposlanstva Države Izrael. Tom prigodom dostavila je službeni dopis o suradnji između Veleposlanstva Države Izrael i NDS-a. U razgovoru su se dotakli detalja o izložbi koji će se rješavati na radnim sastancima tijekom listopada 2014. godine.

▣ 25. rujna 2014., četvrtak. *Na zamolbu moderatora NDS-a, tajnik

Ureda proveo je kroz Riznicu i katedralu don Antonija iz Rima. Don Antonio je gost zagrebačkog nadbiskupa, kardinala Josipa Bozanića.

▣ 30. rujna 2014., utorak. *Ured je posjetio fra Marko Prpa. Za Riznicu katedrale donirao bi umanjenu repliku misnice kraljevskog plašta Stjepana Tomaševića.

Ured je kontaktirala M. Vučinić, iz Veleposlanstva Države Izrael, povodom izložbe *Papa Franjo Izraelu*.

LISTOPAD

▣ 1. listopada 2014., srijeda. *S uredom je kontaktirao Petar Krpan, iz Vojnog ordinarijata. G. Krpan želi posuditi iz DM-a raspelo *Ranjeni Isus iz Novog Farkašića* za 22. vojno hodočašće u Mariju Bistricu.

▣ 6. listopada 2014., ponedjeljak. *Sastanak s predstavnicama Veleposlanstva Države Izrael – konzulicom Irit Sohner i Majom Vučinić. Tajnik Ureda odveo je nakon sastanka predstavnice Veleposlanstva Države Izrael u posjet Nadbiskupijskom pastoralnom institutu.

▣ 7. listopada 2014., utorak. *Tajnik Ureda je ispred katedrale dočeka kao konzulicu Veleposlanstva Države Izrael i odveo ju na sastanak u Nadbiskupijski pastoralni institut s Dariom Prskalom.

▣ 9. listopada 2014., četvrtak. *Ured je posjetio dr. sc. Danijel Premerl, iz Instituta za povijest umjetnosti u Zagrebu, s molbom za

fotografiranje tri slike iz fundusa DM-a i katedrale.

▣ 13. listopada 2014., ponedjeljak.

*Ured je posjetila Martina Lochert, s ALU-a. Gđica. M. Lochert restaurira za diplomski rad kanonsku ploču iz Raića, DM 359. Po Inventarnim knjigama DM-a postoje dvije takve ploče. Tajnik Ureda zajedno s M. Lochert pretražio je depoe u potrazi za drugom pločom. Nisu ju pronašli.

Radni sastanak s predstavnicama Veleposlanstva Države Izrael u Nadbiskupijskom pastoralnom institutu.

▣ 14. listopada 2014., utorak. *Na molbu s. Line, tajnik Ureda proveo je kroz katedralu sveučilišnog profesora i ravnatelja Mađarskog instituta u Zagrebu dr. Dinka Šokčevića.

Radni sastanak s fra Markom Prpom u vezi s poklanjanjem replike misnice prerađene iz plašta zadnjeg kralja Bosne Stjepana Tomaševića.

▣ 15. listopada 2014., srijeda. *Tajnik Ureda je, na molbu dr. sc. Danijela Premerla, iz Riznice katedrale odnio u Institut za povijest umjetnosti dijapozitiv slike kardinala Tome Bakača.

▣ 16. listopada 2014., četvrtak.

*Ured je posjetila M. Lochert, s ALU-a, povodom kanonskih ploča iz Raića. Postoji mogućnost da je jedna kanonska ploča vraćena u Požešku biskupiju, a nije evidentirana. Kanonske ploče bile su izložene na izložbi *Sveti trag* 1994. godine.

▣ 17. listopada 2014., petak. * Ured je posjetio Vedran Krpan, iz Vojnog ordinarijata, i vratio raspe- lo *Ranjeni Isus iz Novog Farkašića*.

▣ 21. listopada 2014., utorak. *S uredom je kontaktirala Barbara Vujanović, voditeljica Atelijera Meštrović. Zanimala se za biste nadbiskupa Bauera i bl. Alojzija Stepinca u katedrali te za odljeve kipova koji se nalaze u Metropolitanskoj zbirci dr. Đure Kokše, a izradio ih je kipar Ivan Meštrović.

▣ 27. listopada 2014., ponedjeljak. *Ured je posjetio Stanko Špoljarić, suradnik u godišnjaku *CKD*. Tajnik Ureda ga je tom prigodom zamolio da pripremi članak za novi broj godišnjaka.

Ured je posjetila Maja Vučinić, iz Veleposlanstva Države Izrael, povodom izložbe *Papa Franjo u Izraelu*.

▣ 30. listopada 2014., četvrtak. * Ured je posjetila Silvija Banić. Tom prigodom je u depoima DM-a fotografirala misnice za potrebe svoje doktorske disertacije. Fotografirala je misnice iz Glogovnice, Krapinskih Toplica, Vugrovcica i Svete Klare.

STUDENI

▣ 3. studenoga 2014., ponedjeljak. *Darko Ivić, iz Hrvatskog restauratorskog zavoda, dostavio je Uredu monografiju o crkvi sv. Marka, Gornji grad.

▣ 4. studenoga 2014., utorak. *Ured je posjetila Maja Vučinić, iz Veleposlanstva Države Izrael. Dostavila je Uredu fotografije posjeta pape Franje Izraelu. Ured je fotografije dostavio Nadbiskupijskom pastoralnom institutu.

▣ 6. studenog 2014., četvrtak. *S uredom je kontaktirala Barbara Vujanović, kustosica Atelijera Meštrović u Zagrebu. Zanimala se o bisti nadbiskupa Bauera koja se nalazi u svetištu katedrale. Bistu je u svibnju 1929. godine izradio Ivan Meštrović.

▣ 7. studenoga 2014., petak. *Ured su posjetili studenti s Filozofskog fakulteta u Zagrebu, u svezi sa seminarskim radom o »kućicama« uza sjeverni bedem. Za informacije o godini gradnje, namjeni u povijesti, Ured ih je uputio preč. dr. sc. Stjepanu Razumu, voditelju Nadbiskupijskog arhiva u Zagrebu.

Ured su posjetili studentice s Arhitektonskog fakulteta Nikolina Prinčić i Nina Šegulja, zbog seminarskog rada o Stakleniku. Tajnik ih je uputio da pošalju dopis NDS-u te ih je proveo kroz Staklenik.

▣ 10. studenoga 2014., ponedjeljak. *Tajnik Ureda sudjelovao je u postavljanju izložbe *Papa Franjo u Izraelu* u Nadbiskupijskom pastoralnom institutu.

▣ 11. studenoga 2014., utorak. *S uredom je kontaktirala prof. Zvezdana Jembrih, s ALU-a. Zamolila je do kraja mjeseca sastanak s pred-

stojnikom Ureda. ALU želi vratiti dvije skulpture s konzervatorsko-restauratorskih radova iz Očure u Župu Radoboj. Šest skulptura iz Očure smješteno je u depo DM-a 2008. godine.

S uredom je kontaktirao Zvonimir Atletić, fotograf. U ponedjeljak 17. prosinca 2014. godine započet će fotografiranje umjetnina iz Riznice zagrebačke katedrale.

▣ 12. studenoga 2014., srijeda. *S uredom je kontaktirao dr. sc. Mijo Korade, s Hrvatskih studija. Tajnik Ureda dostavio mu je tražene informacije od predstojnika Ureda.

▣ 13. studenoga 2014., četvrtak. *S uredom je kontaktirala studentica ALU-a Mira Janjić. Zatražila je dopuštenje fotografiranja šest svijećnjaka iz kapele sv. Stjepana.

▣ 14. studenoga 2014., petak. *S uredom je kontaktirala studentica ALU-a Mira Janjić; želi fotografirati svijećnjake iz kapele sv. Stjepana. Svijećnjaci se nalaze na tavanu Riznice. Tajnik Ureda upit je prosljedio s. Lini, rizničarki katedrale.

▣ 17. studenoga 2014., ponedjeljak. *Tajnik Ureda asistira kod digitalizacije umjetnina iz Riznice zagrebačke katedrale fotografu Zvonimiru Atletiću. Tajnik Ureda je zajedno s Barbarom Vujanović posjetio Metropolitansku zbirku dr. Đure Kokše na Šalati.

▣ 18. studenoga 2014., utorak. *Tajnik Ureda asistira kod digita-

lizacije umjetnina fotografu Zvonimiru Atletiću.

▣ 19. studenoga 2014., srijeda. *Ured je dostavio članak predstojnika Ureda dr. Jurja Kolarića o rotarijancima u Hrvatskoj.

▣ 20. studenoga 2014., četvrtak. *S uredom je kontaktirala Z. Jembrih, s ALU-a. Zamolila je radni sastanak vezan uz pripremu izložbe umjetnina iz DM-a do kraja mjeseca s predstojnikom Ureda.

▣ 21. studenoga 2014., petak. *Ured je posjetila Mira Janjić, s ALU-a. Fotografirala je šest svijećnjaka iz kapele sv. Stjepana te raspelo i korpus iz kapele sv. Stjepana u depou DM-a.

▣ 24. studenoga 2014., ponedjeljak. *Ured je posjetio dr. sc. Mijo Korade, redoviti profesor Hrvatskih studija. Dr. sc. Daniel Premerl uredu je dostavio tri primjerka knjige *Bolonjske slike Hrvatske povijesti*. U knjizi je koristio fotografije umjetnina iz Dvora, Dijecezanskog muzeja i Riznice katedrale.

▣ 25. studenoga 2014., utorak. *Tajnik Ureda asistira kod digitalizacije umjetnina iz Riznice zagrebačke katedrale.

▣ 28. studenoga 2014., petak. *Predstojnik Ureda izvijestio je tajnika Ureda da 5. prosinca 2014. godine u ime Zagrebačke nadbiskupije predstavlja u Ludbregu proslava 20. obljetnice restauratorske radionice.

PROSINAC

❑ 1. prosinca 2014., ponedjeljak.

*Tajnik Ureda asistirao je kod digitalizacije umjetnina iz Riznice zagrebačke katedrale fotografu Zvonimiru Atletiću.

❑ 2. prosinca 2014., utorak.

*Ured je posjetio Vladimir Palošika, iz Križevaca. Fotografirao je misnice iz Glogovnice u depou DM-a.

Tajnik Ureda asistirao je kod digitalizacije umjetnina iz Riznice zagrebačke katedrale fotografu Zvonimiru Atletiću.

❑ 4. prosinca 2012., petak.

*Ured je kontaktirao s Varaždinskom biskupijom. Tajnik Ureda se zanimao hoće li tko od pozvanih kardinala i nadbiskupa iz Bavorske doći u Ludbreg na 20. obljetnicu restauratorske radionice. Vlč. M. Štefanec javio je Uredu nakon provjere da se nitko iz Bavorske nije najavio.

Ured je dostavio dr. sc. Danijelu Premerlu u Institutu za povijest umjetnosti članak i fotografije o Božjem grobu iz Riznice katedrale.

❑ 5. prosinca 2014., petak.

*Tajnik Ureda sudjelovao je u ime Zagrebačke nadbiskupije na 20. obljetnici restauratorske radionice u Ludbregu.

❑ 8. prosinca 2014., ponedjeljak.

*Ured je kontaktirala prof. Z. Jembrih, s ALU-a. U petak 12. prosinca 2014. godine ALU vraća u depo DM-a nekoliko kipova s konzervatorsko-restauratorske radionice.

Istog nadnevka preuzeo je ALU dva kipa iz Očure (ukupno ih je pet) na konzervatorsko-restauratorske radove.

❑ 9. prosinca 2014., utorak.

*Na zamolbu kancelara NDS-a, tajnik Ureda predstavio je sjeverozapadnu kulu Z. Jembrih, s ALU-a, prof. Miroslavu Gašparcu, iz MUO-a, i Želimiru Laslu, iz MDC-a. Razgledali su kulu radi buduće izložbe radova studenata ALU-a.

❑ 11. prosinca 2014., četvrtak.

*S uredom je kontaktirala prof. Z. Jembrih, s ALU-a. U petak 12. prosinca 2014. godine Z. Jembrih preuzela bi na konzervatorsko-restauratorske radove dvije skulpture iz Očure, Župa Radoboj, i vratila s konzervatorsko-restauratorskih radova tri umjetnine. ALU je za petak osigurao kombi i odlazak skulptura na dezinfekciju u Institut Ruđer Bošković.

❑ 12. prosinca 2014., petak.

*Prof. Z. Jembrih, prof. Ana Božičević i četiri studenta s ALU-a vratili su s restauratorsko-konzervatorskih radova u depo DM-a dvije umjetnine. Iz depoa DM-a preuzeli su na restauraciju dvije skulpture iz Očure te iz Nadbiskupskog dvora kip sv. Josipa.

❑ 15. prosinca 2014., ponedjeljak.

*S uredom je kontaktirao Milovan Petković, iz Hrvatskog sabora, i zamolio fotografiju slike Ljudevita Gaja iz DM-a za potrebe svoje knjige. Tajnik Ureda kontaktirao

je s predstojnikom Ureda na zamolbu M. Petkovića. Predstojnik je odobrio molbu radi hitnosti. U suradnji s Majom Vučinić, iz Izraelske ambasade, NPI-ju su isporučene fotografije za izložbu *Papa Franjo u Izraelu*. Sve umjetnine privremeno su smještene u depo DM-a.

▣ 16. prosinca. 2014., utorak. *Tajnik Ureda asistirao je kod digitalizacije umjetnina iz Riznice zagrebačke katedrale fotografu Zvonimiru Atletiću.

Ured je Ministarstvu kulture predao u razmjenu dva primjerka *CKD-a* broj 9. Ministarstvo kulture je poslalo za razmjenu *Godišnjak zaštite spomenika kulture prirode* iz 2012. godine. U depo na tavanu NDS-a tajnik ureda je tražio sliku Ljudevita Gaja (DM 1033), na traženje Milovana Petkovića, tajnika izaslanstva Hrvatskog sabora u Parlamentarnoj skupštini OEES-a i člana Družbe »Braća hrvatskog zmaja«. Tajnik Ureda fotografirao je sliku Lj. Gaja za potrebe njegove knjige.

▣ 17. prosinca. 2014., srijeda. *Tajnik Ureda asistirao je kod digitaliza-

cije umjetnina iz Riznice zagrebačke katedrale fotografu Zvonimiru Atletiću.

▣ 18. prosinca. 2014., četvrtak. *Ured su posjetili Z. Atletić i Ž. Filetin i prenijeli digitalne fotografije umjetnina iz Riznice na računalo UKD-a.

Sastanak s vlč. Ivicom Budinščakom i Davorom Trbušićem vezan uz Noć muzeja i dopis Moderne galerije.

▣ 19. prosinca. 2014., petak. *S uredom je kontaktirala Zdenka Radočaj, umjetnica iz Pule. Predstojniku i tajniku Ureda zaželjela je sretan i blagoslovljen Božić.

▣ 22. prosinca. 2014., ponedjeljak. *Ured je posjetio g. Z. Atletić, fotograf.

▣ 29. prosinca 2014., ponedjeljak. *Ured je obavijestio s. Anđelitu u Muzeju bl. Alojzija Stepinca, Kapitol 31, da je »Zaštita« Zagreb obavijestila Ured o uključenju alarmnog sustava 26. prosinca 2014. godine u 20:30 h. Djelatnici »Zaštite« Zagreb obišli su Muzej u 20:45 i nisu uočili nikakve nepravilnosti.

JURAJ KOLARIĆ

HERMANN BOLLÉ (KÖLN, 18. X. 1845. – ZAGREB, 17. IV. 1926.), POVODOM 170. OBLJETNICE ROĐENJA

Hermann Bollé je rođen u Kölnu, gdje je nakon završene graditeljske obrtne škole i prakse u građevnoj firmi svoga oca (1864. – 1867.) stupio u atelje arhitekta H. Wiethasea, autora velikih neogotičkih objekata u Kölnu. Ondje je izrađivao nacрте crkava i crkvene opreme.

Godine 1872. dolazi u Beč, gdje radi kod glasovita arhitekta F. von Schmidta i u čijem ateljeu izrađuje nacрте za namještaj i dekoracije crkava te vodi gradnju palače Narodne banke. Usporedno je studirao arhitekturu na bečkoj Akademiji. U Njemačku se vraća 1873. godine, odakle odlazi u Italiju, gdje boravi dvije godine (1875. – 1876.) i marljivo crta spomenike antike, srednjega vijeka i renesanse. Ondje je upoznao biskupa Josipa Jurja Strossmayera i Isu Kršnjavoga, što je presudno djelovalo na njegov daljnji životni put. H. Bollé je odlučio za svoju novu domovinu izabrati Hrvatsku!

Već 1876. godine H. Bollé odlazi u Strossmayerovo Đakovo, gdje je nakon smrti arhitekta K. Roesnera preuzeo gradnju katedrale, a iste godine povjeren mu je nadzor nad restauracijom zagrebačke crkve sv. Marka, prema nacrtima F. Schmidta. Budući da mu je F. Schmidt povjerio i gradnju zgrade JAZU-a i obnovu zagrebačke prvostolnice, H. Bollé se definitivno nastanjuje u Zagrebu, gdje započinje svojom intenzivnom arhitektonskom, društvenom, kulturnom i pedagošku djelatnošću.

H. Bollé je u povijesnim stilovima restaurirao i izgradio u Hrvatskoj brojne objekte. U duhu romantizma obnovio je i restaurirao hodočasnički kompleks u

Mariji Bistrici, zagrebačku katedralu i nadbiskupski dvor te nekoliko kurija na Kaptolu. Po njegovim nacrtima izvedeni su i detalji zagrebačke urbane jezgre, a sudjelovao je i u svim važnim pitanjima urbanističkog oblikovanja Zagreba. Broj njegovih ostvarenja i projekata na području primijenjenih umjetnosti skoro je nepregledan. H. Bollé je projektirao namještaj, kazališne kostime, razne inscenacije, vitraje, nakit, posuđe, lustere i najrazličitije sakralne predmete.

Opsežna društvena, kulturna i pedagoška djelatnost H. Bolléa dokazuje da je bio arhitektonski i umjetnički gigant koji je svojim djelom obilježio kraj XIX. i prvu polovicu XX. stoljeća hrvatske arhitekture i na zemljopisnu kartu Europe i svijeta upisao ime Zagreba kao grada velike kulture i vrijedne ljepote. H. Bollé je bio aktivan član »Društva umjetnosti« i jedan od osnivača i ravnatelja Muzeja za umjetnost i obrt (MUO) u Zagrebu, te Obrtne škole, u čijem je okviru osnovao i Graditeljsku školu, koju je uspješno vodio pune 32 godine. S učenicima i nastavnicima škole sudjelovao je na velikim svjetskim izložbama u Trstu (1882.), Budimpešti (1885. i 1886.) i u Parizu (1900.) Za života je primio više vrijednih priznanja i odlikovanja. Unatoč polemikama koje se još i danas vode o njegovu opusu, H. Bollé je nesumnjivo odigrao presudnu ulogu

u urbanističkom oblikovanju Zagreba, zbog čega njegovo ime pripada najvećim imenima hrvatske kulture i civilizacije.

Zaključimo ovaj naš kratak prikaz života i djelovanja H. Bolléa u Hrvatskoj jednim naoko beznačajnim nalazom, ali koji baca veliko svjetlo na svijetli lik tog arhitekta, koji je, kao stranac, darovavši Hrvatskoj sve svoje umne i fizičke sposobnosti, napisao nešto i o Hrvatskoj i o Hrvatima, što se može smatrati pravim proročanskim pothvatom, koji svjedoči o Bolléovoj velikoj ljubavi prema hrvatskom narodu, koji ga je prihvatio kao »svojega«, a on se tomu narodu odužio jednim kratkim, dojmovitim i sadržajnim tekstom. Naime, u siječnju 2014. godine, na 102. metru južnog zvonika zagrebačke katedrale, iza natpisa »A. D. 1898.«, pronađena je pisana poruka Hermanna Bolléa. U poruci H. Bollé je napisao: **»A dao dobri Bog, kada iza vjekovah opet najavu dodje sadanja spomenica ... da se tada nadju svi Hrvati kao dobri katolici, te slavan, složan i slobodan narod.«** Dvije ispisane pergamene H. Bollé je smjestio u malu staklenu kapsulu, ali je tekst oštetila vlaga. Međutim, brižljivim i stručnim postupkom u laboratoriju Hrvatskog državnog arhiva u Zagrebu uspjelo se dešifrirati taj povijesni i proročanski tekst H. Bolléa, koji podsjeća na biblijsko izvješće o strankinji Ruti Moapkinji, koja je nakon desetgodišnjeg boravka u Betlehemu odlučila : »Tvoj narod moj je narod ... gdje ti umreš umrijet ću i ja.« (Rut 1, 16 – 17)

RADOVI

GRADIO ILI SUDJELOVAO U GRADNJI U ZAGREBU

- zgrada palače HAZU-a
- Zavod sv. Josipa, odnosno samostan magdalenki u Nazorovoj ulici (1879.)
- kurija na Kaptolu 6 (nakon 1880.)
- kurija na Novoj Vesi 5 (1880. – 1882)
- sjemenišna kapela na Kaptolu (od 1880.)
- kemijski laboratorij na Strossmayerovu trgu (1882. – 1884)
- evangelička crkva i općina (1882. – 1887.)
- zgrada Muzeja za umjetnost i obrt i Obrtne škole (1882. – 1892.)
- palača Pongratz na Jelačićevu trgu (1882. – 1884., srušena između dva rata)
- kompleks groblja Mirogoj (arkade, mrtvačnica, kapela Krista Kralja, kapela na pravoslavnom dijelu groblja i brojni spomenici, 1883. – 1914.)

sjemenišna kapela na Kaptolu

- kurija na Kaptolu 21 (1885.)
- vila Weiss na Prekrižju (1890., srušena između dva rata)
- stambena jednokatnica u Dalmatinskoj 10 u Zagrebu (1890.)
- kapela na Ilirskom trgu (1892.)
- stambena dvokatnica u ulici J. Žerjavića 4 (1893.)
- Učiteljska škola u Medulićevoj (s K. Waidmannom, 1893.)
- umjetnički ateljei u Ilici 85 (u suradnji s V. Bukovcem, 1894.).

DRUGDJE U HRVATSKOJ

- đakovačka katedrala (1876. – 1883., uključen u vođenje gradilišta prema projektima Karla Rosnera i F. Schmidta)
- gimnazija u Osijeku (od 1880.)
- grobna kapela Pejačević u Našicama (1881.)
- grobnica obitelji Jelačić u zaprešićkim Novim dvorima (1884.)
- župna crkva u Tounju (1886. – 1897.)
- drvena crkvića u Gustelnici u Turopolju (1889.)
- činovnička kuća na imanju Weiss u Budinšćini (1890.)
- župna crkva i dvor u Šišljaviću, pokraj Karlovca (od 1892.)
- parohijalna crkva u Stikadi, pokraj Gračaca (1894.)
- župna crkva sv. Martina biskupa (Dugo Selo, 1895.)
- spomenik palim junacima u I. svjetskom ratu na vojnom groblju u Karlovcu (1918.).

- prema njegovu nacrtu majstor Franc izradio je raspelo koje se od 1957. godine nalazi pokraj kasnobarokne crkve Majke Božje Snježne u Kutini, koje je naručio rektor Sveučilišta u Zagrebu, rođeni Kutinjanin Gustav Baron

IZVAN HRVATSKE

- hrvatski paviljon na svjetskoj izložbi u Trstu (1882.)
- župna crkva u Erdeviku, u Srijemu (1885. – 1890.)
- šumarski paviljon na Milenijskoj izložbi u Budimpešti (1896.)
- vincilirska kuća na imanju Odescalchija u Višnjevcima, u Srijemu (1903.)
- grobna kapelica Đurišić u Rumi (1910.)
- župna crkva i dvor u Calmi, u Srijemu (1914., srušeno u II. svjetskom ratu)
- grobna kapelica Taschner u Rumi (oko 1923.).

OBNOVIO JE I RESTAURIRAO

ZAGREB

- crkva sv. Marka (nadzirao prema nacrtima F. Schmidta, 1877. – 1880.)
- katedrala i nadbiskupski dvor (1880. – 1905.)
- kaptolske kurije br. 2, 3,4, 20, 21, 26 (samostalno ili u suradnji, nakon 1880.)
- pročelje crkve sv. Katarine (nakon 1880.)
- franjevačka crkva (1881 – 1902.)
- crkva u Remetama (od 1881.)
- unutrašnjost pravoslavne crkve (1882. – 1894.)
- zgrada u Ilici 45 (1882., pregrađeno)
- zgrada na Jelačićevu trgu 1 (1882., uklonjeno)
- grkokatolička crkva sv. Ćirila Metoda (1883. – 1885.)
- zgrada bogoštovlja i nastave u Opatičkoj 10 (1892.)
- kapelica Sv. Duha (od 1893.).

DRUGDJE U HRVATSKOJ

- župna crkva sv. Ane u Križevcima (1878. – 1890.)
- hodočasnički kompleks u Mariji Bistrici (1878. – 1883.)
- župna crkva u Dubrancu, pokraj Karlovca (1883. – 1889.)

- crkva u Resniku, pokraj Zagreba (1887.)
- župna crkva u Belici, u Međimurju (1890.)
- crkva u Kaštu, pokraj Ozlja (1892.)
- franjevačka crkva u Iloku (1892. – 1909.)
- grkokatolička katedrala u Križevcima (od 1892.)
- franjevačka crkva i samostan u Kostajnici (1892.)
- župna crkva u Velikoj Gorici (1893.)
- episkopska crkva i dvor u Pakracu (1893.)
- kapela sv. Marije u Gornjoj Stubici (prije 1896.)
- pravoslavna crkva u Bjelovaru (1897.)
- franjevačka crkva u Virovitici (1899.).

IZVAN HRVATSKE

- hodočasnička kapela Snježne Gospe Tekijske kod Petrovaradina (1881.)
- župna crkva u Franjindolu, kraj Zemuna (1888.)
- manastir i crkva u Grgetegu, u Srijemu (1899.).

PROJEKTI ZAGREBAČKE URBANE OPREME

- kaptolska fontana (u suradnji sa Schmidtom, 1882.)
- fontana na Zrinjevcu (1891. – 1893.)
- meteorološki stup na Zrinjevcu (1894.)
- ograda i portal Botaničkoga vrta (1894.)
- ograda zgrade Bogoštoljia i nastave u Opatičkoj 10 (1894.)

JURAJ KOLARIĆ

NOVI ODBOR ZAGREBAČKE NADBISKUPIJE ZA OBNOVU KATEDRALE

Zagrebačka katedrala je jedinstvena sakralna građevina na svijetu, jer svojim vanjskim izgledom podsjeća na pravu fortifikacijsku utvrdu, opasana je zidinama i kulama. Izgradnja zidova i kula započela je u XV. stoljeću, kada su Turci, kako spominju onovremeni izvori, u Zagreb »češće upadali i neprijateljski se zalijetali«! Kule i bedemi oko zagrebačke katedrale zidani su kamenom i opekom, a njihova gradnja je bila dovršena u XVI. stoljeću. Nažalost, zapadni dio katedralnog bedema bio je zajedno s Bakačevom kulom srušen 1906. godine, da bi se novopodignuti portal i dva vitka gotička tornja mogli što bolje vidjeti.

Danas živimo u nekim drugim vremenima, kada se više nitko ne »zaliječe i upada« u katedralu, već je kao pobožni hodočasnici posjećuju

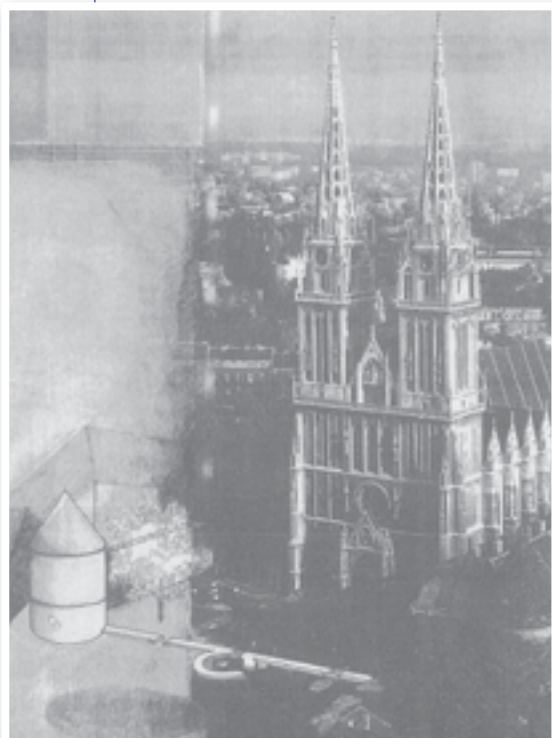

*Rušenje
Bakačeve kule
1906. godine.*

brojni gosti i turisti zainteresirani za hrvatsku i zagrebačku povijest i njezinu kulturnu baštinu. Novoimenovani Odbor Zagrebačke nadbiskupije za obnovu katedrale, od 29. svibnja 2014., na čelu s mons. Ivanom Hrenom, predsjednikom i kanonikom kustosom te s članovima Odbora: mons. Jurjem Kolarićem, mons. Stjepanom Večkovićem, prof. Mariom Braunom i prof. Silvijem Novakom, svoje je djelovanje započeo s razmišljanjem kako otvoriti prostore oko katedrale za koje mnogobrojni turisti pokazuju veliko zanimanje. Zbog toga se razmišlja o tome da se na dijelu sjeverozapadnog bedema, počevši od Domitrovićeve kule pa do Sjeverne kule, koja se nalazi kraj katedralne sakristije, podigne, na vrhu bedema, drveni most, koji će povezivati te dvije kule. O postojanju takva mosta ukazuju povijesni izvori i provedena istraživanja. Obje kule pogodne su za prikaz povijesti biskupije, Kaptola i Zagreba, a posebice slavne bitke i velike pobjede hrvatske vojske nad Turcima kod Siska 1593. godine. Domitrovićeva kula je uređena i treba ju predstaviti zagrebačkoj, hrvatskoj i svjetskoj javnosti. U kuli su pronađene zazidane puškarnice, restauriran je i zaglavni kamen na stropu četvrtog kata, na kojem se nalazi natpis: »PDEZ (Petrus Domitrovich Episcopus Zagradiensis 1612)«.

Novoimenovanom Odboru pomaže i novoimenovani Nadzorni odbor Zagrebačke nadbiskupije za obnovu katedrale, u sastavu: mons. dr. Stjepan Kožul, predsjednik, mons. dr. Josip Baloban, član i mr. Josip Kuhtić, kanonik, član.

Nakon što je razorni potres 9. studenoga 1880. godine teško oštetiо zagrebačku katedralu i velik dio gradskih zgrada, vjernici Zagrebačke

Grafički prikaz porušenih bedema i Bakačeve kule.

nadbiskupije iz svih dijelova Hrvatske, otvorili su svoja srca »ranjenoj« katedrali i financijskim sredstvima omogućili obnoviteljima prvostolnice da u relativno kratkom vremenu bude temeljito obnovljena (od 9. rujna 1880. do 18. srpnja 1898. godine), a dva njezina neogotička zvonika, visoka 108 metara, kao da predstavljaju ruke sklopljene na molitvu zahvalnicu Bogu i svima onima koji su omogućili obnovu. Otada je zagrebačka katedrala, kao najveća i najviša crkva u Hrvatskoj, postala i najveće hrvatsko svetište i hrvatski panteon, jer u njoj počivaju i čekaju uskrsnuće najznačajniji hrvatski nacionalni velikani. Ali vrijeme je učinilo svoje i nagrizlo je katedralnu kamenu građu. Zbog toga je 1939. godine nadbiskup

Alojzije Stepinac započeo obnovu katedrale izmjenom trošna kamena na južnom zvoniku. Tek je nakon Drugog svjetskog rata, za vrijeme nadbiskupa Franje Šepera 1968./69. godine obnavljan dio sjevernog zvonika katedrale, na visini od 92 metra do podnožja križa. Temeljitu obnovu katedrale započeo je nadbiskup Franjo Kuharić 1970. godine. Obnova katedrale nastavlja se sve do danas, pod vodstvom kardinala Josipa Bozanića, zagrebačkog nadbiskupa, koji je zahvalio dosadašnjemu Odboru za obnovu katedrale na predanu i uspješnu radu na obnovi katedrale, u sastavu: mons. Vladimir Stanković, predsjednik, mons. Mijo Gabrić, potpredsjednik, prof. Ivo Podhorsky, član, dr. Zorislav Horvat, član, arh. Zrinka Oštić, član i dipl. inž. Zvonko Rukavina, i zaželio novom Odboru puno uspjeha u radu i božji blagoslov.

U nastavku donosimo dekrete kardinala Josipa Bozanića o razrješnju starog i imenovanju novog Odbora Zagrebačke nadbiskupije za obnovu katedrale:

1) DEKRET MONS. IVANU HRENU O IMENOVANJU PREDSJEDNIKOM ODBORA

NADBISKUPIJA ZAGREBAČKA
NADBISKUPSKI DUHOVNI STOL

Broj: 598/2014

Zagreb, 18. ožujka 2014.

Prečasni gospodin
Mons. Ivan HREN, kanonik
Kaptol 26, ZAGREB

Prečasni gospodine!

Budući da je potrebno nastaviti i intenzivirati radove na obnovi naše katedrale, sporazumno s Vama i nakon što sam se posavjetovao s članovima Biskupskog vijeća Zagrebačke nadbiskupije, ovime Vas imenujem

PREDSJEDNIKOM ODBORA ZAGREBAČKE
NADBISKUPIJE ZA OBNOVU KATEDRALE.

Stvari i dokumente povezane s povjerenom službom preuzet ćete od prelata Vladimira Stankovića, dosadašnjeg predsjednika Odbora i mons. Mije Gabrića, potpredsjednika Odbora, u međusobno dogovoreni dan, prije 30. travnja 2014. godine, u prisutnosti mons. Valentina Pozaića, pomoćnog biskupa i generalnog vikara.

Kao predsjednik Odbora, zajedno s ostalim članovima Odbora, vodit ćete brigu za radove na obnovi katedrale, kao i za njihovo koordiniranje. Zajedno s Nadzornim odborom predložiti ćete nove članove u Odbor za obnovu katedrale.

Ovime Vam se daje ovlast da u ime Investitora, uz pisano danu suglasnost Nadzornog odbora, potpisujete financijske i druge dokumente u vezi s radovima na obnovi katedrale. Nadbiskupa zagrebačkog o svemu ćete pravodobno konzultirati i izvješćivati. Povjerenu službu predsjednika započeti ćete s danom primopredaje.

I ovim putem zahvaljujem Vam za svećeničku raspoloživost kojom u istinskom crkvenom dubu prihvaćate još jednu važnu i odgovornu službu u Nadbiskupiji. Stoga rado zazivljam na Vas i na povjerenu Vam službu obilje blagoslova Trojednoga Boga, te zagovor Marije, Majke Crkve i blaženoga Alojzija Stepinca.

Srdačno Vas pozdravljam u Gospodinu,
NADBISKUP v.r.
Kardinal Josip Bozanić

2) DEKRET O IMENOVANJU ČLANOVA ODBORA ZAGREBAČKE NADBISKUPIJE ZA OBNOVU KATEDRALE

NADBISKUPIJA ZAGREBAČKA
NADBISKUPSKI DUHOVNI STOL

ODBOR ZAGREBAČKE NADBISKUPIJE
ZA OBNOVU KATEDRALE

Budući da je razriješen dosadašnji Odbor Zagrebačke nadbiskupije za obnovu katedrale, na prijedlog Nadzornog odbora za obnovu, ovime uspostavljam novi Odbor u sastavu:

Mons. Ivan Hren, predsjednik
Mons. Juraj Kolarić, član
Mons. Stjepan Večković, član
Prof. Mario Braun, član
Prof. Silvije Novak, član.

Kao članu Odbora za obnovu katedrale povjerava Vam se zadaća da pod vodstvom Predsjednika Odbora i u suradnji s njime vodite brigu za sve radove na obnovi katedrale kako bi se u obnovi osiguralo poštovanje liturgijskih zahtjeva i smjernica, čuvanje kulturne i povijesne baštine, udovoljile građanskih propisima te poštovale građevinske norme (usp. Kongregacija za biskupe, Direktorij za pastoralnu službu biskupa »Nasljednici apostola«. 2004., br. 157).

Na članove Odbora kao i na njihov rad na obnovi katedrale zazivam blagoslov Božji te zagovor Marije, Majke Crkve i bl. Alojzija Stepinca.

U Zagrebu, iz Nadbiskupskog duhovnog stola,
dana 29. svibnja 2014. godine.

Broj: 1296/2014

NADBISKUP v.r.
Kardinal Josip Bozanić

S. LINA SLAVICA PLUKAVEC

PRIORI VRANSKI U ZAGREBAČKOJ KATEDRALI

Poprsja priora vranskih, čiju je 510. obljetnicu mučeništva P. Berislavića komemorirao Suvereni malteški red sv. Ivana Jeruzalemskoga, s diplomatskim predstavništvom u Zagrebu 2010. godine (Foto: Vlasta Žara)

Uvod

U Hrvatsko-slavonskoj crkvenoj pokrajini i Zagrebačkoj (nad)biskupiji poslije Mohačke bitke 1526. godine na mjestima okupiranih ili porušenih biskupija, prepozitura, kaptola, opatija i samostana ustanovljene su naslovne prepoziture i opatije koje su i dalje trajale u nositeljima dotičnog poglavara ili naslovnika u sigurnijim mjestima sve do 1918. godine. Poznato je da je u osmanlijskom pustošenju u Hrvatskoj stradala sva srednjovjekovna crkvena i kulturna baština. Biskupijske prepoziture i samostanski kompleksi bile su važne crkvene ustanove, budući da se u njima održavao crkveni, kulturni, prosvjetiteljski, društveni, kao i gospodarski život pojedine biskupije u Hrvatskoj.

Osим u Zagrebačkoj i današnjoj Đakovačko-osječkoj metropoliji takve ustanove su postojale u Sloveniji, Ugarskoj, Slovačkoj i Rumunjskoj. U Grkokatoličkoj eparhiji takve se naslovne opatije nazivaju arhimandrije.

Naslovne prepoziture bile su biskupijski kompleksi s potrebnim objektima kojima je upravljao prepozit (prepošt), tj, predstojnik kano-ničkog zbora, koji su bili najbliži suradnici mjesnog biskupa. Prepozit je koordinirao cjelokupni duhovni, pastoralni i gospodarski rad u jednoj biskupiji, a sudjelovao je i u upravljanju biskupije. Zato se i prepozitura sastojala od potrebnih prostora za škole, skriptorija, knjižnica, radionica za izrađivanje liturgijskih, glazbenih i kulturnih pomagala, zdravstvene ustanove, dakle od prostorija za organiziranje i vršenje duhovnog, prosvjetnog, kulturnog, gospodarskog života i rada mjesne Crkve.

Naslovne opatije trajale su i dalje u naslovu opata porušenih opatija, tj. samostana benediktinaca, cistercita, premonstrata, augustinaca i drugih redovničkih zajednica u Hrvatskoj koje su imale na čelu poglavara ili opata, od latinskog naziva *abas*. Samostanski poglavar s istom funkcijom postojao je kod ivanovaca, dominikanaca i drugih, ali se je nazivao prior.

Samostanski kompleks sastojao se redovito od samostanske crkve te samostanskih prostorija: kapitularne dvorane, redovničkih soba (čelija), zatim skriptorija, gdje su se rukom prepisivale knjige, knjižnice, školskih prostorija, ljekarnice, bolnice, radionica, gostinjskih soba te gospodar-skih zgrada i spremišta. Opatije sa samostanskim kompleksom bile su duhovno i gospodarsko središte dotičnog kraja.

Štoviše, prvotni Benediktinski samostan sv. Grgura u Vrani bio je i prvo poznato veleposlanstvo u svijetu, prva nuncijatura, koji je kralj Zvonimir darovao povodom svoje krunidbe 1075. godine papi Grguru VII. (1073. – 1085.). Prigodom pastoralnog pohoda Hrvatskoj pape Ivana Pavla II. 10. i 11. IX. 1994. godine tu je činjenicu istaknuo tadašnji dekan Zbora prebendara prvostolne crkve zagrebačke prof. dr. sc. Juraj Kolarić predajući ključeve zgrade apostolske nuncijature u Zagrebu. Kasniji su pape vranski samostan dali na upravljanje templarima i ivanovcima, a kada su oni bili onemogućeni djelovati, samostan je i dalje trajao u nositelju naslovne titule priora vranskog (*Prior Auranae*), a to je bio redovito prepošt (prepozit) zagrebačkog kaptola.

Naslovi porušenih opatija i prepozitura dodjeljivani su po važnosti prepoziture ili opatije, od zagrebačkog (nad)biskupa te zagrebačkih kano-nika prema stupnjevima časti. Naslovni opati, priori i prepoziti mogli su biti realni, tj. koji su uživali sačuvane posjede, a time i njihove prihode, ili samo naslovni, bez ikakvih prihoda. Tako je naslovna titula opata

Cistercijske opatije BDM u Topuskom (*Abbatia B. M. V. de Topusko*) redovito pripadala zagrebačkom (nad)biskupu.

Naslovne opate ili prepozite imenovao je apostolski kralj, a mjesni biskupi su ih blagoslovili slično kao redovničke opate i dodijelivali im znamenje: prsten, križ na zlatnom lancu, mitru i štap. To se s crkvenopravne strane zvalo *usus pontificalium*.

Ovdje navodimo naslovne opatije i prepoziture kako su postojale do 1927. godine (prema shematizmima iz 1900. i 1924.) i prema tadašnjem crkvenom ustrojstvu, kada su se postupno dokidale, sve do konačnog ukinuća 1971. godine:

1. Cistercijska opatija BDM od Topuskog
2. Prvotna benediktinska opatija, a kasnije templarski, a naposljetku priorat ivanovaca u Vrani
3. Opatija sv. Andrije od Bistrice
4. Cistercijska opatija BDM u Zagrebu (*de Campo Zagrabienŝi*)
Cistercijski samostan u Zagrebu je 1247. godine, uza Samostan u Topuskom, postao »čuvarem Crkve zagrebačke«.
5. Prvotna benediktinska opatija sv. Jelene u Podborju, kod Daruvara
6. Benediktinska opatija BDM u Bijeloj Stijeni (raskošna gotička građevina)
7. Benediktinska opatija sv. Margarete u Bijeloj, kod Daruvara (*Monasterium Bela sive Grab*)
8. Opatija sv. Margarete u Beli, današnji Margečan
9. Opatija sv. Pulherije u Križevcima
10. Prvotno benediktinska, a zatim cistercijska opatija u Kutjevju (*de Gotho*)
11. Opatija sv. Nikole u Rači
12. Benediktinska opatija sv. Mihaela u Rudini, kraj Požege, iz 12. stoljeća
Romanički kapitel iz 12. stoljeća bio je prava senzacija na izložbi u Parizu 1971. godine. Mnogi oslikani ostatci benediktinskog kompleksa bili su upotrijebljeni za izgradnju crkve u Čečavcu. Naslov rudinskog opata nosili su povremeno članovi Pečuške biskupije, kao i Zagrebačke nadbiskupije.
13. Prvotna Augustinska opatija sv. Martina u Vaškoj, kod Virovitice
14. Cistercijska opatija BDM u Slav. Kobašu
Srednjovjekovni Kolban, Koban, na utoku Orljave u Savu, spominjan je kao luka Berislavićeve flotile. Naslov živi u imenu Kloštar, s prastarom grobljanskom crkvom – tvrđavom. Titularni

naslov se uvijek dodjeljivao svećenicima Đakovačko-srijemske biskupije.

15. U dokumentima se spominje »monasterium«, samostan s crkvom sv. Marije, koja je služila kao prva katedrala, bez koje se ne bi ni mogla utemeljiti Zagrebačka biskupija, a tadašnji benediktinski samostan skriva u svom nazivu ime Zagreb (Sant Gabria, Sagarbia, Zagabria), poput svih naslovnih opatija i prepozitura.
16. Prvotni samostan u Pakracu bio je templarski, koji se spominje već u 12. stoljeću, štiteći hodočasnike, budući da je kroz Pakrac prolazila važna cesta prema Svetoj Zemlji. Vrhovni poglavar bio je u Vrani, gdje je u vrijeme hrvatskih kraljeva bilo papinsko poslanstvo. Samostan u Pakracu zauzimao je posebno mjesto, drugo sjedište priora vranskog. Imali su Dubičku županiju, tako da su bili prisutni u unskom i savskom predjelu i preko samostana u Gori u Pokuplju sve do Senja, štiteći Primorje i pomorsku trgovinu. Godine 1495. sjedište Vranskog priorata posve je preneseno u Pakrac, zbog toga bi bio opravdan naslov Vransko-pakrački priorat. To je vrijeme osmanlijskih prodora i u Pakracu se sabirala vojska za obranu Hrvatske i Slavonije. Posebno se istaknula obrana Beograda u vrijeme hrvatskog bana Matka Talovca. Njegov brat Ivan Talovac, prior vranski i hrvatski ban, poginuo je braneći Pakrac 1543. godine. Otad su u Pakracu boravili sandžakbezi te je jedan od njih, koji je četovao kod Ivanića, zarobio zagrebačkog kanonika Franju Filipovića, kojeg car nije želio razmijeniti, premda je zagrebački kaptol predao za njegovu razmjenu Ibrahim-agu, a na razmjeni je inzistirala i njegova rodbina.

Oslobođenjem Pakraca 1691. godine od Turaka carska vlast nije samostan ivanovaca vratila crkvenoj upravi, nego ga je dodijelila vlastelinu barunu Johannu Theodoru Imsenu, koji je sagradio vlastelinski kompleks, koji je kasnije kupio grof Antun Janković.

Opatije u Senju

- Opatija Sv. križa u Senju
- Opatija sv. Dujma kod Senja (*Supra Segniam*)
- Opatija sv. Jurja kod Senja (*penem Segniam*)
- Opatija sv. Nikole u Otočcu (*de Gacka*)
- Opatija sv. Jurja (*de Lisac*)

Prepoziture

- Prepozitura BDM u Glogovnici
- Prepozitura sv. Petra u Požegi, današnji Kaptol, kod Požege
- Naslov su dugo vremena nosili srijemski biskupi, budući da su imali vlastelinske posjede u današnjem Kaptolu.
- Prepozitura Bienko u Bijeniku
- Prepozitura sv. Helene u Samoboru
- Čazmanski kaptol imao je od 1549. do 1808. godine svoja sjedišta u apsidi južne lađe zagrebačke katedrale zbog zauzeća Turaka.

ĐAKOVAČKO-SRIJEMSKA BISKUPIJA

U Đakovačko-srijemsku biskupiju naslovne časti uveo je đakovačko-srijemski biskup Antun Mandić 1805. godine. Godine 1856. gotovo svi đakovački kanonici bili su i opati.

Zagrebački i đakovački kanonici nosili su naslove i nekih mađarskih samostana i prepozitura, isto tako su pojedini mađarski kanonici bili nositelji naslova hrvatskih opatija.

1. Prvotna benediktinska opatija Presv. Trojstva, osnovana 1202. u Petrovaradinu
2. Prvotna cistercitska Opatija BDM iz 1237., na Brdu Petrovaradinskom
3. Benediktinska opatija BDM u Monoštoru (*de Kopan – Monostor in Sirmio*)
4. Opatija sv. Katarine u Šarengradu
5. Opatija BDM de Ilda, vjerojatno današnji Opatovac.
6. Prvotno benediktinska Opatija sv. Demetrija u Mitrovici, osnovana 1057.
7. Benediktinska opatija Sv. Duha u Nuštru, iz 1216.
8. Opatija sv. Jurja u Dumbovu, iz 1247.
9. Benediktinska opatija sv. Grgura u Gregurovcima, u Srijemu, spominje se 1247., kada je papa Inocent IV. predložio biskupu Oliveriju da se onamo preseli pošto je Banoštor bio stradao od Mongola. Titular su nosili kaločki kanonici, jer je Srijem do 1231. godine pripadao Kaločkoj nadbiskupiji.
10. Benediktinska opatija Sv. križa u Mandelosu, 13. – 14. st. (*de Nagyolaszu, Kal. n.*)

Prepoziture

- Prepozitura sv. Stjepana prvomučenika u Banoštoru
- Samostan je benediktincima sagradio vojvoda Bela.
- Prepozitura sv. Irene, osnovana 1217. u Srijemu
- Prvotno premonstratska Opatija sv. Ladislava de Semlin
- Prepozitura Sv. Duha u Nuštru (*de Monostor*)
- Prepozitura sv. Petra u Požegi, prvotni Požeški kaptol sv. Petra, u današnjem Kaptolu, kod Požege

Požeški kaptol imao je više kanonika, s prepozitom na čelu, zatim prebendare, crkvene pjevače, đake i druge; Turci ga nisu rušili jer su u njemu stanovali. Oslobođenjem od Turaka Kaptol je dodijeljen Đakovačkoj biskupiji, koja ga je 1874. godine prodala svjetovnim velikašima, koji su malo marili za njega i prepustili ga propadanju i devastaciji. Zadnji vlasnik bila je Prva hrvatska štedionica, a kasnije su ga zapalili partizani.

Naslovne opatije i prepoziture mogu postati predmetom i izvorom arheološkog istraživanja i potvrđivanja činjenica zapisanim u dokumentima u raznim arhivima. Primjer za to je zaboravljena benediktinska opatija u Rudinama, kod Požege. Za to mogu poslužiti osim neistraženih dokumenata u raznim arhivima, kamenih zapisa ugrađenih u kasnije građevine i zemljovid Stjepana Glavača iz 1673. godine, koji je izvađen prema popisu župa iz 15. stoljeća, koji mu je dao biskup Martin Borković, a koje ruševine je osobno vidio. Ujedno je ubilježio važnije podatke tadašnjih opatija i prepozitura, ali i onih sačuvanih, neporušenih, koji su zbog izbjeglog stanovništva i vlasnika te zbog nebrige tadašnje vojne uprave stradali jednako kao i oni u agresivnu turskom rušenju. U Glavačevu vremenu izrađeno je mnogo zemljovida o našim prostorima: zemljovid ilirskih zemalja Andrea Buffalinija iz 1663., koji se poslužio mjerničkim topografskim rezultatima Ivana Klobučarića (1601. – 1605.), zatim Ivana Lučića Luciusa (1604. – 1679.), Jurja Križanića (1617. – 1683.), Danielea Farlatija (1690. – 1773.), Johanna W. Valvasora (1641. – 1693.) i drugih. Njihova istraživanja potaknule su povijesne rasprave o granicama hrvatskih zemalja tijekom 17. stoljeća te dovela do širenja interesa za hrvatske krajeve, kao i do produblivanja povijesnih spoznaja o vlastitom narodu u 18. i 19. stoljeću.

PRIORI VRANSKI I SPOMEN-PLOČA U KATEDRALI

Spomen poprsja Priora vranskih 2010. godine (Foto: V. Žara)

Brončana poprsja, visine 62 i širine 42 cm, u zagrebačkoj katedrali izradio je zauzimanjem Prvostolnog zagrebačkog kaptola i darom svećenika Ivana Kokota zagrebački kipar Ante Starčević (1933. – 2007.). Na kamenim postoljima, 38 × 42 × 25 cm, uz prepoznatljive likove zapisana su i imena: »I. PALIŽNA – P. BERISLAVIĆ«, kao i ime donatora: »DAROVAO IVAN KOKOT«.

Na prigodnoj mramornoj spomen-ploči, 135 × 65 cm, s istaknutim križem na vrhu, uklesan je sljedeći tekst:

PRIORIMA VRANSKIM / IVANU PALIŽNI / HRVATSKOM BANU 1385.
– 1391. / KOJI SE BORIO PROTIV KRALJA ŽIGMUNDA / ZA SAMOSTALNU
HRVATSKU DRŽAVU / POD VRHOVNIŠTVOM KRALJA TVRTKA I. / I / PE-
TRU BERISLAVIĆU / »HEROJU KRŠĆANSTVA« / BISKUPU I HRVATSKOM
BANU / 1513. – 1520. / KOJI JE SVOJIM JUNAŠTVOM / HRVATSKOJ PRIBA-
VIO NASLOV / »PREDZIĐE KRŠĆANSTVA« / TE ZA SLOBODU HRVATSKE
/ SLAVNO POGINUO 20. V. 1520./

OVU SPOMEN-PLOČU PODIŽE / PRVOSTOLNI KAPTOL ZAGREBAČKI
/ KAO POSLJEDNJI NOSILAC NASLOVA / PRIORA VRANSKIH / 1971./

Spomen-popsrja je u dostojanstvenoj tišini blagoslovio predstavnik Sv. Stolice kard. Franjo Šeper 1972.

Spomen-ploča s tekstem koji je sastavio posljednji počasni prior vranski, mons. Antun Ivandija, prepošt Prvostolnog kaptola zagrebačkog

Popsrja s tako sažetim tekstom su simboli koji i danas puno govore i čuvaju povijesnu memoriju koja nas ispunja zahvalnošću i ponosom, kao i pobjedonosnim ostvarenjima heroja koji su zaslužni za samostalnu slobodnu Hrvatsku, zajedno sa svetim papom Ivanom Pavlom II., isto kao i u Berislavićevo vrijeme s papom Leonom X.

Spomen-ploča nas podsjeća i potiče na obilježavanje 500. obljetnice velikih događaja: 1519. – 2019. potvrđivanje naslova Hrvatskoj »predziđe kršćanstva«, kojim je papa Leon X. (1513. – 1521.) slavio pobjedu nad Osmanlijama, stavivši pismo s pohvalom hrvatskom banu Petru Berislaviću i Hrvatskoj na oltar u crkvi sv. Marije Minerve u Rimu 1519. godine. Njegova hrabrost i herojska pogibija podsjeća nas i danas na hrvatske branitelje iz Domovinskog rata te bi se obilježavanjem 500. obljetnice (1520. – 2020.) dodjeljivanjem Hrvatskoj časnog naziva »predziđe kršćanstva« mogla osvijetliti sva naša povijest činjenicama koje mogu ispuniti medije, školske udžbenike, kao i potaknuti stručna putovanja te osvjježiti našu vjeru u bolju budućnost Hrvatske.

Brončana poprsja izradio je zagrebački kipar Ante Starčević (1933. – 2007.)¹. Njegova djela poznata su ne samo u Zagrebu, nego po čitavoj Hrvatskoj, kao i u inozemstvu. Svi se sjećamo monumentalnog mozaika u stražemanskoj crkvi, gdje je zajedno s tamošnjim župnikom Josipom Devčićem završio na suđenju i pao u nemilost tadašnjih vladajućih krugova. Sva djelatnost mu je otada bila zabranjena do 1991. godine.

Međutim, to ga nije pokolebalo, nego je i dalje ostao vjeran svom svjetonazoru i prikazivao Stepinčev lik kada se njegovo ime nije smjelo u javnosti niti spomenuti.

Svestranim umjetničkim ostvarenjima oživio je hrvatske blaženike i mučenike, zagrebačke nadbiskupe, velikane hrvatske povijesti, a sudjelovao je i u liturgijskim opremama porušenih crkava u srbočetničkoj agresiji na Hrvatsku.

Stepinčev lik bila je Starčevićeva trajna zaokupljenost, a ponosio se i brončanim portretima bl. Augustina Kažotića, kardinala J. Haulika, kardinala F. Kuharića, Ivana Pavla II., osmom postajom križnog puta u Mariji Bistrici i mnoštvom drugih sakralnih umjetničkih djela.

Pred brončana poprsja Ivana Paližne i Petra Berislavića u zagrebačkoj katedrali rado je dovodio svoje prijatelje i poznanike ističući činjenicu: »Prof. A. Ivandija naručio je od mene dvije biste: Paližnu i Berislavića – priore vranske, za zagrebačku katedralu, koje sam netom izradio. Kako su vremena bila loša, kardinal Šeper ih je u tišini blagoslovio!«

Spomen-ploča i brončana poprsja priorima vranskim zavjetni su dar svećenika Ivana Kokota (1905. – 1996.)².

1 Ante Starčević, zagrebački kipar, slikar, grafičar, medaljer, mozaičar, pjesnik i esejist. Rođen je u Zagrebu 1933., gdje se i školovao i proveo čitav svoj život. U djetinjstvu je sa svojim ocem, Matom Venom Starčevićem, posjećivao zagrebačkog nadbiskupa bl. Alojzija Stepinca. Diplomiravši kiparstvo u Zagrebu 1955. godine, u klasi Frane Kršinića, posvetio se sakralnim temama u vrijeme kada je to bilo opasno. Osim ostaloga, njegovi ga vitraji povezuju s transcendentalnošću, a posvuda ga je pratio i štitio mali glineni korpus Krista, koji je izradio s dvanaest godina. To je izražavao i pisanom riječi u obliku eseja i memoara i otkrivao nultarnju snagu, napominjući da umjetničko djelo mora zračiti iz duboke vjere, jer je ono kao rudnik skrivenoga blaga. Rado je naglašavao da je svako umjetničko djelo, iako individualno, ujedno i nacionalno.

2 Vlč. Ivan Kokot rođen je u Gornjoj Rijeci, kod Jastrebarskog, 1905. godine. Teologiju i crkveno pravo studirao je u Zagrebu, a glazbu u Strassburgu. Za svećenika je zaređen 1929. godine. Djelovao je kao gimnazijski kateheta te pisac i skladatelj u Križevcima, Varaždinu i Samoboru, zatim kao župnik u Rovišću i Svetoj Klari, kod Zagreba. Ondje se istaknuo zauzetim radom, što je smetalo tamošnjim komunistima te je izbjegao planirani atentat, koji je organizirao domaći »oficir« JNA iza božićne ponočke 1945. Orguljaš, zvonar i župni suradnik iz obitelji Martinjak bili su na smrt isprebijani i bačeni na željezničku prugu, ali su se mještani uspjeli spasiti. Vlč. I. Kokot je nakon toga pastoralno djelovao u Zagrebu, a zatim je 1950. otišao u Rim i 1953. u Los Angeles, gdje je i preminuo 1996. godine.

HRVATSKA U OSMANLIJSKOM OKRUŽENJU

Nakon što su Osmanlije zauzeli Arapski poluotok, Bliski istok, s najsvetijim mjestima kršćanstva, i sjevernu Afriku, razorivši organizirane židovske i kršćanske zajednice, tijekom 13. i 14. stoljeća usmjerili su se prema Središnjoj Europi. Uz teritorijalna osvajanja nametali su islam, ubijajući kršćane i odvođeci ih u ropstvo te rušeći i uništavajući sve kuda su prolazili. Brojni katolici prešli su na islam, brojni Hrvati koji su uspjeli izmaknuti pokoljima trajno su ostali živjeti u iseljeništvu, Gradišću (Austrija), Moliseu (Italija) i u Slovačkoj. Tursko nadiranje osiromašilo je Hrvatsku i uništilo svu dotadašnju srednjovjekovnu crkvenu i kulturnu baštinu.

Dok su se humanisti zabavljali grčkom mudrošću, a neprijatelji križa Kristova ognjem i mačem zauzeli Carigrad 1453., jedino su rimski pape upozoravale europske vladare na osmanlijsku opasnost. Posebno su se zauzeli za obranu kršćanstva papa Pijo II. (1458. – 1464.), Nikola V. (1447. – 1455.). Kalist III. (1455. – 1458.) i Leon X. (1513. – 1521.). Poslije pada Carigrada, 1453. godine, pape su neprestano upozoravali europske vladare na opasnost od turskih osvajanja.

Grb Trojedne Kraljevine Hrvatske, Slavonije i Dalmacije među grbovima europskih zemalja na svodu katedrale sv. Vita u Pragu (T. Plukavec)

Samo deset godina poslije pada Carigrada pala je i Bosna, 1463. godine, što je bilo uvod u tragediju na Krbavskom polju 9. rujna 1493. godine, gdje je izginula mladost Hrvatske s najboljim hrvatskim vitezovima, a u ropstvo odvedeno oko 5000 Hrvata, očeva i majki, mladića i djevojaka, zajedno s banom Mirkom Emerikom Derenčinom.

Trogiranin Petar Berislavić (1475. – 1520.) punih je sedam godina odolijevao žestokim napadima Osmanlija, podizao je hrabrost i moral hrvatskom narodu i novčanom pomoću pape Leona X. pobjeđivao i utvrđivao hrvatske gradove i postavljao branitelje kamo je trebalo.

Mletačko-ugarskim ratom (1115. – 1126.) te porazom bana Klelina kod Zadra 1116. godine, Venecija je zauzela dalmatinsku obalu i hrvatske gradove Šibenik i Biograd, a 1125. godine bio je razoren Biograd na Moru. Šibenik je dobio autonomiju 1167. godine, a nakon toga se za Dalmaciju borio Bizant do 1186. Nakon mongolske provale Hrvatska je 1260. godine bila podijeljena na Hrvatsku i Dalmaciju, na čelu s hrvatsko-dalmatinskim banom, a Slavonija je imala svog slavonskog bana. Od 1476. godine hrvatske zemlje je objedinjavao zajednički hrvatsko-dalmatinski-slavonski ban.

Od 1273. godine u Zagrebu su se održavali staleški sabori čitave Slavonije, na čelu s banom, koji su otada vršili zakonodavnu vlast, a županije su vršile sudsku i upravnu vlast. Kraljevskim donacijama ojačali su hrvatski feudanci, posebice Šubići, a kako su bili nesložni, to je Venecija znala dobro iskoristiti i proširila vlast nad dalmatinske gradove. Kralj Ludovik I (1342. – 1382.) zauzeo je Knin, Klis, Omiš, Skradin, Unac i Ostrovcu, bližu okolicu Vrane. S Venecijom je kralj Ludovik vodio tri rata zbog dalmatinskih gradova, ali ju je ostavio u nemirima i nakon svoje smrti. Nemire je prouzročila i činjenica da su bansku vlast u Hrvatskoj obnašali mađarski niži velikaši. Vladanje kraljica Elizabete i Marije dovelo je do anarhije, kojoj se suprotstavio vranski prior Ivan Paližna, koji je obnašao i bansku službu. Mađarski velikaši su 1387. godine doveli na vlast Sigismunda Luksemburškog, koji se povezo s Venecijom. Neiskustvo i rastrošnost Sigismunda, zajedno s malodobnom kraljicom Marijom, dovelo je do novih nemira, uz agresivno nadiranje Turaka. I. Paližna, braneći Dalmaciju od Turaka, zauzeo je Ostrovcu, a povezo se s bosanskim kraljem Tvrtkom, u namjeri da ujedine hrvatske zemlje, ali je junački poginuo 1391. godine, a ubrzo nakon toga umro je kralj Tvrtko. Vrana je odolijevala napadima, iako se okolno stanovništvo već bilo raselilo. Padom Klisa 1538. godine kliški sandakbeg Husrevbeg zauzeo je Vranu.

VRANSKI PRIORAT

Vrana je s Vranskom dolinom i jezerima bila smještena u biogradskom primorju. U rimsko doba bila je povezana mrežom putova, na nalazila se na samoj raskrsnici pomorskih i kopnenih putova, što je uvjetovalo naseljavanje stanovništva te razvoj ratarstva i trgovine.

Vrana se nalazila u zaleđu tadašnjeg dalmatinskog temata (*Thema Dalmatiae*), tj. dalmatinskih gradova s bizantskom upravom: Krk, Rab, Cres, Zadar Trogir, Split, Dubrovnik i Kotor. Na čelu tih gradova nalazio se je gradski prior.

Jozo Kljaković: Krunidba kralja Zvonimira, Papinski hrvatski zavod u Rimu

Starohrvatska Vrana poznata je po Benediktinskoj opatiji sv. Grgura, koju je sa svim pripadajućim posjedima i dragocjenom riznicom hrvatski kralj Zvonimir 1075. godine prigodom svoje kraljevske krunidbe darovao papi Grguru VII. (1073. – 1085.), u trajno »vlasništvo Sv. Petra« (ut ... omni tempore sancti Petri sit proprium).

Darovnica spominje namjenu Samostana sv. Grgura kao rezidenciju papinskih legata, veleposlanika (nuncija), tj. diplomatskog predstavništva, kao i predstavništva apostolskog upravitelja u krajevnim crkvama.

Legati su, među ostalim, sazivali i predsjedali crkvenim saborima, vršili krunidbe kraljeva, dodjeljujući im kraljevsko znakovlje, koje se čuvalo u Vrani. Vranski samostan postao je važan dokumentacijsko-arhivski centar u Hrvatskoj, okružen biskupskim gradovima: Biograd, Skradin, Šibenik, Knin i Nin.

Zvonimirovim darivanjem vranski je samostan postao dio »Petrova nasljeđa i posjeda« (*patrimonium Petri*), koji od vremena Pipina Malog čine gospodarsku okosnicu papinskog suvereniteta. Papa je na toj okolnosti osnovao samostansku slobodnost (*pontifitiam libertatem*), čime je samostan bio izuzet iz kraljevske i crkvene mjesne uprave. Kad su Mlečani razorili Biograd 1126. godine, papini legati nisu više mogli boraviti u Vrani.

Tako je upravu Vrane papa mogao povjeriti jedino ustanovi papinskog prava, a to je bio viteški red templara, koji su vranskim samostanom upravljali od 1165. godine do njihova ukinuća 1312. godine, kada je Vrana pripala Ivanovcima.

Dolaskom Ivanovaca u Vranu nastao je proces povezivanja njihovih samostana u sjevernoj i južnoj Hrvatskoj.

Vranski prior (*magnus prior*) postao je glavni prior Ivanovaca u cijeloj Hrvatskoj. Vranski prior se prvotno birao između redovnika vranskog samostana, a kasnije između svih samostana Ivanovaca na hrvatsko-ugarskom području.

U razdoblju od 12. do 16. stoljeća pod vranski priorat pripadali su sljedeći važniji samostani: u Dalmaciji i Primorju Novigrad, Ostrovica, Šibenik, Sinj, Spasovac, kod Senja, te u sjevernoj Hrvatskoj Apatovac, kod Križevaca, Glogovnica, Bela, kod Ivanca, i Ivanec (varaždinski), Sveta Helena, kod Čakovca, Grabrovnica, kod Đurđevca, Slavenska Požega, Pakrac, Božjakovina, kod Dugog Sela, Susedgrad, Gacka, Modruša i Dubica. Vranski priorat imao je značenje vlastelinstva (*dominium*), a imao je na svojim imanjima selišta s oko 50 većih i manjih imanja s kolonima (*colona* i *iobbagiona*).

Sa svim svojim pogodnostima i znamenitostima Vrana je postala središte duhovnog, kulturnog i državnog života Hrvatske, a Vranski priorat bio je odraz tadašnjeg europskog društvenog uređenja i vrlo zapažen u Hrvatskoj pravnoj i crkvenoj povijesti.

Uz crkveni i društveni život Vrana je napredovala i u kulturnom pogledu. Spomenimo samo braću Francesca i Luciana Lauranu, Vranjane, poznate renesansne slikare koji su djelovali u Italiji.

Prior vranski se poput benediktinskih opata uključio i u državnu upravu, pa je uloga i značenje vranskog priora u Hrvatskoj imala veliko značenje, a vranski prior bio je i član Hrvatskog sabora po funkciji (*virilni član*).

Naime, crkveni su dostojanstvenici zajedno s ninskim biskupom, kao hrvatskim biskupom (*episcopus Croatensis*), na dvoru hrvatskih kraljeva vršili važne upravne i državne službe. Tako su i vranskom prioru bile dostupne najviše državne službe u Hrvatskoj, pa je položaj priora vranskog poprimio javno pravno značenje. Tako vranske priore nalazimo već početkom 13. stoljeća kao kraljevske namjesnike, hrvatske hercege i hrvatske banove, ili su pak hrvatski kraljevi svojim naredbama (*resolutio regia*) banove Hrvatske, Dalmacije i Slavonije imenovali istovremeno i vranskim priorima, tj. upraviteljima Vranskog priorata. Budući da je vranski prior pripadao pod papinsku jurisdikciju, imenovanje priora bilo je uvjetovano prethodnim odobrenjem generalnih glavara ivanovaca, rimskih ili onih na Rodosu. Prvi je takvu javnu funkciju obnašao Petar Cornuto (1336. – 1347.).

Vranski prior je stjecao kraljevska i plemićka dobra, što je dokumentirao ispravama potvrđenim svojim pečatom kakve su imali ostrogonski nadbiskup, biskupi i veliki župani, ako je prior vranski bio istovremeno i hrvatski ban, služio se posebnim pečatom (*sigila authentica maiora*), kakve su imali kralj, ban, katedralni kaptol i određeni samostani koji su bili vjerodostojna mjesta (*loca credibilia*), gdje su se potvrđivali pravni, imovinsko-pravni i drugi važni ugovori.

Vranski prior vršio je i sudsku vlast uz pomoć dva supriora, a koji su u njegovoj odsutnosti ili smrti zamjenjivali priora.

Vranski prior izdavao je darovnice, zauzimao je predsjedničko mjesto pri ustoličavanju plemića i svečano uvodio vlasnika u posjed darovanog imanja. Obavljao je sve poslove vezane uz vršenje zakonodavne, sudske i izvršne vlasti.

Posebna obveza priora vranskog bila je obrana države i naroda (*defensor civitatis et plebis*) te da predvodi vitezove na bojišnicama na kojima se branila Hrvatska.

Kralj Vladislav II. osnovao je godine 1492. zajednički hrvatsko-ugarski sabor, s dva doma: gornji dom, pod predsjedanjem ugarskog palatina, i donji dom, pod predsjedanjem kraljeva izaslanika. Prior vranski je kao viši prelat, a često i kao ban Hrvatske, Slavonije i Dalmacije, postao punopravni, virilni član (član Sabora po položaju, po vlastitom pravu) tog zajedničkog sabora, s jednakim pravima kao kraljevski palatin, sudac kraljevske kurije, kraljevski tavernik, vojvoda sedmogradski, ban mačvanski i severinski te ban Hrvatske i Slavonije.

Kad je Vrana potpala pod mletačku vlast, postala je mletački feud te je bila dodijeljena raznim dostojanstvenicima i nekim obiteljima na uživanje. Utvrda, *Castrum Aureanae*, spominje se u 9. stoljeću, postala je vojnim objektom, a Mlečani su uveli novu vojnu snagu – najamnike ili stipendijare. U tvrđavi se godine 1428. nalazilo 50 vojnika, ali se zbog turske opasnosti morao broj povećavati, posebice 1430. godine, kada su Turci prodrli do Vrane.

Osim vojnika za održavanje utvrde moralo se brinuti i seosko stanovništvo, zemljoradnici, vinogradari i stočari, kojima je na čelu stajao kaštelan. Vrana je bila administrativno-sudski centar, sa stalnim sudom, koji je imao dva sudca i podsudca, podložnog kaštelanu. Tadašnji vranski priori nastojali su da se Vrana vrati pod vlasništvo ivanovaca. Približavanjem Turaka domaće se stanovništvo počelo iseljavati prema Zadru i Istri, a u okolici Vrane su se naseljavali turski plaćenici ili martolozi, a i sjedište Vranskog priorata se premjestilo u Pakrac.

Prior vranski Albert Velikomihaljski, ujedno i ban Hrvatske i Dalmacije, trudio se 1419. godine povratiti posjede Vranskog priorata. Upraviteljem Priorata postao je 1434. godine Matko Talovac, s pravom na uživanje svih prioratskih dohodaka u Ugarskoj i Hrvatskoj, a on je istovremeno bio i ban Slavonije, od 1435. do 1444. godine. U to vrijeme kraljem je postao Vladislav Jagelović (1440. – 1444.), koji je imenovao priora vranskog Ivana Talovca kapetanom i zapovjednikom obrane Beograda, koji je obranio svojom hrabrošću. Nakon te pobjede papa Eugen IV. (1431. – 1447.) dozvolio je I. Talovcu da prijeđe ivanovcima na Rodos, ali je morao ostati i braniti Vranu od vojske Ulricha Celjskog, čiji je zapovjednik Ivan Vitovec bio već poharao mnoga imanja Vranskog priorata (Božjakovinu, Pakrac, Đurđevac, Raču, Garić i Hrastovicu). Ivan Talovac poginuo je u Vrani 1446. godine. Vranskim priorom zatim je postao Toma Sekelj od Sv. Đurđa, koji je 1456. godine branio Beograd od Turaka s Jankom Hunjadijem i Ivanom Kapistranom. Pobjedu je ovjekovječio Rafael diptihom Kristova preobraženja, a papa Kalist III. je 1457. godine ustanovio blagdan Preobraženja u znak zahvalnosti za tu čudesnu pobjedu.

Kralj Matijaš Korvin (1458. – 1490.) zamolio je papu Pavla II. (1464. – 1471.) da potvrdi Mirka Zapoljskog upraviteljem Vranskog priorata, jer da to zahtijeva obrana Bosne. Od 1475. godine spominje se izabranim priorom vranskim jajački ban Bartol Berislavić, iz znamenite hrvatske plemićke obitelji. I on se zalagao za povratak razgrabljenih prioratskih imanja, posebno u Beli i Velikoj. On je nastojao osloboditi Vranu od Mlečana.

VRANA U RAZDOBLJU TURSKE OKUPACIJE

Porazom na Mohačkom polju (1526.) društvene prilike su se u Hrvatskoj posve izmijenile, a i Vranu su osvojili 1537. godine Turci, u kojoj su ostali sve do 1648. godine. U vrijeme turske okupacije među vlasnicima Vrane spominje se kapetan jezera Zijam Halilaga. Njegov posjed se povećavao, a time i moć, pa je 1602. godine postao sandžakbeg lički, krbavski i krčki. Halilbeg je bio prvi i najistaknutiji zaim vranski, sa sjedištem u Vrani, a i cijela njegova obitelj je zauzimala važno mjesto u upravi Dalmacije pod turskom upravom. Vrana je najprije pripadala Kliškom sandžaku, a zatim Krčkom (desna strana Krke) i Skradinskom kadilukom, sa sjedištem u Kninu. Turskom upravom Vrana je postala važno središte, s utvrdom i vojskom, i »vrt Ličkog sandžaka«.

U Vrani se spominju dvije džamije, a katolički vjernici su imali crkvu sv. Gospoje, kako se navodi u popisu iz 1574. godine. Vranskom župniku su Turci dopustili obilaziti i okolna mjesta, pa je održavao bogoslužje u privatnim kućama ili u ruševinama negdašnjih crkvi. Dolaskom generalnog providura Leonarda Foscola, turska vlast je u Dalmaciji počela slabiti. Foscolo je zauzeo Vranu (1647.), a Halilbeg je bio zarobljen i odveden u Bresciu. Bojeći se da se Turci ne vrate u Vranu, Foscolova vojska je srušila Vranu, a sklapanjem mira 1670. svi bivši turski posjedi vraćeni su starim gospodarima.

Poprsje I. Paližne, rad ak. kipara Ante Starčevića

IVAN PALIŽNA – PRIOR VRANSKI

Paližna je prastara hrvatska plemićka obitelj, koja potječe iz Palešnika, nedaleko od Garešnice. Rod Paližne, kao i njihova povijesna uloga, još su uvijek predmetom istraživanja.

Ivan Paližna je nakon službe potpiora od 1370. postao priorom vranskim 1378. godine. Njegova djelatnost protezala se na sve samostane ivanovaca u Hrvatskoj, Slavoniji i Ugarskoj. Kao ban Hrvatske, Slavonije i Dalmacije, a time i nositelj hrvatske državnosti, djelovao je u razdoblju od 1385. – 1391. godine u vrlo zamršenim društveno-političkim okolnostima.

Pojačano nezadovoljstvo koje je bilo izraženo posebice u Hrvatskoj i Dalmaciji, I. Paližna se suprotstavio nepravdama i anarhiji tadašnjih vladara.

Svi ti događaji nisu mimoišli Zagreb, kada je stradao i Kaptol, kao i vranski samostan. Kao prior vranski, I. Paližna je bio zauzet obranom od Turaka, a spomenute okolnosti su ju otežavale i onemogućavale. Zato je radio na ujedinjavanju i osamostaljenju hrvatskih zemalja uz pomoć kralja Tvrtka I., posebice jer je Sigismund postao ugarskim kraljem, a nastojao je pokoriti Hrvatsku i Dalmaciju.

Pustošeći Slavoniju, Međimurje i Zagreb, Sigismund je okupljao vojsku s kojom je konačno napao Vranu, gdje je Paližna bio ranjen i od posljedica ranjavanja umro u Vrani, 16. siječnja 1391. godine.

*Poprsje P. Berislavića, rad ak.
kipara Ante Starčevića*

PETAR BERISLAVIĆ – PRIOR VRANSKI

Rođen je u Trogiru, u plemićkoj obitelji Ivana i Magdalene Statileo (Statilić). Budući da mu je otac rano umro, za njegov odgoj se osim majke brinuo njegov stric Bartol. Školovanje je započeo u rodnom Trogiru i nastavio u Ugarskoj. Primicije je slavio u Trogiru 1494. godine, a nakon toga se ponovno vratio u Ugarsku, gdje ga je kaločki nadbiskup Petar 1500. godine imenovao kaločkim kanonikom, a 1502. prepoštom Kaptola sv. Lovre od Haja. Kao tajnik i kancelar kralja Vladislava II., od 1503. godine obavljao je po europskim dvorovima vrlo delikatne diplomatske poslove. Godine 1512. postao je vesprimskim biskupom. Za biskupa ga je zaređio kardinal Toma Bakač u Rimu.

Njegove misli izgovorene na biskupskoj sinodi u Vesprimu da se »Čovjek spasava milošću Spasiteljeva križa i djelotvornom suradnjom s tom milošću«, bila je česta tema renesansnih slikara. U Ugarskoj mu je bila povjerena Opatija Porno, a zatim 1513. i uprava svih dobara Vranskog priorata. Iste godine ga je kralj Vladislav II. Jagelović (1490. – 1516.) imenovao hrvatsko-slavonsko-dalmatinskim banom, nositeljem hrvatske državnosti, a postao je i kapetan grada Senja i župan dubički.

Kao hrvatski ban, P. Berislavić je osim u Zagrebu stolovao u Križevcima, Kutnjaku, Vratišincu, Bihaću ili na posjedima Vranskog priorata, i to zbog vođenja banskih poslova i koordiniranja obrane. Bio je prijatelj i zaštitnik mnogih humanista. A. Vrančić mu je bio i rođak, a s M. Marulićem je imao i zajedničke poglede u obrani vjere. Za duhovne

potrebe u Vesprimskoj biskupiji na pomoći mu je bio splitski arhiđakon Toma Niger, kasniji skradinski biskup. Od pape je dobio povlasticu da na duhovnom polju Vesprimske biskupije rade i tri-četiri redovnika bilo kojeg reda.

Budući da je iz ugovora sklopljenog primirja 1511. godine između Turske i Ugarske bila isključena Hrvatska, Dalmacija i Slavonija, Turci su prodirali sve do Slavonije, Jajca i Skradina, što je P. Berislavić morao braniti, kako na bojnopolju, tako i diplomatskim putem.

Osim što je nastojao vratiti Dalmaciju iz mletačkih ruku pod svoju vlast, P. Berislavić se odlučno zauzeo u obrani hrvatskih zemalja od Turaka.

Na V. Lateranskom saboru (1512. – 1517.) o teškim su prilikama u Hrvatskoj zbog stalnog nadiranja Turaka izvijestili 13. lipnja 1513. godine modruški biskup, Šimun Kozičić Benja i splitski nadbiskup Bernard Zane, koji su apelirali na kršćansku slogu. Svu opasnost je najbolje shvatio papa Leon X. (1513. – 1521.), koji je P. Berislaviću poslao u lipnju 1513. godine 50 000 dukata da time organizira obranu. Kardinala Tomu Bakača imenovao j, 15. srpnja 1513. godine legatom *a latere*, koji je trebao organizirati obranu protiv Turaka. Dok se P. Berislavić pripremao na obranu, iznenada su provalili Turci u predjele Une i Kupe, gdje ih je uz pomoć Nikole Zrinskog, Mihajla Frankopana Slunjskog, Ivana Karlovića i Franje Berislavića, pobijedio 18. kolovoza 1513. godine, kod Dubice. O pobjedi se brzo pročulo širom Europe te mu je u znak priznanja papa Leon X. za Božić 1513. godine poslao mač i šešir, znamenje kojim su tadašnji pape darivali najslavnije ratnike. O toj pobjedi je papa Leon X. pisao caru Maksimilijanu³, a slikar Rafael je u Rimu ovjekovječio taj događaj freskom *Pobjeda kod Ostije*.

Međutim su Turci i dalje prodirali u unutrašnjost Hrvatske i odvodili hrvatske ljude, majke i otčeve, djevojke i mladiće, u zarobljeništvo. Početkom 1514. godine Turci su provalili u Dalmaciju sve do Skradina. Zaustavljeni su i pobijeđeni kod Knina. Godine 1516. je umro hrvatsko-ugarski kralj Vladislav II. Jagelović. Nakon toga su se okolnosti pogoršale, o čemu Berislavić izvješćuje papu, po svom izaslaniku Tomi Nigeru. U teškim prilikama kralja Vladislava II. naslijedio je desetogodišnji sin Ludovik, umjesto kojeg su vladali njegovi skrbnici i državno vijeće, kojima su bili važniji vlastiti interesi nego opće dobro.

Petar Berislavić ponovno je poslao pismo papi Leonu X., 26. ožujka 1516. godine, po svom izaslaniku Tomi Nigeru. Papa je osobno odgovorio Berislaviću:

³ Rinaldi: *Annales*, 1513., str. 110.

Iz tvojega lista, a još više iz riječi tvojega poslanika razumio sam s velikim zadovoljstvom što si sve podnio i što si učinio za opću stvar kršćanstva. Zato sam naložio tvome poslaniku da te izvijesti kako te cijenim i hvalim zbog tvojih dosadašnjih djela. No istom tvojem poslaniku zapovjedih da ti javi i to kako su se duboko srca mojega kosnule njegove riječi, kada je na koljenima, bacivši se meni i mojoj braći kardinalima svete rimske Crkve, plačnim glasom pričao tvoju i tvoje zemlje golemu nevolju, Bogom nas zaklinjući da ne pustimo našim nemarom pasti ono kraljevstvo koje je dosada tako junački mač dušmanski od naših glava odbijalo. Vidim i poimam tvoj teški položaj, pa na tvoju utjehu velim ti kako nastojim na sve strane oko toga da ti što prije dođe od kršćanskih knezova dovoljna pomoć za uspješnu pomoć tvoje zemlje. Dotle pak stoj dobro i ne dopusti da ti narod duhom klone, nego ga vodi da s tobom sjedinjen suzbije neprijateljsko bjesnilo.

Papa se sličnim riječima obratio europskim vladarima i Veneciji, koja je inače Turke potkupljivala novcem i darovima.

Ban P. Berislavić je tijekom 1516. godine uspio osloboditi Vrliku, Bribirsku županiju i veći dio područja i utvrda duž Kninskoga polja i uspostaviti redovnu stražu, opskrbljivao je vojsku vojnom opremom i hranom te okupljao razjedinjeno plemstvo.

U borbi protiv Turaka P. Berislavić je potrošio ne samo pomoć koju mu je slao papa, već je uložio u obranu i svoj imetak, kao i imetak svoje rodbine, a Turci su i dalje prodirali prema Skradinu i Klisu. Papa Leon X. hrabrio je 1517. godine P. Berislavića pismom da će ga imenovati kardinalom čim bude mogao doći u Rim. Ujedno je obrazložio zašto to nije već učinio, navodeći da su Berislavićeva djela iznad svakog odlikovanja te da su za dosadašnja imenovanja bili imenovani kardinali u velikom broju, a papa ga želi počastiti tako da to odlikovanje bude određeno samo za njega. Za kardinalsko imenovanje kod pape bio se već zauzeo i car Maksimilijan, kao i car Karlo V., koji je iz Španjolske požurio u Bruxelles, napominjući da »ako se nas dvojica brinemo za opću stvar, smatramo da se to svima pokaže, a osobito Hrvatima. I ako želimo da se probude bolje nade u nastojanje oko ugrožene vjere, prigrlimo biskupa vesprimskog, toliko godina zaslužna za obranu kršćanstva da novim dostojanstvom odlikovan bude još uzoritiji, a dušmanima još strahovitiji.« Car Karlo V. je pisao također i Mlečanima da budu na pomoć svojim susjedima. Uz papinu višekratnu novčanu pomoć za utvrđenje gradova te pomoć u žitu, barutu, topovima i drugim ratnim potrebama, te uz pomoć zagrebačkog kaptola, Dubrovnika i slavonskih staleža, kao i s ugarskom vojskom s palatinom Perenyem, 1517. godine Petar Berislavić je krenuo prema Jajcu, gdje je porazio Turke, a u bitci je poginuo i bosanski paša Mustafa-beg.

Turci i dalje nisu mirovali i 1518. godine ponovno su opsjedali Jajce. Toma Niger je ponovno tražio pomoć od pape, kojega je osobno izvijestio o teškom stanju u hrvatskim zemljama. Papa Leon X. je obećao pomoć, a maloljetnom kralju Ludoviku je savjetovao da Hrvatsku prepusti drugom vladaru ili izravno Sv. Stolici ako ne može pomoći Petru Berislaviću u borbi protiv Turaka. Papa je uz novčanu i materijalnu pomoć hrabrio P. Berislavića i pismom:

Gradovi na koje Turci neprestano navaljuju imaju zbog svoga položaja takovu važnost da ako samo jedan od njih padne Turcima u ruke, bilo Jajce, ili pak Knin, Klis ili Skradin, ne će se više moći obraniti Ugarska i Turcima će biti otvoren put do talijanskih zemalja. Toga pak ne smijemo dopustiti mi knezovi kršćanski.

Papa mu je u istom pismu obećao pomoć, i to što prije, tako da bi mogao obraniti svoje dostojanstvo i dostojanstvo svoga kraljevstva te ga je hrabrio neka još za kratko vrijeme ustraje, podižući u najboljoj nadi svoj tako hrabar i ustrajan narod.

U pismu francuskom kralju Franji I. papa Leon X. ga je molio da »zbog teškog turskog pritiska na Dalmaciju i svakodnevnih ratova koji se tamo vode svojim novcem, zajedno s njim i ostalim vladarima pritekne u pomoć vesprimskom biskupu P. Berislaviću, prefektu Hrvatske i potkralju Panonije, odličnom i najhrabrijem mužu, za kojeg sam siguran da se nalazi u beznadnom položaju te je mala nada da bi se mogao dalje odupirati napadu i sili Turaka. Njegov je vikar (Toma Niger) pred mnogom i pred mojim kardinalima na koljenima i plačući zaklinjao za pomoć.« Papa se u toj bezizglednoj situaciji obratio i poljskom kralju Sigismundu.

Iste godine je T. Niger tražio pomoć na dvoru španjolskoga kralja Karla V. i zatim mu se pridružio i na dvoru u Bruxellesu.

Početakom 1520. godine Turci su prodrli do Vrane, Nadina i Novigrada, a zatim su u travnju stigli do Trogira i Šibenika, a u svibnju su provalili u Senj, Grobnik i Modruš.

Organizirajući obranu s knezom Bernardinom Frankopanskim u svibnju 1520. godine, na putu prema Senju Berislavić je branio okolicu Otočca i Drežnika. Na Vražjoj gori, kod Korenice, opremajući konja za obranu, iz zasjede je ubijen 20. svibnja 1520. godine. Banovo tijelo prenio je vesprimski prepošt Ivan Statileo u Vesprim, gdje je pokopan u grobnici vesprimskih biskupa. Vijest o junačkoj pogibiji Petra Berislavića posebno je ražalostila papu Leona X., cara Karla V. i poljskoga kralja Sigismunda.

Car Maksimilijan se 1568. godine osvrnuo na Berislavićevo značenje, zapazivši da je »najveću slavu stekao brigom za Vesprimsku biskupiju, za

Na putu prema Senju P. Berislavić je hrabro poginuo, 20. svibnja 1520.

Vranski priorat, čitavo Ugarsko Kraljevstvo, banskom službom Kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije. Slavnom smrću u ratu je nadvisio neprijatelje i neslavnima učinio Turke od kojih se branio.«

PREDZIĐE KRŠĆANSTVA I NAROD SV. PETRA

Pojam »predziđa« poznat je iz pobjedničke pjesme Judejaca prema Izaijinom proroštvu: »Tvrđ grad mi imamo: za obranu nam Jahve podiže zidove i predziđa«, a što se odnosi na utvrđeni Jeruzalem. Izraz se javlja i u drugim biblijskim tekstovima i u sinonimima kao utvrda, hrid, stijena, čijim se pojmom poslužio i sam Isus, nazvavši apostola Šimuna Stijenom, Petrom, kakvo se ime dotada nije koristilo, a kako su zabilježili evanđelist Matej (16, 18) i Ivan (1, 42). Tim je imenom Isus označio slikovito Petrovu ulogu pri utemeljenju Crkve, i to poslije Petrova priznanja o Isusovu Mesijanstvu: »A ja tebi kažem: Ti si Petar – Stijena i na toj stijeni sagradit ću Crkvu svoju i vrata paklena ne će ju nadvladati.«

Car Heraklije I. (640. – 641.) izvršio je obećanje dano Hrvatima carskim pismom zvanim *Naredba* i Hrvatima je predao sve zemlje koje su oslobodili od Avara te da njima upravljaju po svome običajnom pravu, a oni su se organizirali u kneževine na čelu s knezom. Car Heraklije nije bio samo pobjednik (*nikephoros*), nego i mirotvorac (*eirenopois*), a u Hrvatima je gledao i prepoznao svoje saveznike, a ne podanike, smatrajući da će Hrvati najbolje štiti i čuvati mir u njegovom carstvu.

Jozo Kljaković: Pokrštenje Hrvata Papinski hrvatski zavod u Rimu

Hrvati su već i prije surađivali s carem Heraklijem, i to u akciji povratka Kristova križa u Jeruzalem. Naime, perzijski car Hozroje Parviz bio je 614. godine osvojio Jeruzalem i odnio sa sobom Kristov križ, koji je na Kalvariji našla 14. rujna 320. godine majka cara Konstantina, sv. Jelena Križarica. Car Konstantin je u Jeruzalemu sagradio veliku baziliku i pohranio u njoj dio Kristova križa.

U spomenutoj akciji u kojoj su sudjelovali i Hrvati, 3. svibnja 628. godine, ponovno je vraćen Sveti križ.

Papa Agaton je 679. godine sklopio ugovor s knezom Bornom, na grobu sv. Petra, i tom prigodom je naglasio da će moliti »Boga Hrvata« da ih štiti. Hrvati su sklopili ugovor s papom po rimskom pravu, a svoje su pravne, kulturne i vjerske institucije uskladili s rimskim zakonima.

Bizantski car Konstantin Porfirogenet sazeo je ugovor koji su Hrvati sklopili sa Svetom Stolicom ovim riječima: »Kršteni Hrvati ne žele ratovati izvan svoje zemlje protiv drugih država. Dobili su, naime **proroštvo**

*R. Spiegler:
Zagrebačka
katedrala
kao crkva
tvrđava,
s južnim
vratima (DM
1954)1520.*

i zapovijed od rimskog pape, od onoga koji ih je pokrstio i u vrijeme cara Heraklija poslao svećenike koji su ih pokrstili. Ti su Hrvati poslije svoga krštenja sklopili ugovor i vlastoručno ga potvrdili i sv. Petru apostolu potvrdili tvrdim i čvrstim prisegama.

A primili su i od rimskog pape blagoslov sa slijedećim proročanstvom: »Ako ikad tuđinci zarate na zemlju Hrvata i stanu po njoj harati, da ih **Bog Hrvata** štiti i brani, a **Petar**, učenik Kristov, daruje im pobjedu.«

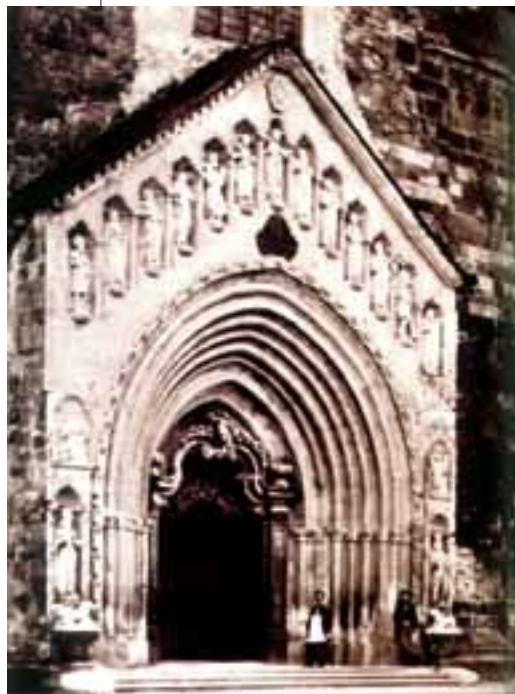
Jedan od važnih dokaza da su Hrvati održavali taj narodni zavjet jest i činjenica zapisana na kamenu teguriju, zabatu oltarne pregrade u crkvi sv. Mojsija i sv. Petra u Solinu, u kojoj se okrunio hrvatski kralj Zvonimir 1075. godine po papinom poslaniku Gebizonu. Krunidbena crkva ima dva titulara, i to predstavnika Starog zavjeta, Mojsija, i sv. Petra, kojeg je Krist ovlastio da vodi tek utemeljenu Crkvu. U crkvi je sačuvan natpis koji podsjeća na zahvalnost Hrvata: »SVETI PETRE PRIMI DAR – SANCTISSIME PETRE SUSCIPE MUNUS«. Osim toga Zvonimirova uzdarja Bogu i sv. Petru kralj Zvonimir je Svetoj Stolici darovao i spomenuti **Samostan sv. Grgura u Vrani**.

Kršćanstvo je od samih početaka civiliziralo tadašnji svijet i organizirano ga usmjerilo prema dostojanstvu ljudi i napretku. Znakovito je da su se upravo u rasponu djelovanja I. Paližne i P. Berislavića dogodila najvažnija otkrića čovječanstva: pronalazak tiska (1455.) i otkriće Novog svijeta (1492.). Znakovito je također da je baš u vrijeme P. Berislavića, kao i u vrijeme potvrde pape Leona X. hrvatskom narodu, »Antemurale

Kipovi apostola s Kristom u središtu s Vinkovićeve portala zagrebačke katedrale, danas u MGZ-u (V. Žara)

Kipovi apostola s Kristom u središtu na Vinkovićeve portalu

Christianitatis«, i zagrebačka katedrala postala crkva tvrđava (1517.), sa zidom, predzidom i utvrđama još i danas vidljivima.

Upravo je prvi naslovni prior vranski, Benedikt Vinković (1637. – 1642.), kao zagrebački biskup ukrasio portal zagrebačke katedrale likovima dvanaestorice apostola, s Kristom na čelu, u zajedništvu BDM na nebo uznesene, a koji se danas nalaze u Muzeju grada Zagreba.

Petra Berislavića poznavao je sav tadašnji svijet kao vesprimskog biskupa, bana Hrvatske, Slavonije i Dalmacije – nositelja hrvatske državnosti, priora vranskog i upravitelja Vranskog priorata, kapetana Senja, dubičkog župana, vrhovnog blagajnika transilvanskih solana te vrhovnog kraljeva kancelara.

P. Berislavić je podizao i hrabrio duh u narodu, okupljao razjedinjeno plemstvo i uspostavljao stalne straže i utvrde opskrbljivao s opremom, hranom i ogrjevom. Zaslužan je za obranu kršćanstva u Hrvatskoj i cijeloj Europi. Poslije njegove smrti došlo je do tragedije na Mohač-

Oproštajna pisma P. Zrinskog i F. K. Frankopana od 2007. godine izlažu se pred oltarom na godišnjicu njihove mučeničke smrti na misi za sve hrvatske mučenike (Foto: V. Žara)

kom polju 1526. godine, velike prekretnice u hrvatskoj povijesti, čije posljedice su i danas uočljive u Hrvatskoj. U neredima koji su zavlitali u Hrvatsko-ugarskom Kraljevstvu nestali su ivanovci u Hrvatskoj. Samostani i posjedi Vranskog priorata sačuvani su samo u počasnom naslovu priora vranskog, koji se redovito počeo dodjeljivati prepoštu zagrebačkog kaptola stotinu godina poslije Mohačke bitke, 1625. godine, a koji je najprije dobio zagrebački prepošt, kasniji zagrebački biskup Benedikt Vinković.

Hrvatskom su nastavili hodati mučenici, kao što su bili hrvatski ban Petar Zrinski i knez Fran Krsto Frankopan, koji su bili jedini sposobni vojskovođe i simboli otpora Europe protiv Turaka. I sami izvršitelji njihove pogibije 1671. godine toliko su se bili sami prestrašili odjeka u svijetu te su bili prisiljeni izdati knjigu na više europskih jezika o njihovoj »krivnji«, da bi im se »dokazala krivnja«, a njihov očajnički rad za spasavanje domovine prekrojio u »oholu težnju za vlašću«.

Ta nepravda prema hrvatskim mučenicima vodila je, agresivnim, ideološkim ratovima u novije doba, gdje je najviše stradalo civilno stanovništvo, i to izdajom svjetskih moćnika bježećih ljudi pred ideološki zatrovanim poslušnicima, pokoljima po obiteljskim domovima, dok su se istovremeno umišljeni moćnici dogovarali i određivali o životima,

oduzimajući im pravo na obranu, namećući im embargo da se brane sami od treće vojne sile. Na hrvatskom se povijesnom i etničkom prostoru sredinom 20. stoljeća odigrala slična tragedija hrvatskog naroda. Nakon izvršenog genocida na Bleiburškom polju engleski moćnici su izručili hrvatske izbjeglice u ruke komunističkih zločinaca. I danas neki napadaju mučenika bl. Alojzija Stepinca, najviše zbog njegove odanosti Sv. Stolicu i kršćanskim te nacionalnim vrijednostima.

SAŽETAK

U zagrebačkoj katedrali Uznesenja BDM u sjevernoj lađi, uz barokni oltar Posljednje večere iz 1971. godine, nalaze se brončana poprsja Ivana Paližne i Petra Berislavića, vranskih priora i hrvatskih banova. Oni su bili nositelji hrvatske državnosti i branitelji kršćanstva, zbog čega je Hrvatska dobila časni naslov PREDZIĐE KRŠĆANSTVA – ANTEMURALE CHRISTIANITATIS od pape Leona X. 1519. godine. Taj spomenik blagoslovio je predstavnik Svete Stolice, kardinal Franjo Šeper, prefekt Kongregacije za nauk vjere.

Aktivnosti priora vranskih i hrvatskih banova kao nositelja hrvatske državnosti aktualne su i danas, kad je Hrvatska ostvarila slobodu i vlastitu državnost zaslugama hrabrih hrvatskih branitelja i zauzimanjem pape sv. Ivana Pavla II.

Poprsja i spomen-ploča postavljeni su u znak zahvalnosti Bogu za njihove žrtve, kao i za sjećanje na žrtvu mučeništva i trajnu povezanost Hrvata sa Svetom Stolicom.

Romina Peritz, novinarka Jutarnjeg lista, 13. prosinca 2013. poslala je Uredu pismo koje donosimo u cijelosti:

METROPOLITANSKA ZBIRKA DR. ĐURE KOKŠE

Poštovani gospodine dr. Kolarić,
po dogovoru Vam šaljem pitanja i najsrdacnije Vam se unaprijed zahvaljujem na odgovorima.

1. Dr. Barica Lukačin u svojoj knjizi »Dar biskupa Đure Kokše hrvatskom narodu« tvrdi na više mjesta kako je pokojni biskup Kokša želio da njegova zbirka bude »poklon hrvatskom narodu«, ali darovnica pokazuje da je ostavio zbirku Zagrebačkoj nadbiskupiji kao jedinom vlasniku. Kako objasniti da se to pitanje postavilo toliko godina poslije Kokšine smrti?

2. U knjizi je objavljena i prepiska dr. Kokše i Nadbiskupije i u nekoliko navrata biskup moli da mu se dostavi kopija »darovnice ili oporuke«, ali to nije učinjeno. Može li se danas, toliko godina poslije tih događaja, rekonstruirati točno o čemu se radilo?

3. Kako se zbirka čuvala od Kokšine smrti do danas, jesu li stvoreni uvjeti za čuvanje umjetničkih djela tolike vrijednosti?

4. U svojoj knjizi dr. Lukačin navodi i tvrdnje da su mnoge umjetnine nestale ili da su oštećene. Kakva je prava istina o stanju zbirke?

5. Postoje li točni popisi, koliko ima djela u zbirci Kokša i tko uopće ima mogućnost vidjeti zbirku i brinuti se o njoj?

6. Crkva, očito zbog svega što se događalo u povijesti, prije svega u vrijeme komunizma kada joj je oduzeta imovina, nije imala mogućnosti da zbirku do sada izloži. Kakve su šanse da zbirka ipak uskoro bude predstavljena i izložena, jer riječ je sigurno o jednoj od vrijednih umjetničkih zbirci?

7. Dojam je da je biskup Kokša pomalo zaboravljen, da se u javnosti nije dovoljno naglasio njegov značaj, vrijeme provedeno u Rimu i njegova zasluga što je Papinski Hrvatski Zavod sv. Jeronima dobio to ime. Koji su razlozi za to?

8. Nedavno je objavljena i knjiga Fabijana Veraje »Putovima providnosti«, koja baca drukčije svjetlo na događaje iz tog vremena, pa i ulogu biskupa Kokše?

9. Je li realno, u vremenu ekonomske krize u kojem živimo, da se realiziraju veliki projekti na Kaptolu oko Dijecezanskog muzeja, Kokšine zbirke, arhiva...

Puno hvala, još jedanput, Romina Peritz

Romini Peritz odgovaraju na pitanja predstojnik Ureda i vlč. Ivica Budinščak, pročelnik Tiskovnog ureda:

Poznato je da je mons. dr. Đuro Kokša, (1922. – 1998.), pomoćni zagrebački biskup, kao veliki ljubitelj umjetnosti tijekom svoga boravka u Rimu 1957. – 1978. skupio veliku zbirku umjetnina od raznih donatora koju je od početka namijenio Zagrebačkoj nadbiskupiji pod nazivom Metropolitanska galerija. Prikupljena djela predstavio je još za života na nekoliko izložaba: Zagreb 1983., 1986., zatim pod nazivom »Ususret Metropolitom« 1989. godine, Osijek 1988; Požega 1997, Ozalj 1997.

Kao zagrebački pomoćni biskup mons. Đuro Kokša iz Rima se vratio u Zagreb 1978. godine te je kao generalni vikar bio odgovoran za tada raseljeni Dijecezanski muzej, a kao prepošt Zagrebačkog kaptola i za Riznicu zagrebačke katedrale koji su tada vapili za svojim prostorom. Zbog tadašnjih komunističkih vlasti na siguran smještajni prostor nije se moglo ni pomisliti te su se prigodne izložbe Riznice održale u Muzeju za umjetnost i obrt 1971. godine, a uređenjem Muzejskog prostora Hrvatski narod ju je mogao vidjeti izloženu cjelovitu 1983. godine. Prigodom Univerzijade 1987. godine održana je izložba Riznice zagrebačke katedrale u samoj Zagrebačkoj katedrali, a slike i kipovi iz Dijecezanskog muzeja u kriпти Bogoslovske kapelice Kaptol 29, gdje su bile izložene slike Dijecezanskog muzeja i prigodom Marijine godine 1988. godine.

Nadolaskom slobode i demokracije, za koju se zalagao čitavim svojim bićem, biskup Kokša se nadao da će se moći osigurati doličan smještaj za spomenutu Metropolitansku galeriju kao i za Dijecezanski muzej, Riznicu zagrebačke katedrale i Metropolitansku knjižnicu. Međutim on je preminuo 26. studenog 1998. godine u nadi da će se to moći ostvariti čim se vrate prognanici u svoje novoizgrađene domove i kada se izgrade porušene crkve u srbočetničkoj agresiji na Hrvatsku 1991. – 1995.

U međuvremenu je biskup Đuro Kokša i pismeno potvrdio br. 2567/1997, od 26. rujna 1997. godine da svoju zbirku umjetnina daruje pod nazivom Metropolitanska galerija kao i knjige Zagrebačkoj nadbiskupiji kao jedinom vlasniku.

Knjiga dr. med. Barice Lukačin *Dar biskupa Đure Kokše hrvatskom narodu*, objelodanjena u Molvama, rodnom mjestu mons. Đ. Kokše, 2012. godine, opisuje i zbivanja povezana uz nastajanje biskupove zbirke umjetnina. Knjiga koja predstavlja vrijedan prilog životu mons. Đ. Kokše, pomoćnog zagrebačkog biskupa, obiluje subjektivnim, rodbinskim i emotivnim zapažanjima koja katkada prelaze u manje objektivni prikaz ovog velikog crkvenog i kulturnog djelatnika. Tek pomnija analiza njezinog teksta može razlučiti što je u knjizi subjektivno i rodbinski

emotivno, a što je stvarno i objektivno. Mons. Đ. Kokša kao veliki ljubitelj umjetnosti skupio je tijekom svoga dugog boravka u Rimu veliku zbirku umjetnina koju je namijenio Zagrebačkoj nadbiskupiji, bez obzira što o tome mislila ili tvrdila gospođa. B. Lukačin. U prilog naše tvrdnje navodimo priopćenje Tiskovnog ureda Zagrebačke nadbiskupije kao i biskupovo »Očitovanje« Nadbiskupskom duhovnom stolu u Zagrebu od 1997. godine

NADBISKUPSKI DUHOVNI STOL
ZAGREB

25.09.1997.

41001 Zagreb,
Kaptol 21, tel 292
Telefax: 291 276-292-100
Faks: 291 271-888

2967/1997.

Broj _____

JA - Mons. Đr. ĐJURO KOKŠA, pomoćni biskup zagrebački,
i Generalni vikar Zagrebačke nadbiskupije, pred svjedocima -
Mons. Đr. Ivanom Tilšerom, Kancelarom, Mons. Ladislavom
Leinom, Ekonomom Nadbiskupije, Prelatom Ivanom Vragovićem,
kanonikom-kantorom, i IZJAVLJUJEM:

DA SVE UMJETNINE koje sam nabroio od raznih donatora
za GALERIJU METROPOLITANU pripadaju, nakon moje smrti,
ZAGREBAČKOJ NADBISKUPIJI kao jedinac vlasniku. Vlasništvo
Zagrebačke nadbiskupije, posve svjesno i slobodno, također
predajem SVE PREDMETE I KNJIGE koji su u DEPOZITU u
Nadbiskupskom Dječjaškom vjemeništu na Šalati, Voćarska 106 u
Zagrebu.

Gornje kao istinite potvrđujem vlastoručnim
podpisima:

Biskup, Generalni vikar:

Đuro Kokša

(Mons. Đr. Đuro Kokša)

SVJEDOCI:

*Ol. Ivan Tilšer
Kancelar
Zagrebačke nadbiskupije*

*Autentičnost ove injeve
i potpisa svojim potpisom
potvrđujem 25. rujna 1997.*

*+ Franjo kard. Delly
apostolski administrator*

Broj: 112/ 2013 – TU 2013.

»EPH MEDIA« d. o. o.

Jutarnji list

Viktor Vresnik, glavni urednik

Predmet: *Zahtjev za ispravkom netočnih navoda*

Poštovani,

molimo cijenjeno Uredništvo da u skladu sa Zakonom o medijima, čl. 40., u prvom broju svojeg dnevnog izdanja na istim ili istovrijednim mjestima objavite sljedeći tekst:

»U Članku Jutarnjeg lista (broj 5527 od 12, prosinca 2013. godine, str. 8 – 9), autorice Romine Peritz pod naslovom »Crkva je prisvojila zbirku moga bratića biskupa Đure Kokše«, objavljene su neistinite tvrdnje dr. Barbare Lukačin o nezakonitom prisvajanju umjetničke zbirke pomoćnog zagrebačkog biskupa mons. dr. Đure Kokše od strane Zagrebačke nadbiskupije, potkrijepljene tvrdnjom da »njezin bratić« zbirku svojih umjetnina nikada nije »oporučno« ostavio Zagrebačkoj nadbiskupiji.

Navedene tvrdnje su neistinite, što je jasno vidljivo iz vlastoručno potpisane izjave mons. dr. Đure Kokše kojom »sve umjetnine koje je sabrao od raznih donatora, za galeriju Metropolitanu pripadaju, nakon njegove smrti, Zagrebačkoj nadbiskupiji kao jedinom vlasniku«. Isto tako, u njegovoj izjavi stoji da Vlasništvu Zagrebačke nadbiskupije, posve svjesno i slobodno, također predaje sve predmete i knjige koji su u depozitu u Nadbiskupskom Dječaćkom sjemeništu na Šalati, Voćarska 106 u Zagrebu.

Izjava je potpisana 26. rujna 1997. godine, te potvrđena u prisutnosti trojice svjedoka, a njezinu autentičnost svojim je potpisom istoga dana dodatno potvrdio i tadašnji zagrebački nadbiskup, Sluga Božji, kardinal Franjo Kuharić.

Presliku te izjave prilažemo uz ovaj zahtjev za ispravkom netočnih navoda

Vlč. Ivica Budinščak, pročelnik Tiskovnog ureda

Godinu dana poslije Kokšine smrti, točnije 26. studenoga 1998. godine, zagrebački nadbiskup Josip Bozanić osnovao je 6. prosinca 1999. godine Ured za kulturna dobra Zagrebačke nadbiskupije i imenovao tadašnjeg profesora sakralne umjetnosti i crkvene povijesti na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu mons. dr. Jurja Kolarića

predstojnikom Ureda i ravnateljem Dijecezanskog muzeja. Istovremeno je zagrebački nadbiskup Josip Bozanić osnovao Povjerenstvo za kulturna dobra Zagrebačke nadbiskupije, koje se sastojalo od 16 istaknutih članova, stručnjaka na području kulture i umjetnosti (muzeologa, arhitekata, numizmatičara, arhivista, povjesničara umjetnosti, restauratora itd.), s ciljem iznalaženja smještaja za kapitalne objekte Zagrebačke nadbiskupije;

- Riznice zagrebačke katedrale;
- Nadbiskupskog i kaptolskog arhiva;
- Metropolitanske biblioteke;
- Dijecezanskog muzeja i Metropolitanske galerije s pripadnim zbirka (Mallinova zbirka, Juranićeva zbirka i druge.)

U planu je bilo smjestiti Dijecezanski muzej u kanoničku kuriju (Znikinu) Kaptol 28, koju bi se povezalo sa zgradom u Ribnjaku, koja nije vraćena u vlasništvo Zagrebačke nadbiskupije, što onemogućuje i blokira daljnje aktivnosti.

a) Poslije smrti biskupa Kokše (1998.) umjetnine Metropolitanske galerije vrlo su brižno čuvane na mjestu kako ih je vidio smještene i biskup Đ. Kokša. Štoviše, umjetnine su bile i posuđivane za tematske izložbe u Klovićevim dvorima, kao što je bila izložba o Gabrijelu Jurkiću 2005., Jozi Kljakoviću 2009./2010. i druge. Ured za kulturna dobra vodio je brigu o njihovu vraćanju na mjesta odakle su bile posuđivane.

b) Stručni popis Kokšine zbirke izradio je 1989. godine dr. Đuro Vandura, prema kojem su i izložene umjetnine za izložbu »Ususret Metropolitani« iste godine. Popis su 1996. godine dopunili prof. Vesna Modrić i prof. Slaven Perović. Zbirku medalja i odlikovanja biskupa Đure Kokše popisala je s. Lina Slavica Plukavec. Popis je objavljen u *Tkalčiću* 3/1999., str. 439 – 480.

Poznato je da su Crkvi oduzeti važni crkveni objekti koji nisu dosada vraćeni te je to i najvažniji razlog otežavanju predstavljanja i prezentiranja vrijednih umjetnina i Kokšine zbirke, kao i spomenutih nadbiskupijskih, crkvenih i povijesnih umjetnina. Novinari nisu nikada postavljali pitanja nadležnima kada će Crkvi vratiti potrebne oduzete objekte koje je Crkva gradila za potrebe hrvatskog naroda. Za spomenutu oduzetu zgradu na Ribnjaku Ured za kulturna dobra slao je i požurnicu i tražio rješenja na sve moguće načine. Stoga apeliramo da se istom revnošću kakvom se želi optužiti Crkva obratite odgovornima za vraćanje otetih crkvenih objekata, koje je Crkva izgradila s hrvatskim narodom i za hrvatski narod.

Jadranko Validžić, javio nam se pismom od 18. lipnja 2014. godine, koje prenosimo u cjelosti:

Hvaljen Isus i Marija!

Ja sam Jadranko Validžić, Hrvatski dragovoljac Domovinskog rata i Hrvatski ratni vojni invalid (prvi Hrvatski redarstvenik). Tijekom Domovinskog rata sudjelovao sam na svim bojišnicama Hrvatske.

Bavim se duborezom čija je tematika isključivo Hrvatska povijesna baština. Radovi su moj ručni rad i rađeni su u masivnom drvetu (hrast, orah, jasen) raznih dimenzija. Napominjem da su radovi zaštićeni sredstvima na bazi vode. Nijanse, tj. zatamnjenja dobivene su isključivo tehnikom brušenja.

U prilogu Vam šaljem mali informativni katalog i slike od nekih svojih radova sa prikazom detalja.

Ako budete zainteresirani ili mi na bilo koji način možete pomoći u promociji, bio bih Vam zahvalan.

Srdačno Vas pozdravljam,

*Jadranko Validžić
Vukovarska 68
33 410 Suhopolje
095/8338734*

ADRESE

USTANOVA ZA ZAŠTITU I OBNOVU KULTURNIH DOBARA U REPUBLICI HRVATSKOJ:

Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode

Kuševićeva 2/II, 10000 Zagreb
e-pošta: zastita.spomenika@zagreb.hr
Pročelnik: Silvije Novak, prof.
e-pošta: silvije.novak@zagreb.hr
tel: 01 6101 970; faks: 01 6101 896

Hrvatski restauratorski zavod

Nike Grškovića 23, 10000 Zagreb
Ravnatelj: Mario Braun
e-pošta: uprava@h-r-z.hr
tel.: 01 4683 599; faks: 01 4683 289

Ministarstvo kulture RH

Runjaninova 2, 10000 Zagreb
Ministrica kulture: dr. sc. Andrea Zlatar Viočić
tel: 01 4866 308, 4866 309; faks 01 4816 755

Uprava za zaštitu kulturne baštine

Runjaninova 2, 10000 Zagreb
Stručna referentica: Ljiljana Jagurić
tel: 01 4866 609; faks Uprave: 01 4866 680
e-pošta: ljiljana.jaguric@min-kulture.hr

Konzervatorski odjel u Dubrovniku

za područje Dubrovačko-neretvanske županije
Pročelnica: Žana Baća, prof.
e-pošta: zana.baca@min-kulture.hr
C. Zuzorić 6, 20000 Dubrovnik
tel.: 020 323 191; faks: 020 323 488

Konzervatorski odjel u Karlovcu

za područje Karlovačke županije
Pročelnica: Branka Seiter, dipl. iur
e-pošta: branka.seiter@min-kulture.hr
V. Vranicanija 6, 47000 Karlovac
tel.: 047 600 796; faks: 047 615 308

Konzervatorski odjel u Osijeku

za područje Osječko-baranjske županije

Pročelnica: Ivana Sudić, dipl. ing. arh.

e-pošta: ivana.sudic@min-kulture.hr

Kuhačeva 27, 31000 Osijek

tel.: 031 207 400; faks: 031 207 404

Konzervatorski odjel u Puli

za područje Istarske županije

Pročelnik: Zoran Glivarec, dipl. ing. arh.

e-pošta: zoran.glivarec@min-kulture.hr

Ul. Grada Graza 2, 52000 Pula

tel.: 052 375 660; faks: 052 223 590

Konzervatorski odjel u Varaždinu

za područje Varaždinske županije i Međimurske županije

Pročelnik: Željko Trstenjak, dipl. ing. arh.

e-pošta: zeljko.trstenjak@min-kulture.hr

Gundulićeva 2, 42000 Varaždin

tel.: 042 201 850; faks: 042 213 659

Konzervatorski odjel u Splitu

za područje Splitsko-dalmatinske županije

Pročelnik: dr. sc. Radoslav Bužančić

e-pošta: radoslav.buzancic@min-kulture.hr

Porinova bb, 21000 Split

tel.: 021 305 444; faks: 021 305 418

Konzervatorski odjel u Šibeniku

za područje Šibensko-kninske županije

Pročelnik: Marko Mendušić, prof.

e-pošta: marko.mendusic@min-kulture.hr

J. Čulinovića 1/3, 22000 Šibenik

tel.: 022 219 325; faks: 022 331 970

Konzervatorski odjel u Rijeci

za područje Primorsko-goranske županije

Pročelnica: Gordana Sobota Matejčić, dipl. povjesničarka umjetnosti i prof. latinskog jezika

e-pošta: Gordana.SobotaMatejic@min-kulture.hr

Užarska 26, 51000 Rijeka

tel.: 051 311 300; faks: 051 212 198

Konzervatorski odjel u Zadru

za područje Zadarske županije
Pročelnik: Igor Miletić
e-pošta: igor.miletic@min-kulture.hr
I. Smiljanića 3, 23000 Zadar
tel.: 023 211 129; faks: 023 224 067

Konzervatorski odjel u Zagrebu

za područje Zagrebačke županije
Pročelnik: Tomislav Petrinec, dipl. ing. arh.
e-pošta: tomlslav.petrinec@min-kulture.hr
Mesnička 49, 10000 Zagreb
tel.: 01 4851 522; faks: 01 4851 519

Konzervatorski odjel u Požegi

za područje Požeško-slavonske županije i Virovitičko-podravske županije
Pročelnik: dr. Žarko Španiček
e-pošta: zarko.spanicek@min-kulture.hr
M. Peića 3, 34000 Požega
tel.: 034 273 362; faks: 034 273 362

Konzervatorski odjel u Bjelovaru

za područje Bjelovarsko-bilogorske i Koprivničko-križevačke županije
Pročelnik: Milan Pezelj, dipl. ing. arh.
e-pošta: milan.pezelj@min-kulture.hr
Trg E. Kvaternika 6, 43000 Bjelovar
tel.: 043 221 040; faks: 043 221 058

Konzervatorski odjel u Gospiću

za područje Ličko-senjske županije
Pročelnik: Hrvoje Giaconi, dipl. ing. arh.
Budačka 12, 53000 Gospić
tel.: 053 746 571; faks: 053 746 578

Konzervatorski odjel u Trogiru

za područje grada Trogira i Grada Kaštela i općina Okrug, Marina, Seget, Primorski Dolac, Prgomet, Lećeveica i Muć
Pročelnik: dr. sc. Miroslav Katić
e-pošta: miroslav.katic@min-kulture.hr
Gradska 41, 21220 Trogir
tel.: 021 884 839; faks: 021 884 907

Konzervatorski odjel u Krapini

za područje Krapinsko-zagorske županije

Pročelnica: mr. sc. Lana Križaj

e-pošta: lana.krizaj@min-kulture.hr

Magistratska 12, 49000 Krapina

tel.: 049 371 342; faks: 049 371 328

Konzervatorski odjel u Sisku

za područje Sisačko-moslavačke županije

Pročelnik: Ivana Miletić Čakširan

e-pošta: ivana.miletic@min-kulture.hr

Ivana Meštrovića 28, 44000 Sisak

tel.: 044 515 180; faks: 044 515 187

Konzervatorski odjel u Imotskom

za područje grada Imotskog i Vrgorca, te općina Cista Provo, Šestanovac, Lovreć, Lokvičići, Proložac, Podbalje, Zmijavci, Runovići i Zagvozd

Pročelnik: Ivan Alduk, prof.

e-pošta: ivan.alduk@min-kulture.hr

A. Starčevića 7, 21260 Imotski

tel.: 021 851 901; faks: 021 851 905

Konzervatorski odjel u Slavanskom Brodu

za područje Brodsko-posavske županije

Pročelnik: Željka Perković, dipl. ing. arh.

e-pošta: zeljka.perkovic@min-kulture.hr

A. Starčevića 43, 35000 Slavonski Brod

tel.: 035 212 570, 035 212 571; faks: 035 408 528

Konzervatorski ured u Poreču

Pročelnik: Zoran Glivarec, dipl. ing. arh.

e-pošta: zoran.glivarec@min-kulture.hr

Sv. Maura 16a, 52440 Poreč

tel.: 052 451 711; faks: 052 451 829

Konzervatorski ured u Pakracu

Pročelnik: dr. Žarko Španiček

e-pošta: zarko.spanicek@min-kulture.hr

Trg bana Jelačića 18, 34550 Pakrac

tel.: 034 412 844

Konzervatorski odjel u Vukovaru

Pročelnica: Zdenka Predrijevac, dipl. ing. građ.

e-pošta: zdenka.predrijevac@min-kulture.hr

Županijska 5, 32000 Vukovar

tel: 032 443 203; faks: 032 443 199

Ured za kulturna dobra
Godišnjak za kulturu i crkvena kulturna dobra

Nakladnik / *Publisher:*

GLAS KONCILA, ZAGREB, KAPTOL 8
www.glas-koncila.hr

Za nakladnika / *For publisher:*

IVAN MIKLENIĆ

Lektura / *Language Editor:*

JOSIP SINJERI

Prijelom / *Computer type set:*

BLAŽENKA MATIĆ

Slika na naslovnici / *Picture on cover*

Vladimir Kirin: *Stara zagrebačka katedrala*, 1938. Dijecezanski muzej, Zagreb

Naklada / *Edition:*

600

bona

cu ralia

eclesiae

) *Dijecezanski muzej, dvorana III.*

) *Jozo Kljaković: Pokrštenje Hrvata*

) *Herman Bolle: Muzej za umjetnost i obrt*